Kulawa

Chilongole

Chitabu cha kulawa changulutiliza kusimila mbuli za katali kulawa kuli chitabu cha Mwaluko, mbuli ilinguwala lukolo lwa Abulahamu. Ulonzi Kulawa utang'huligwe, una mina ya kuka kunze, ulonzi ulingusimila chiwalo cha Waisilaeli kulawa kuli upogozi wa Misili na kuhiluka kuli isi iwele Nguluwi nayamlahile Abulahamu. Wasomile wangukunda kota honhu hakulu ha chitabu chino, chandichigwa na mloli Musa, na mbuli ayi kahi yangutawizwa na chitabu chichino. Kulawa 24:4, yangulajila ndaze Musa navyoyandiche honhu hamwe ha chitabu chino. Honhu hamwe kuli Yoshua 8:31, hangulajila ilajizo liwele kuli chitabu cha Kulawa 20:25, na kulonga, “Kota navyoyandichigwe kuli chitabu cha malajizo ga Musa.” Vitabu vya Ilagano Linyale vyangulajila vilivinji ndaze Musa navyoyandiche chitabu cha Kulawa. Kota hala holingusimila mbuli ya chisosolo chisomigwe na chiluli ne kulakala, lyangulajila kota mbuli ayi nayandichigwa mgati mwa “chitabu cha Musa” (Malichi 12:26). Yangoneka kota Waisilaeli nawalawa kuli isi ya Misili kulawila hagati ha miyaka 1,300 ama 1,400 Yesu loyang'hali kupondigwa. Kuli chitabu cha 1 Wandewa 6:1, nachilajila kota Kulawa nakulawila kuli miyaka 480 kung'hali mwaka wa kane wa kulongoza kwa Solomoni kota mndewa wa Misili.

Chitabu cha Kulawa changutawiza ndaze

Nguluwi navyoyebatilile ilagano nalyoyelagane na Abulahamu na Isaka na Yakobo. Chitabu changusimila madito makulu ga ulohozi wa Nguluwi kwa walelwa wa Abulahamu, wawele ndo Waisilaeli, lowawele wolawa kuli isi ya Misili (Kulawa 1-12). Kulawa ako Nguluwi nakawalongoza wanhu wa heye mbaka kuli honhu ha hasi ha chidunda cha Sinai, honhu hawele Nguluwi nakamha Musa malajizo menji leka Waisilaeli wagawinze (Kulawa 12-19). Malajizo aga gangulajila ndaze vyowalinguganigwa kudita na ndaze vyowalinguganigwa kulavya nhambiko na ulonzi unojile ulinguwala ndaze vyowalinguganigwa kuzenga ihema lya Nguluwi (honhu ha kikala Nguluwi hagati ha hewo) na isanduku lya ilagano kahi na vinhu viyage kwa chiwalo cha kumfugamila Nguluwi mgati mwa ihema na nguwo zilivinji kwa chiwalo cha watambika (Kulawa 20-31). Hamba, hala lokulawile kubelenhuka kwihile, Waisilaeli lowegongomanyile limalukolo lya ilogota lya zahabu, Musa nakating'hana kahi na Nguluwi hala kuchidunda (Kulawa 32-33). Kuli honhu ha kuduma kuli chitabu achi, twangusoma ndaze vinhu vyovyandichigwe hamwande kuli sula ya 12-19, vyovigongomanyigwe (Kulawa 33-40).

Gali mgati

1. Sula ya 1 yangulajila ndaze Waisilaeli navyowekale kuli upogozi kuli isi ya Misili.
2. Sula ya 2-4 zangumzelesa Musa na kusimila kikala kwa heye kulawa kuli uwana mbaka hala nahoyachemigwe kuwagombola wanhu

wa Nguluwi.

3. Hamba, yalingwandika kangusima ndaze Nguluwi navyoyaditile vinduzanduza na kuitowa isi ya Misili kwa magazo makulu kwa kuwagombola wanhu wa heye kulawa kuli isi yila na wamizi wa Falao (5:1-15:21).
4. Kulawa hano, Waisilaeli nawali mmajendo na kufika hali honhu ha Chidunda cha Sinai (15:22-19:25).
5. Kuli sula ya 20-21 twangusoma ndaze Nguluwi navyoyampele Musa malajizo, malajizo gawele na kutang'hula kwinji kulingulajila ndaze wanhu wa Nguluwi, mina ndo Waisilaeli, navyowalapigwe kikala na kufugamila.
6. Kuli sula ya 32 nakwandichigwa ndaze Wanhu wa Isilaeli navyowambelenhuche Nguluwi hala navyowamlonjele mng'holoze Musa nayachemigwe Aluni, yawagongomanyile limalukolo liwhanile na ilogota ilume lya zahabu.
7. Sula ya 33-40 zangulajila ndaze Musa navyoyauwene ukulu wa Nguluwi na kuwalangusa Waisilaeli malajizo ga Nguluwi na kuwalonjela ndaze vyowoweza kuzenga ihema lya Nguluwi na isanduku lya ilagano na vinhu vinji vya kufugamila kuli ihema lya Nguluwi na mbuli zilinguwala mivalo ja chiuyeng'ha ja watambika.

Waisilaeli wangugazigwa ako Misili

[1] Ayi ndo mbuli ya matagwa ga wana wa Yakobo nayachemigwe Isilaeli nawalutile na heye, Misili chila yumwe na ivyazi lyake, [2] nawali Lubeni na

Simeoni na Lawi na Yuda [3] na Isakali na Sebuluni na Benjamini [4] na Dani na Nafutali na Gadi na Asheli. [5] Lulelo lweng'ha lwa Yakobo lwali na wanhu makumi saba. Mhela awo Yusufu nayali mina yalongole kikala ako Misili. [6] Hamba Yusufu nakabagama, hihyo du na wang'holoze na lulelo lula lweng'ha. [7] Ila lulelo lwa Yakobo na lwonjezeka lukami, Waisilaeli nawawa wenji wawele na mong'ho heko, nawenela chila honhu muisi ya Misili.

[8] Lelo nakalawila mndewa* yunji ako Misili nahamzelele Yusufu. [9] Na heye nakawalonjela wanhu wa heye, “Mlole Waisilaeli vyowawele wenji na vyowawele na mong'ho kusinda hetwe. [10] Lelo twangulapigwa kupala nzila ya kuwadita waleche konjezeka, wone haiwele ahyo, wone ilawile ngondo wochilumba na wang'honyo wa hetwe na kuka muisi ino ne kuhiluka kahi.” [11] Wamisili nawawahagula walolezi wawemilile Waisilaeli na kuwadita vibi kwa kuwakoleza mijito kwa lupichi ne kwesela. Waisilaeli nawakola mijito ja kumzenjela Mndewa Falao miji ja kuwichila ng'hano, Pisomu na Lamesesi. [12] Ila navyowalutilile kuwatunya, ndo vyowalutilile konjezeka na kwenela muisi. Ahyo Wamisili nawawadumba ng'hatu wanhu wa Isilaeli. [13] Lelo Wamisili nawawatumajiza Waisilaeli kwa lupichi aku wang'ang'ale. [14] Wawadita wekale kwa kugaya na mijito jing'ang'ale kwa kugongomanya chokaa na mitufali, na mbuli zeng'ha za kumgunda.

---

* **1:8** Mndewa Kwa isi ya Misili kanguchemigwa Falao.

Mli mijito jeng'ha, Wamisili nawawatumajiza Waisilaeli kwa lupichi aku wang'ang'ale.

[15] Hamba mndewa wa Misili nakawalonjela wahunga, Shifula na Pua, nawawele wowakolela mijito wadala Waebulaniya, [16] “Homuwakolela mijito wadala wa Chiebulaniya mhela wa kuponda, wone mwana hoyopondigwa yawe mlume, mumkopole. Ila wone yawe mdala, mlecheni yekale.” [17] Ila kwa vila wahunga awo nawali womdumba Nguluwi, hawaditile kota vyowalajizwe na mndewa wa Misili, ila hewo nawawaleka wana walume wa Waisilaeli wekale. [18] Mndewa wa Misili nakawachema wahunga awo, na kuwauza, “Lekachoni namdita ahyo? Lekachoni muwalechile wakomu wana walume?” [19] Hewo nawamwidichila Falao, “Wadala wa Chiebulaniya hawawele kota wadala wa Misili. Hewo ndo nawali na mong'ho, mhunga hanafika, hewo wawaga mina wapondile.” [20] Nguluwi nakawatambichiza wahunga awo, nawo Waisilaeli nawalutilila konjezeka na kuwa na mong'ho ng'hatu. [21] Kwa vila wahunga awo nawali womdumba Nguluwi, Nguluwi nakawatambichiza leka waponde wana wawo. [22] Hamba Falao nakawalajiza wanhu weng'ha wa heye, yolonga, “Chila mwana mlume yoleleka kwa Waebulaniya mumtaje mlwanda lwa Naili, ila chila mwana mdala mlecheni yawe mkomu.”

2

Kupondigwa kwa Musa

[1] Kwali na munhu yumwe wa lukolo lwa Walawi nayahesile mdala yumwe na heye

yawele wa lukolo wa Walawi. [2] Lelo mamo ayu nakapata himila, nakamponda mwana mlume. Loyawene kota mwana chali ayu nakanoga ng'hatu, nakamvisa kwa mhela wa myezi jidatu. [3] Ila kwa vila nakalemwela kumvisa kwa mhela uyage, nakadita chinhu kota chidoto cha minyi na kubakaliza chinhu kota lami, nakamuwika yula mwana mgati. Hamba nakachiwika chidoto hafungo mwa lwanda lwa Naili hali mikuluwili. [4] Lumbulye mwana ayo nakevisa behi na honhu aho leka yalole choni chimfika mng'holoze.

[5] Lelo mhinza wa Falao nakedulika kulwanda yoje, na vitumagwa wa heye wadala wawa wojendajenda hafungo mwa lwanda lwa Naili. Mhinza wa Falao nakachona chila chidoto hali mikuluwili, nakamlajiza mpogozi wa heye yakachihole. [6] Loyachigubule nakamona yula mwana chali, yolila. Nakamonela isungu, nakalonga, “Ayu ndo yumwe wa wana wa Waebulaniya.” [7] Baho du lumbulye yula mwana nakalawila, nakamlonjela mhinza wa Falao, “Ndaze, ndute ndikamcheme munhu wa kumonyeza mwana ayu hali wadala wa Chiebulaniya?” [8] Mhinza wa Falao nakamlonjela, “Ena, luta.” Lelo ayo mhinza nakaluta, nakamchema mayake ayo mwana. [9] Mhinza wa Falao nakamlonjela yula mdala, “Umhole mwana ayu na kumonyeza honhu hangu, nani ndokupa sendi kwa mijito ajo.” Lelo ayo mdala nakamhola mwana ayo, nakamlela. [10] Mwana naloyawele yakulile, mayake nakamhilika kwa mhinza wa Falao, naye nakamhola na kumdita mwanage. Mhinza wa Falao nakalonga,

“Ndimlavya mmazi,” ahyo, nakamha mwana ayo itagwa lya Musa. Itagwa lya Musa lyanguzeleka kota kulavya.

Musa kangubilimila Midiani

[11] Zuwa limwe, Musa naloyawele msongolo, nakawalutila Waebulaniya wayage leka kulola vyowogaya. Lelo nakamona Mmisili yumwe yomtowa Muebulaniya yumwe wa nhanzi ya Musa. [12] Musa nakalola aku na kula, naloyawene kota kuduhu munhu habehi, nakamkopola yula Mmisili na kumvisa mmisanga. [13] Hamitondo, Musa nakalawa kahi, nakawona Waebulaniya weli wochitowa. Lelo nakamlonjela yula yawifile, “Lekachoni kwangumtowa muyago?” [14] Na heye nakamwidichila, “Yalihi yakuwichile hegwe kuwa chilongozi na mtagusa wa hetwe? Ndaze, kwangugana kung'hopola kota vyoumkopole yula Mmisili?” Ahyo, Musa nakadumba na kijesa, “Hanji mbuli ayi izeleka.” [15] Na heye Falao naloyahuliche mbuli ayo nakagana kumkopola Musa. Ila Musa nakambilima Falao, nakaluta kikala kuli isi ya Midiani.

Zuwa imwe, Musa nayali yekale hafungo ha izimbo lya mazi. [16] Lelo wahinza saba wa mtambika wa ako Midiani nawoya kudeha mazi na kumemeza mibato kwa mbuli ya chilundo cha mhene na ming'holo ja mhaza wa hewo. [17] Wadimi wanji nawoya na kuwawinga awo wahinza. Ila Musa nakawatanza wahinza awo na kujinweza migongolo ja hewo. [18] Lowamhiluchile mhaza wa hewo Leueli, heye nakawauza, “Lekachoni lehano namhiluka himahima ahyo?”

[19] Hewo nawamwidichila, “Mmisili yumwe nakatulohola mmoko mwa wala wadimi, na heye yuye nakadeha mazi nakujinweza migongolo ja hetwe.” [20] Mhaza wa hewo nakawauza wahinza wa heye, “Kakohi? Lekachoni mumleka ako? Mumcheme yoye yalye chilyo.”

[21] Musa nakakunda kikala kwa ayo munhu. Lelo ayo munhu nakamha Musa mhinza wa heye nayachemigwe Sipola yawe mdala wa heye. [22] Sipola nakampondela Musa mwana mlume. Musa nakalonga, “Nang'hundizwa kikala kuli isi ayo ya chiunjenzi,” ahyo nakamchema ayo mwana Gelishomu.

Chililo cha Waisilaeli kuli upogozi

[23] Lojipulute miyaka jimwenga, mndewa wa Misili nakabagama. Waisilaeli nawang'ung'uta na kulila vyowawele kuli upogozi na kulila kwa hewo nakumlutila Nguluwi. [24] Nguluwi nakahulika chowali wong'ung'utila hewo, na heye nakakumbuchila ilagano lyoyaditile na Abulahamu na Isaka na Yakobo. [25] Nguluwi nakawalola Waisilaeli, na heye nakawona vyowali na kuvizela usungu wa hewo.

3

Nguluwi kangumchema Musa

[1] Zuwa limwe, Musa nayali yodima chilundo cha ming'holo ja mgosi wa heye, Yesilo, mtambika wa Midiani. Musa nakachihihilika chila chilundo ubanzi wa kolizibilaga isanya mwa kuchiwala, nakachifichila chidunda cha Holebu, chidunda

cha Nguluwi. [2] Lelo mhilisi wa Mkulu Nguluwi nakamlawila mlilapi lya chiluli hagati na chisosolo. Musa nakalola, nakabubuwala kona chisosolo chikwaka chiluli na hambe chilakale. [3] Lelo Musa nakelonjelela, “Achi ndo chinduzanduza. Chisosolo kwaka na hambe chilakale? Tandi ndute behi, ndole goya.” [4] Mkulu Nguluwi loyamuwene Musa yogalamka kuchilola chisosolo, nakamchema hala mchisosolo, “Musa! Musa!” Musa nakedichila, “Ena! Heni nda baha.” [5] Nguluwi nakamlonjela, “Uleche kuhejela habehi. Uvule makwamba gako kwa vila honhu aha howimile ndo helile.” [6] Hamba Nguluwi nakamlonjela, “Heni nda Nguluwi wa mhaza wa hegwe Abulahamu na Nguluwi wa Isaka na Nguluwi wa Yakobo.” Musa nakagubika meho gake kwa vila nakadumba kumlola Nguluwi.

[7] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela, “Ndangukomya mbona ng'hatu kugaya kwa wanhu wa heni wawele Misili na nyhulika chililo cha hewo chambuzwe na walolezi wa Wamisili. Ndigazela magazo ga hewo, [8] ahyo mbuya leka ndiwagombole mmoko mwa Wamisili. Ndowalavya amo muisi na kuwahilika kuli isi inojile na ng'hulu, isi iwele na mboto, isi ya Wakanaani na Wahiti na Waamoli na Wapelisi na Wahivi na Wayebusi. [9] Ena, chililo cha Waisilaeli chimbuyila, mbona Wamisili vyowalinguwagaza. [10] Lelo ulute ndangukulajiza kwa Falao leka uwalavye wanhu wa heni, Waisilaeli muisi ya Misili.” [11] Ila Musa nakamlonjela Nguluwi, “Heni nda whaani mbaka ndimlutile Falao na kuwalavya Waisilaeli kuli isi ya Misili?” [12] Nguluwi nakamlonjela, “Heni

ndowa hamwe na hegwe. Houwalavile wanhu wa Isilaeli kulawa Misili na kuya kufugamila heni mchidunda chichi. Awu wowa ndo ulajilo kota ndo heni Nguluwi ndikulajize hegwe."

[13] Aho, Musa nakamlonjela Nguluwi, "Lelo londiwalutila Waisilaeli na kuwalonjela, 'Nguluwi wa wasekulu wa hemwe nakanhuma kwa hemwe,' nawo howombuza, 'Itagwa lyake lyani,' ndowalonjela choni?" [14] Nguluwi nakamwidichila Musa, "HENI NDO NDIWELE." Na kahi nakalonga, "Walonjele ahi wanhu wa Waisilaeli, 'Yula yalinguchemigwa, HENI NDIWELE, kandajiza kwa hemwe.' " [15] Nguluwi nakamlonjela Musa, "Walonjele ahi Waisilaeli, 'Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa wasekulu wa hemwe na Nguluwi wa Abulahamu na Nguluwi wa Isaka na Nguluwi wa Yakobo, nakandajiza kwa hemwe. Ali ndo itagwa lyangu mazuwa gose, na ahyo ndo vyondiwa ndikumbuchilwa mli lulelo lweng'ha.' [16] Luta ukawakungajize wasekulu wa Isilaeli na kuwalonjela, 'Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa wasekulu wa hemwe, Nguluwi wa Abulahamu na Nguluwi wa Isaka na Nguluwi wa Yakobo, nakandawila na kulonga, "Ndiwalolani na kona isungu kwa kuzona mbuli zomlinguditilwa kuli isi ya Misili. [17] Ndangilaha kota ndowalavya mli kugaya kwa hemwe ako Misili na kuwahilika kuli isi ya Wakanaani na Wahiti na Waamoli na Wapelisi na Wahivi na Wayebusi, ndowahilika kuli isi iwele na mboto." '

[18] "Hewo wokuhulichiza, nagwe hamwe na wasekulu wa Waisilaeli momlutila mndewa wa Misili na kumlonjela, 'Mkulu Nguluwi, Nguluwi

wa Waebulaniya, nakatulawila. Lelo utukundize twinule majendo ga mazuwa gadatu kuchiwala, tukamlavile nhambiko Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe.’ [19] Ndivizela kota mndewa wa Misili howakundiza muche mbaka yavizele kota heni ndina ludali ng'hatu kusinda heye. [20] Lelo ndowalajila ludali lwa heni kwa kuitowa isi ya Misili kwa vinduzanduza vyondiza dita ako. Hamba mndewa kowalechela muche. [21] Kahi ndogana mbone Wamisili wowakunda Waisilaeli, na homkuka Misili, hamkuka moko hela. [22] Chila mdala wa Chiebulaniya komlanda wekalase behi na heye Mmisili ama mjenzi yawele mng'handa ya heye, yamhe vinhu vilingupulika vya sendi na zahabu hamwe na nguwo. Ahyo mowavika wana wa hemwe wasongolo na wadala. Ahyo ndo Waisilaeli vyowaholile lufufu lwa Wamisili.”

4

Musa kangupegwa ludali lwa kudita vinduzanduza

[1] Musa nakamlonjela Mkulu Nguluwi, “Ila Waisilaeli hawokunda ne kunyhulichiza, hanji wolonga kota hegwe Nguluwi hundawile hebu.” [2] Aho Mkulu Nguluwi nakamuuza Musa, “Kibata choni mmoko mwa hegwe?” Musa nakamwidichila, “Ng'weku.” [3] Mkulu Nguluwi nakamlonjela, “Ulagaze hanyi.” Musa nakalagaza ng'hweku hanyi, nayo naigaluka kuwa izoka. Musa nakaibilima. [4] Ila Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ugolole moko wa hegwe, ulibate mchila.” Musa nakagolola moko wa heye, nakalibata, izoka naligaluka kuwa ng'hweku

kahi mmoko mwa heye. [5] Mkulu Nguluwi nakamlonjela, “Ahyo, kwa chinduzanduza achi, Waisilaeli woweza kukunda kota heni nda Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa wasekulu wa hewo na Nguluwi wa Abulahamu na Nguluwi wa Isaka na Nguluwi wa Yakobo, ndikulawila.” [6] Kahi, Mkulu Nguluwi nakamlonjela, “Winjize moko wa hegwe mli ikanzu lya hegwe.” Musa nakadita hiho, ila loyalavile kunze, baho uwa na uswema. [7] Hamba Nguluwi nakamlonjela, “Winjize kahi moko wa hegwe mli ikanzu lya hegwe.” Musa nakenjiza moko wa heye mli ikanzu lya heye. Loyaulavile kunze, baho du uwa goya kota vyoluwele lukuli lwa heye aho hamwande. [8] Nguluwi nakamlonjela Musa, “Wone hawokwidichila ama kukunda ulajilo wa mwaluko, hanji wokunda ulajilo lwa keli. [9] Ila wone hawakundile ne ulajilo awu weng'ha wili, ama kukunda ulonzi wa hegwe, kogadeha mazi ga lwanda lwa Naili na kugabohola mchanya mwa isi ng'havu. Mazi ago gowa danda mchanya mwa isi ng'havu.”

[10] Ila Musa nakamlonjela Mkulu Nguluwi, “Dedede Mkulu wa heni, heni sidahile kulonga goya kulawila hamwande, hanga na hala houlonjile na heni chitumagwa wa hegwe, heni sidahile kulonga goya ng'hatu.” [11] Aho Mkulu Nguluwi nakamuuza, “Whaani yalumbile umyango wa munhu? Whaani yomdita munhu yalemwele kulonga na kuhulika? Whaani yomdita munhu yalole ama yawe hambe yalole? Ndaze, hawele Mkulu Nguluwi? [12] Lelo ulute. Heni ndoulongoza umyango wa hegwe na kukulangusa cha ku-

longa.” [13] Ila Musa nakalonga, “Hegwe Mkulu wa heni, dedede ndangukulanda, umlajize munhu yunji.” [14] Ndo baho kuzudila kwa Mkulu Nguluwi lolwachile kwa Musa, nakamlonjela, “Ndaze, kuduhu mng'holozo Aluni yawele Mlawi? Ndivizela heye kaweza kulonga goya. Kahi kanguya kuting'hana na hegwe, baho du hoyokona kosangalala ng'hatu mnhumbula. [15] Hegwe kolonga na heye na kumlonjela geng'ha goyolonga. Heni ndowatanzani na kuwalangusa mbuli za kudita. [16] Aluni kodawala na Waisilaeli honhu hako. Heye kowa yolonga honhu ha hegwe, nagwe kowa kota Nguluwi kwa heye. [17] Kochibata mmoko mwako ng'hweku ayi ndo ikutanza kudita ula ulajilo.”

Musa kanguhiluka Misili

[18] Musa nakahiluka kwa Yesilo, mgosi wa heye, nakamlonjela, “Dedede ung'hundize nyhiluche Misili kwa wang'holozangu, ndikalole wone wawele wakomu.” Yesilo nakamlonjela, “Lute goya.” [19] Musa loyali yang'hali muisi ya Midiani, Mkulu Nguluwi nakamlonjela, “Uhiluche Misili kwa vila wala weng'ha nawaganile kukukopola nawabagama.” [20] Lelo Musa nakamhola mchewake na wanage, nakawakwiniza midogowi, nakaluka majendo ga kuhiluka Misili. Mmoko mwa heye nakahola yila ng'hweku yalonjelwe na Nguluwi yaihole.

[21] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Loufika Misili, uwe uvizelele kota kudita hali Falao vinduzanduza vyeng'ha vyondikupele ludali lwa kudita. Ila heni ndoidita nhumbula ya Falao iwe igagadale, na heye howalechela Waisilaeli woche.

[22] Nagwe komlonjela Falao kota Mkulu Nguluwi kangulonga ahi, ‘Isi ya Isilaeli ndo mlelwa wa heni wa mwaluko mlume. [23] Nani ndangukulonjela, Mleche mwanangu yoche leka yakafugamile heni. Wone uleme kumlechela yoche, ulole ndomkopola mlelwa wa hegwe wa mwaluko mlume.’ ”

[24] Loyali yang'hali mnzila kuhiluka Misili, Musa nayali honhu ha kuwasa wajenzi, Mkulu Nguluwi nakating'hana na heye nakajeza kumkopola. [25] Aho Sipola nakahola iganga linoleche, nakalidumula igovi lya mwanage na kumdoliza nalyo Musa mmagulu yolonga, “Hegwe ndo mkasano wa danda”. [26] Aho Mkulu Nguluwi nakamleka Musa yawele mkomu. Sipola nayali yalonjile, “Mkasano wa danda,” kwa mbuli ya kwinjiza ikumbi.

[27] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Aluni, “Ulute kuchiwala ukating'hane na Musa.” Aluni nakaluta nakating'hana na Musa kuli chidunda cha Nguluwi, nakamnonela. [28] Na heye Musa nakamlonjela Aluni ulonzi weng'ha woyalonjelwe na Mkulu Nguluwi yalonje, na ulajilo weng'ha woyalajizwe na Nguluwi yadite. [29] Hamba Musa na Aluni nawaluta ako Misili, wawakungajiza wasekulu weng'ha wa Waisilaeli. [30] Aluni nakawalonjela ulonzi weng'ha Mkulu Nguluwi woyamlonjele Musa na kudita ula ulajilo hali wanhu weng'ha. [31] Wanhu weng'ha nawakunda. Nalowahuliche kuta Mkulu Nguluwi koya kuwatanza Waisilaeli na kuta nakona isungu kwa kugaya kwa hewo, weng'ha nawamfugamila Nguluwi.

5

Musa na Aluni hali Falao

[1] Hamba, Musa na Aluni nawamlutila Falao, nawamlonjela, “Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli kangulonga hino, ‘Uwaleche wanhu wa heni woche, wakanditile mnvina kuchiwala.’ ” [2] Ila Falao nakawauza, “Ndo yalikohi ayo Mkulu Nguluwi, mbaka nani ndimhulichize na kuwaleka Waisilaeli woche? Heni simzelele ayo Mkulu Nguluwi, na siwalechela hebu Waisilaeli woche.” [3] Musa na Aluni nawamlonjela, “Nguluwi wa Waebulaniya nakating'hana na hetwe. Twangukudedeza utuleche tuche kuchiwala kwa majendo ga mazuwa gadatu tukamlavile nhambiko Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe. Wone haiwa kota ahyo, kotukopola kwa matamwa gehile ama ngondo.” [4] Ila mndewa wa Misili nakawedichila, “Hemwe Musa na Aluni, lekachoni mwangujeza kuwalavya wanhu kuli mijito ja hewo? Hemwe wapogozi weng'ha mhiluche kuli mijito ja hemwe.” [5] Kahi Falao nakalonga, “Awa wanhu wa hemwe ndo wenji kusinda wenyeng'haye, mwangugana waleche kukola mijito!” [6] Zuwa lilyo Falao nakawalajiza walolezi wa wakolamijito hamwe na vilongozi wanji, nakalonga, [7] “Mleche kuwapa misolo ja kugongomanyila mitufali kota vyoiwele mazuwa gapulute. Hewo wawo woluta kikungajizila misolo wawo. [8] Ila hisabu ya mitufali galinguditikwa iwe yiyila, naileche kuwa nyindo, ne itufali limwe, kwa vila wanhu awa ndo wagata ndo mina wangutowa iyowe. ‘Utuleche tuche tukamlavile nhambiko Nguluwi wa hetwe.’ [9] Muwonjezele wanhu awa mi-

jito iwele itunyo leka walavye chituguti waleche kuhulichiza ulonzi wa udesi.”

[10] Lelo vilongozi wa walolezi na walolezi wa Waisilaeli wayao nawalawa kunze na kuwalonjela wanhu, “Falao kangulonga ahi, ‘Siwagalilani misolo, [11] Mlute mwemwe baho mikekungajizile misolo honeche homuweza kujona, na mijito ya hemwe haipunguzigwa hebu.’ ” [12] Baho wanhu weng'ha nawasambaluka chila honhu muisi ya Misili wopala misolo jisigale ja kudidichila mitufali. [13] Na hewo walolezi nawalutilila kulonga, “Mgomanjize mijito ya chila zuwa kota vila katali nalomwali migalilwa misolo.” [14] Walolezi wa Falao nawawazapa walolezi wa Waisilaeli wayao wolonga, “Lekachoni hamligongomanya mijito iwazigwe na kweneza hisabu yiyila ya mitufali kota aho hamwande vyomlajizwe?”

[15] Ahyo ndo walolezi wa wakolamijito wa Waisilaeli howalutile kwa Falao, wamlilila nakulonga, “Lekachoni kwangutuditila ahi hetwe vitumagwa wa hegwe? [16] Hatulingupegwa kahi misolo jeng'ha jila, na aku twangukolezwa lupichi kuditika mitufali. Kahi hetwe vitumagwa wa hegwe twangutowigwa, aku wawifile, ndo wanhu wa hegwe.” [17] Ila Falao nakalonga, “Wagata hemwe, hemwe mwa wagata, ndo mina mwangulonga, ‘Tuleche tuche tukamlavile nhambiko Mkulu Nguluwi.’ [18] Mlute lelo mkakole mijito, mina hampegwa misolo joneche jila na mogongomanya hisabu yiyila ya mitufali.” [19] Lelo awo walolezi wa Waisilaeli sambi nawona kota wa mmagazo, kwa vila nawalonjelwa, “Hamkusilwa ne hado hisabu ya mitufali ya chila zuwa.”

[20] Nalowochile kwa Falao, nawating'hana na Musa na Aluni, nawali wowabeteza. [21] Lelo nawawalonjela Musa na Aluni, “Mkulu Nguluwi nayayone mbuli ayi, na kuwatagusa hemwe kwa vila mtudita hetwe tuzudilwe na Falao na vitumigwa wa heye, hemwe muwapa chiwalo cha kutukopola.” [22] Hamba Musa nakamgalamchila kahi Mkulu Nguluwi, na kulonga, “Hegwe Mkulu Nguluwi, lekachoni ulinguwaditila wanhu awa wihe? Lekachoni nakunhuma heni hano? [23] Kulawila londali ndilonga na Falao kwa itagwa lya hegwe, heye nakawaditila wihe wanhu awa. Hegwe hunadita chinhu choneche cha kuwagombola wanhu wa hegwe.”

6

[1] Ila Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Lelo kolola vyondimditila Falao, mina kwa moko, kowakundiza walute na kwa moko kowawinga kulawa isi ya heye.”

Nguluwi kangumchema Musa

[2] Nguluwi nakamlonjela Musa, “Heni nda Mkulu Nguluwi. [3] Nandimlawila Abulahamu na Isaka na Yakobo lonzeleche kota Nguluwi yawele na mong'ho, ila itagwa lyangu Mkulu Nguluwi nahalizeleche kwa hewo. [4] Kahi nambika ilagano lya heni na hewo lya kuwapa isi ya Kanaani, isi yowekale kota wajenzi. [5] Lelo nanyhulika kung'ung'uta kwa Waisilaeli, nawawele wotunywa na Wamisili, nani ndilikumbuka ilagano lyangu. [6] Lelo walonjele Waisilaeli, ‘Heni nda Mkulu Nguluwi na ndowalavya hemwe kuli itunyo lya Wamisili, nani ndowalohola kuli

upogozi wa hewo na kuwagombola kwa moko wa heni ugoloche na kuwagaza lukami Wamisili, [7] nani ndowaditani hemwe muwe wanhu wa heni, nani ndiwe Nguluwi wa hemwe, na movizela kota heni nda Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe, ndiwele ndiwalohole kuli itunyo lya Wamisili. [8] Nani ndowegala mbaka kuli isi yila iwele nandilaha ndowapa Abulahamu na Isaka na Yakobo, ndowapa isi ayi iwe ya hemwe. Heni nda Mkulu Nguluwi.' " [9] Musa nakawalonjela Waisilaeli ulonzi awo, ila nahawamuhulichize kwa chiwalo cha usungu wa nhumbula na kwa chiwalo cha itunyo lya upogozi.

[10] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [11] "Ulute kwa Falao, mndewa wa Misili, umlonjele uwaleche Waisilaeli woche kuli isi ya heye." [12] Ila Musa nakamwidichila Mkulu Nguluwi, "Ulole, Waisilaeli hawalingunyhulichiza heni. Lelo yowa ndaze ayo Falao yanyhulichize heni, ndilingulemwela kulonga goya?" [13] Ila Mkulu Nguluwi, nakalonga na Musa na Aluni, nakawalajiza walute kwa Falao, mndewa wa Misili na kuwalavya Waisilaeli kuli isi ya Misili.

Lukolo lwa Musa na Aluni

[14] Ayi ndo mbuli ya matagwa ga wakulu wa lukolo lwawo. Wana walume wa Lubeni, mlelwa wa mwaluko wa Isilaeli nawali, Enoki na Palu na Hesiloni na Kalimi. Alo nalwali lukolo lwa Lubeni. [15] Wana walume wa Simeoni nawali, Yemueli na Yamini na Ohadi na Yakini na Sohali na Shauli mwana wa mdala kulawa Kanaani, alo ndo lukolo lwa Simeoni. [16] Aga ndo matagwa ga wana walume wa Lawi, vivila na lukolo lwawo,

Gelishoni na Kohati na Melali. Lawi nakekala kwa miyaka miya imwe na makumi gadatu na saba. [17] Wana walume wa Gelishoni nawali, Libuni na Shimei, vivila na lukolo lwawo. [18] Wana walume wa Kohati nawali, Amulamu na Ishali na Hebuloni na Usieli. Kohati nakekala kwa miyaka miya imwe na makumi gadatu na zidatu. [19] Wana walume wa Melali nawali Mahuli na Mushi. Awo ndo wasekulu wa lukolo lwa Walawi. [20] Amulamu nakamhesa Yokebedi, lumbu wa mhaza wa heye, na heye nakampondela Aluni na Musa. Amulamu nakekala miyaka miya imwe na makumi gadatu na saba. [21] Na wana walume wa Ishali nawali, Kola na Nefegi na Sikili. [22] Wana walume wa Usieli nawali, Mishaeli na Elisafani na Sitili. [23] Aluni nakamhesa Elisheba, mhinza wa Aminadabu, lumbulye Nashoni, na heye nakampondela wana walume, Nadabu na Abihu na Eleasali na Itamali. [24] Na hewo wana walume wa Kola nawali, Asili na Elikana na Abiasafu, nawawele wasekulu wa lukolo lwa Kola. [25] Eleasali mwana wa Aluni nakamhesa yumwe wa wahinza wa Putieli, na heye nakampondela Finehasi. Awa ndo nawali wakulu wa lukolo lwa Lawi.

[26] Aluni na Musa ndo wawo nawalonjelwe na Mkulu Nguluwi, “Muwalavye wanhu wa Isilaeli kuli isi ya Misili, vilundo kwa vilundo.” [27] Ndo wawo Musa na Aluni nawadogole na Falao mndewa wa Misili, mbuli ya kuwalavya Waisilaeli kuli isi ya Misili.

Mkulu Nguluwi kanguwalajiza Musa na Aluni

[28] Zuwa lila Mkulu Nguluwi naloyalonjile na Musa kuli isi ya Misili, [29] nakamlonjela Musa,

“Heni ndo Mkulu Nguluwi. Mlonjele Falao, mndewa wa Misili, ulonzi weng'ha wondikulonjela.” [30] Ila Musa nakamlonjela Mkulu Nguluwi, “Kuvizela kota sidahile kulonga goya, lelo Falao konyhulichiza ndaze?”

7

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ulole, heni ndikudita uwe kota Nguluwi kwa Falao, na heye mng'holozo Aluni kowa yolonga honhu ha hegwe. [2] Mlonjele mng'holozo Aluni mbuli yeng'ha yondikulajiza, na heye Aluni mng'holozo, komlonjela Falao yawaleche Waisilaeli walawe kuli isi ya heye. [3] Ila ndoidita nhumbula ya Falao iwe igagadale. Na nyonjeze vinduzanduza na kububuwaza kwa heni kuli isi ya Misili, [4] ila Falao hokuhulichiza, na aho ndougolola moko wa heni uwele na ludali na kuigaza ng'hatu isi ya Misili, na kuwalavya wanhu wa heni, nhanzi za Isilaeli kulawila Misili. [5] Mhela wondiugolola moko wa heni kwa isi ya Misili na kuwalavya Waisilaeli hali hewo. Aho ndo Wamisili wovizela kota heni nda Mkulu Nguluwi.” [6] Lelo Musa na Aluni nawadita ahyo, ena, nawadita kota Mkulu Nguluwi navyoyawalajize. [7] Musa nayali na miyaka makumi nane, na Aluni nayali na miyaka makumi nane na gadatu mhela awo nawalongase na Falao.

Ng'weku ya Aluni

[8] Mkulu Nguluwi nakawalonjela Musa na Aluni, [9] “Falao hoyowalonjela mtawize mbuli ayo kwa kudita vinduzanduza, hegwe komlonjela Aluni yaihole ng'hweku ya heye, na yaitoze hali Falao, nayo yogaluka izoka.” [10] Lelo Musa

na Aluni nawamlutila Falao na kudita kota navyowalajizwe na Mkulu Nguluwi. Aluni nakatoza ng'hweku ya heye hali Falao na vitumigwa wa heye, nayo naigaluka izoka. [11] Ila Falao nakawachema wanhu wa heye wawele na nyhala na wahawi, awo wahawi wa Misili nawadita hihyo kwa uhawi wa hewo. [12] Chila yumwe nakatoza ng'hweku ya heye hasi naigaluka izoka. Ila ng'hweku ya Aluni naizimela ng'hweku za hewo. [13] Kwa ago geng'ha, nhumbula ya Falao naipona igagadale, nahawawahulichize, naiwa kota navyoyalonjile Mkulu Nguluwi.

Magazo kumi

(Kulawa 7:14-12:36)

Igayo lya mwaluko ndo danda

[14] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Nhumbula ya Falao igagadala. Kangulema ng'hatu kuwalechela Waisilaeli woche. [15] Lelo ulute ukating'hane na heye mitondo, mhela hoyoluta kuli lwanda lwa Naili. Umbeteze Falao hafungo mwa lwanda. Uhole mmoko mwa hegwe ayila ng'hweku naigaluche izoka. [16] Hamba mlonjele ahi, ‘Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Waebulaniya, kandajiza kwa hegwe, na heye kangulonga ahi, “Waleche wanhu wa heni walute leka wafugamile heni kuchiwala, ila mbaka sambi hegwe kwangulema kuhulichiza.” [17] Lelo Mkulu Nguluwi kangulonga kota sambi komzela heye ndo Mkulu Nguluwi. Ndogatowa mazi ga lwanda lwa Naili kwa ng'hweku ayi, na mazi gogaluka kuwa danda. [18] Somba ziwele mlwanda wa Naili zofa na lwanda lweng'ha lonhung'ha vibi na

Wamisili wozudizwa na mazi gake.’ ” [19] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Umlonjele Aluni yahole ng'hweku ya heye na kuigolola mchanya mwa mazi ga Misili na mchanya mwa isi yeng'ha na mchanya mwa nzanda zeng'ha na nyhinda na mizimbo na milamba jawo jeng'ha, nago gowa danda. Kowa na danda isi yeng'ha na kuli vinhu vyeng'ha vya kuwichila mazi, vya mbao na vya maganga.”

[20] Musa na Aluni nawadita kota Mkulu Nguluwi navyoyawalajize. Aluni nakenula ng'hweku ya heye kuchanya hali Falao na vitumigwa wa heye, nakagatowa mazi ga lwanda lwa Naili na mazi geng'ha nagagaluka kuwa danda. [21] Somba nazibagama, lwanda nalunhung'ha vibi ng'hatu mbaka Wamisili walemwela kunwa mazi ga lwanda Naili. Isi yeng'ha naimema danda. [22] Ila wahawi wa Misili kwa uhawi wawo nawadita hiho. Ahyo nhumbula ya Falao naipona igagadale na heye nahawahulichize Musa na Aluni, iwa kota Mkulu Nguluwi navyoyalonjile. [23] Lelo Falao, nakahiluka kaye na gala galawile nahagajesile. [24] Wamisili weng'ha nawabawabawa hafungo mwa lwanda lwa Naili leka wadehe mazi, kwa vila nawalemwela kunwa mazi ga lwanda alo. [25] Mazuwa saba nagapuluta kulawa Mkulu Nguluwi loyaugazile lwanda lwa Naili.

8

Igayo lya keli ndo mibula

[1] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Mlute kwa Falao mkamlonjele Mkulu Nguluwi kangulonga ahi, ‘Uwaleche Waisilaeli woche leka

kuli isi ya Misili wakafugamile heni. [2] Ila wone uleme kuwaleka woche, lelo ndoitowa isi ya hegwe kwa kuwegalila mibula. [3] Lwanda lwa Naili lomema mibula najo jokwinjila mbaka mgati mwa ng'handa ya hegwe, chihengo cha hegwe cha kuwasa, mchinanda mwa hegwe na kuli ng'handa za vitumagwa na wanhu wa hegwe. Mibula ajo jokwinjila kuli chiko na visaye vya hemwe vya kutimbulila utimbo. [4] Mibula jokwina mchanya mwa lukuli lwa hegwe na mli ng'huli za wanhu wa hegwe na vitumagwa wa hemwe.' ” [5] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Mlonjele Aluni yagolole moko wa heye na ng'hweku ya heye mchanya mwa nzanda na mchanya mwa nyinda na mizimbo, najo mibula jolawila na kwenela chila honhu mli isi ya Misili.” [6] Lelo Aluni nakagolola moko wa heye mchanya mwa mazi geng'ha ga Misili najo mibula najikwina mchanya na kuigubika isi yeng'ha ya Misili. [7] Ila nawo wahawi nawadita uhawi kota awo na kujigala mibula kuli isi ya Misili.

[8] Hamba Falao nakawachema Musa na Aluni, nakawalonjela, “Mumdedeze Mkulu Nguluwi, leka yanyusile mibula aji, heni na wanhu wa heni, nani ndowaleka Waisilaeli walute na kumlavila nhambiko Mkulu Nguluwi.” [9] Musa nakamwidichila Falao, “Goya! Ndonjele du mhela ulingugana ndikulandile kwa Mkulu Nguluwi na ndikulandile vitumagwa wa hegwe na wanhu wa hegwe, ndomlanda yakopole mibula aji jiwele kuli ng'handa za hemwe, jopona hela kuli lwanda lwa Naili.” [10] Falao nakamlonjela, “Mitondo.” Musa nakalonga, “Ndodita kota

vyoulonga, leka uvizele kota kuduhu yoneche yalingiwhana na Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe. [11] Mibula jokuka kwa hegwe na kuli ng'handa za hegwe na kwa vitumagwa wa hegwe na kwa wanhu wa hegwe, jopona hela kuli lwanda lwa Naili.” [12] Lelo Musa na Aluni nawoka haluga ha Falao na Musa nakamlilila Mkulu Nguluwi yamusile Falao kumema kwa mibula ajo najoyamigalile. [13] Mkulu Nguluwi nakadita kota Musa navyoyamlandile, mibula najifa mng'handa na mluga na kuli vipepela vya ng'handa na kuli migunda. [14] Wanhu nawakungajiza mibula ajo chilundo kwa chilundo, isi yeng'ha nainung'ha nyee. [15] Ila Falao loyawene kota isi ihola, nakawa na nhumbula igagadale kahi, nahawahuliche ng'oo Musa na Aluni, kota Mkulu Nguluwi navyoyalonjile.

Igayo lya kadatu ndo sewe

[16] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Mlonjele Aluni yagolole ng'hweku ya heye na kutowa nhimbwisi nayo yogaluka kuwa sewe kweng'ha kuli isi ya Misili.” [17] Musa na Aluni nawadita ahyo. Aluni nakagolola ng'hweku ya heye na kuitowa nhimbwisi, nayo naigaluka kuwa sewe na kuwakwina wanhu na migongolo. Nhimbwisi yeng'ha mli isi ya Misili naigaluka sewe. [18] Wahawi wa Misili kwa uhawi wa hewo, nawajeza kuigalusa nhimbwisi iwe sewe, ila nawalemwela. Sewe azo nazenela kwa wanhu na migongolo. [19] Wahawi nawamlonjela Falao, “Aji mijito ja moko wa Nguluwi.” Ila nhumbula ya Falao nailutilila kugagadala na nakalema

kuwahulichiza Musa na Aluni. Naiwa kota Mkulu Nguluwi navyoyalonjile.

Igayo lya kane ndo ng'honzi

[20] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Mitondo ulilimche lufuku umlutile Falao mhela hoyoluta kulwanda umlonjele kota Mkulu Nguluwi kangulonga ahi, ‘Uwalechele wanhu wa heni woche leka wafugamile heni. [21] Wone kolema kuwalechela walute, lelo ndokugalila vilundo vya ng'honzi hegwe na vitumagwa wa hegwe weng'ha. Wokwinjila mli ng'handa za hemwe zeng'ha za Wamisili zomema vilundo vya ng'honzi, hihyo du, na isi yeng'ha wanhu howawele. [22] Ila zuwa alyo honhu ha Gosheni walingikala wanhu wa heni ndoyamila, amo ng'honzi azo haziwa mumo. Aho ndo houvizela kota heni Mkulu Nguluwi nda hali isi ayi. [23] Ndowaditila uganililo wanhu wa heni na ulajilo wowafika wanhu wa hegwe. Ulajilo awo woditikwa mitondo.’ ” [24] Mkulu Nguluwi nakadita kota navyoyalonjile. Vilundo vikulu vya ng'honzi navigwa mng'handa ya Falao na ng'handa za vitumagwa wa heye. Wanhu weng'ha wa isi ayo nawagazigwa ng'hatu na ng'honzi azo.

[25] Ndo Falao nakawachema Musa na Aluni, nakalonga, “Moweza kuluta kumlavila nhambiko Nguluwi wa hemwe, ila mumu kuli isi ya Misili.” [26] Ila Musa nakamwidichila, “Hebu, hainojile kudita ahyo, mina nhambiko zotumlavila Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe, zowazudiza Wamisili. Ndaze, Wamisili howotona tulavya nhambiko zoziwele izudizo kwa hewo, hawotutowa kwa maganga? [27] Yotulapa kwinula

majendo kwa mazuwa gadatu kuza kuchiwala tukamlavile nhambiko Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe, kota vyoyotulajiza.” [28] Lelo Falao nakalonga, “Ndowaleka mlute kumlavila nhambiko Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe, kuchiwala. Ila mleche kuluta kutali ng'hatu. Mndandile na heni.” [29] Musa nakamwidichila Falao, “Baho du, hondikuleka, ndomlanda Mkulu Nguluwi yose vilundo avi vya ng'honzi mng'handa ya hegwe na vitumagwa wa hegwe na wanhu wa hegwe mitondo. Ila hegwe uleche kutubada kahi kuwalemeza wanhu kuluta kumlavila nhambiko Mkulu Nguluwi.”

[30] Lelo Musa nakoka haluga ha Falao, nakamlanda Mkulu Nguluwi. [31] Mkulu Nguluwi nakadita kota Musa navyoyamlandile, zila ng'honzi nazuka kulawa kwa Falao na vitumagwa na wanhu wa heye, nahaiponile ne ng'honzi imwe. [32] Ila mhela awu kahi, Falao nayali na nhumbula igagadale, nahawakundize Waisilaeli kuka.

9

Igayo lya kahano ndo kubagama kwa migongolo

[1] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Winjile hegwe kwa Falao umlonjele kota heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Waebulaniya ndangulonga, ‘Uwaleche wanhu wa heni woche leka wakafugamile heni. [2] Wone uleme kuwalechela woche na houlutilila kuwebatilila, [3] ndogololа moko wa heni na kuwegalila matamwa gehile ng'hatu kuli migongolo ja hemwe jeng'ha, misenga na falasi na midogowi na ngamiya na mhene

na ming'holo. [4] Na ndojibagula migongolo ja Waisilaeli na migongolo ja Wamisili leka igongolo ne limwe lya Waisilaeli lileche kubagama.' " [5] Kahi Mkulu Nguluwi nakawika mhela yolonga, "Mitondo heni Mkulu Nguluwi ndodita mbuli ayo muisi ya Misili."

[6] Loifichile mitondo Mkulu Nguluwi nakadita choyalonjile. Migongolo jeng'ha ja Wamisili najibagama, ila kuduhuli igongolo ne limwe lya Waisilaeli libagame. [7] Falao nakauza mbuli ilingulapa migongolo ja Waisilaeli, nakalonjelwa kuduhuli igongolo lya hewo ne limwe libagame. Na ahyo, Falao nayali yang'hali na nhumbula igagadale, na hawakundize Waisilaeli woche.

Igayo lya sita ndo mipu

[8] Mkulu Nguluwi nakawalonjela Musa na Aluni, "Mhole miganza ja mivu ja itanulu, hamba Musa mhombe mchanya honhu hawele Falao yolola. [9] Mivu ajo jowa nhimbwisi nzisili ikwenela kuli isi yeng'ha ya Misili. Yokwambuza mipu jotumbuka na jowa vilonda kwa wanhu na migongolo chila honhu muisi ya Misili." [10] Lelo nawahola mivu kulawa kuli itanulu, nawamlutila Falao, na heye Musa nakajihomba mchanya, na mipu najilawila kwa wanhu wa Misili na migongolo ja hewo. [11] Wahawi nawo nawali wokugula ajo mipu, ahyo nahawawezile kwima hali Musa, kwa vila Wamisili weng'ha nawali na mipu. [12] Ila Mkulu Nguluwi nakamdita Falao yawe na nhumbula igagadale, na heye hawahulichize kota hila Mkulu Nguluwi navyoyamlonjele Musa.

Igayo lya saba ndo nhonya ya maganga

[13] Baho du, Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Mitondo winuche kung'hali lufuku mlutile Falao, umlonjele kota heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Waebulaniya, kangulonga ahi, ‘Waleche wanhu wa heni woche leka wakafugamile heni. [14] Lelo ndokigalila magazo ga heni geng'ha kwa hegwe na vitumagwa wa hegwe na chila munhu kuli isi ya hegwe. Hamba kovizela kota kuduhuli yoneche kuli isi yeng'ha yawele kota heni. [15] Wone nandiwegalile matamwa hegwe na wanhu wa hegwe, hemwe mwahawele mbagame katali. [16] Ila ndikuleka wikale leka ndiulajile ludali lwa heni. Kwa ahyo isi yeng'ha yovizela kota heni nda whaani. [17] Ila ung'hali kidaya hali wanhu wa heni, na hambe uwaleche woche. [18] Ahyo, mitondo mhela kota uno, ndochigala nhonya ng'hulu ng'hatu ya maganga ndo haina lawila muisi ya Misili, kwalawa mwaluko mbaka lehano. [19] Kwa ahyo ulajize migongolo ja hegwe na choneche chiwele ako kumgunda viwichigwe honhu hanojile, kwa vila nhonya ya maganga yomtowa chila munhu na igongolo liwele kumgunda na jing'hali hiluka haluga, jeng'ha jobagama.’ ”

[20] Vitumigwa wanji wa Falao nawadumba choyalonjile Mkulu Nguluwi, ahyo nawawahilika wapogozi na migongolo ja hewo haluga honhu hanojile. [21] Ila wala wabezile ulonzi wa Mkulu Nguluwi nakawaleka wapogozi wa heye na migongolo ja heye kumgunda.

[22] Hamba, Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ugolole moko wa hegwe kuchanya kilanga, leka nhonya ya maganga itowe chila honhu muisi ya

Misili. Imtowe munhu na igongolo na chila chilyo kumgunda.” [23] Lelo Musa nakagolola ng'hweku ya heye kulola kilanga. Na heye Mkulu Nguluwi nekegala nhonya ya maganga na limlungu na chiluli na lumwemwesa isi. Mkulu Nguluwi nakegala nhonya ya maganga muisi ya Misili, [24] nhonya ng'hulu ya maganga itowile ng'hatu kweng'ha na chiluli chilutilile, iwele kuduhuli munhu yoneche wa isi ya Misili yayonile kulawila aho mwaluko. [25] Nhonya ayo ya maganga na ibenangabenanga chila chinhu kuli migunda na chila honhu muisi ya Misili, migongolo na wanhu. Nhonya ya maganga naibenangabenanga vilyo vyeng'ha na migodi kumgunda. [26] Mbuli ayo nayali ikoleche kweng'ha muisi ya Misili, ila honhu ha Gosheni mowekale Waisilaeli, amo mwali mduhuli nhonya ya maganga.

[27] Lelo Falao nakawalajiza Musa na Aluni wachemigwe, nakawalonjela, “Mhela awu ndita gehile. Mkulu Nguluwi kana hachi, heni na wanhu wa heni tudita vibi. [28] Mumlande Mkulu Nguluwi kwa ahyo limlungu ali na nhonya ya maganga vyonjezeka lukami. Heni ndowalekani muche na wala homchikala kahi.” [29] Musa nakamlonjela, “Baho du vyondilawa kunze kwa muji ndokwinula moko na kumlanda Mkulu Nguluwi. Limlungu lyoleka na kowa kuduhuli nhonya ya maganga kahi leka uvizele kota isi ayi yeng'ha ndo ya heye Mkulu Nguluwi. [30] Ila ndivizela kota hegwe na vitumagwa wa hegwe mng'hali hambe mumdumbe Mkulu Nguluwi.”

[31] (Katani na mizuchila ja uhemba jeng'ha najali jiwifigwe, kwa vila uhemba nawali na miso na

katani nayali ilavile uluwa. [32] Ila uwele na ngano haviwifigwe hebu kwa vila avyo vyangudawila kukangala). [33] Lelo Musa nakoka haluga ha Falao, nakalawa kunze kwa muji. Hamba nakenula moko ga heye kumlanda Mkulu Nguluwi. Limlungu na nhonya ya maganga navileka, nhonya naileka kutowa muisi. [34] Ila Falao vyoyawene kota nhonya na nhonya ya maganga na limlungu vileka, nakawila kahi kudita gehile ga heye, nayali na nhumbula igagadale, heye hamwe na vitumagwa wa heye. [35] Lelo kota Mkulu Nguluwi vyoyalonjile kukolela Musa, Falao nayali na nhumbula igagadale nakalema kuwakundiza Waisilaeli woche.

10

Igayo lya nane ndo nzije

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ulute kwa Falao. Heni ndiwadita Falao na vitumagwa wa heye wawe na nhumbula zigagadale leka ndite ulajilo awu hali hewo, [2] leka hemwe muwasimile wana wa hemwe na wazukulu wa hemwe, vila vyondiwaditile Wamisili wawe wapoka kwa kudita ulajilo awo hali hewo. Ahyo movizela kota heni nda Mkulu Nguluwi.”

[3] Lelo Musa na Aluni nawamlutila Falao na kumlonjela, “Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Waebulaniya, kangulonga ahi, ‘Mbaka hanili kolema kinamiza hali heni? Waleche wanhu wa heni woche leka wakafugamile heni. [4] Wone kolema kuwalechela wanhu wa heni woche, lelo mitondo ndochigala nzije kuli isi ya hegwe. [5] Isi yeng'ha ya Misili yowa jiza kwa vila nzije azo

zogubika isi. Wolya chila chinhu chiponile mli yila nhonya ya maganga, kahi hawoleka choneche mchanya mwa migodi jilingota mmigunda. [6] Nzije azo zomema kuli ng'handa ya hegwe na ng'handa za vitumagwa hegwe na ng'handa za Wamisili weng'ha. Nzije zowa nyinji lukami mbaka wasekulu wa hemwe wobubuwala mina hawanazona nzije kota azo kulawila vyowavumbuche mbaka lehano.' " Lelo Musa nakalawa kwa Falao.

[7] Vitumagwa wa Falao nawamuuza, "Ndaze, munhu ayu kotugaza mbaka hanili? Waleche wanhu awa walute wakamfugamile Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hewo. Ndaze, hulingona kota isi ya Misili yanguwifigwa?" [8] Aho, Musa na Aluni nawachemigwa wahiluche kwa Falao, na heye nakawalonjela, "Mlute mkamfugamile Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe. Ila ndanguuza, walihi wolutasa hamwe na hemwe?" [9] Musa nakamwidichila, "Chila munhu, wasongolo na wasekulu, tokuka na wana wa hetwe walume na wadala, ming'holo na mhene na misenga, mina itulapa tumditile mnvina Mkulu Nguluwi." [10] Kwa kuwabeza, Falao nakawalonjela, "Mkulu Nguluwi yawe hamwe na hemwe kota vyondiwakundiza mlute hamwe na wana wa hemwe. Yangoneka kota mwanacho chinhu chihile mnhumbula za hemwe. [11] Hebu! Walume yeka ndo woluta kumfugamila Mkulu Nguluwi, mina alyo ndomliganile." Aho Musa na Aluni nawawinjigwa kwa Falao.

[12] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, "Ugolole moko wa hegwe kuli isi ya Misili, nzije zilawile leka zinjile na kudakula mizuchila jeng'ha

muisi na vyeng'ha viponile kuli yila nhonya ya maganga.” [13] Lelo Musa nakagolola ng'hweku ya heye mchanya mwa isi ya Misili. Mkulu Nguluwi nakegala mbeho kulawa kolilawilaga isanya, naiputa mli isi nemisi yeng'ha na nechilo. Lokubunguzuche, yila mbeho naigala nzije. [14] Azo nzije nazenela chila honhu kuli isi yeng'ha ya Misili. Nzije azo nazali chilundo chikulu lukami, chiwele hachinalawila na hachilawila kahi. [15] Nazigubika isi yeng'ha ya Misili, mbaka isi nayoneka kota iwa jiza. Nazilya mizuchila jeng'ha kuli misanga na mafuza geng'ha gaponile mhela wa yila nhonya ya maganga. Nakwali kuduhu ne ihamba limwe liponile mli migodi ne mizuchila honeche kuli isi yeng'ha ya Misili.

[16] Aho Falao nakawachema Musa na Aluni himahima nakawalonjela, “Ndita gehile kwa Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe na kwa hemwe. [17] Ahyo, sambi ndanguwadedeza mmbusile gehile ga heni, kamwe ayi hela, mkandandile kwa Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe, yambusile igayo ali lihile.”

[18] Lelo Musa nakoka kwa Falao, nakaluta kumlanda Mkulu Nguluwi. [19] Na heye Mkulu Nguluwi, nakegala mbeho ng'hulu iputa kulawila kolizibilaga isanya, naizinula nzije zila na kuzikundujizila kuli Bahali ya Shamu*. Na kuduhu ne nzije imwe iponile kuli isi yeng'ha ya Misili. [20] Ila Mkulu Nguluwi, nakamdita Falao yawe na nhumbula igagadale, nahawalechele Waisilaeli woche.

---

* **10:19** Bahali ya Shamu Kwa Chiebulaniya yaguchemigwa bahali ya mikuluwili.

Igayo lya tisa ndo jiza

[21] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ugolole moko wa hegwe kuchanya kilanga, leka jiza totolo ilawile mli isi ya Misili, jiza totolo iwele munhu yomlapa kwabasa.” [22] Lelo Musa nakagolola moko wa heye kuchanya kilanga, nakuwa jiza totolo kuli isi yeng'ha ya Misili kwa mhela wa mazuwa gadatu. [23] Wanhu wali hambe wewone ne kuka kuza honhu hanji, nawapona baho howawele kwa mhela wa mazuwa gadatu. Ila Waisilaeli weng'ha nawali na lumuli ako Gosheni nakowali wochikala.

[24] Hamba Falao nakamchema Musa, nakamlonjela, “Mlute mkamfugamile Mkulu Nguluwi. Wana wa hemwe kahi woweza kuluta hamwe na hemwe. Ila ming'holo na mhene na misenga ja hemwe jipone baha.” [25] Ila Musa nakamlonjela, “Yokulapa utukundize kuhola migongolo ja nhambiko na nhambiko za kulakaza leka tukamlavile nhambiko Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe. [26] Migongolo ja hetwe kahi yotulapa tujihole, kuduhu igongolo ne limwe lyopona kumbele, kwa vila mli migongolo ja hetwe, tomfugamila Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe, na hatuvizelele ndo igongolo lyachi lyotumlavila Mkulu Nguluwi nhambiko mbaka hotufika ako.”

[27] Ila Mkulu Nguluwi nakamdita Falao yawe na nhumbula igagadale, nakalema kuwalechela Waisilaeli woche. [28] Falao nakamlonjela Musa, “Uche kumeho kwa heni. Wilolele ng'hatu. Uleche kuya kumbona kahi, mina zuwa lyoukuya kahi kumeho kwa heni, kobagama.” [29] Musa

na heye nakamlonjela, “Kota vyoulonjile sikuya kukona kahi.”

11

Mbuli ya igayo lya kukopoligwa kwa walelwa wa mwaluko wa Wamisili

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Kung'hali igayo limwe lyondimgalila Falao na isi ya Misili. Hamba kuwalechelani muche hano. Kahi hoyowalechelani muche, yuye kowawinga muche ng'hatu hano. [2] Uwalonjele Waisilaeli sambi wahuliche kota chila yumwe wa hewo, mdala kwa mlume, kanguganigwa kumlanda miyage yowalingikalasa habehi, vinhu vya sendi na zahabu.” [3] Mkulu Nguluwi nakawadita Wamisili wanojezwe hali Waisilaeli. Kahi Musa yuye nakawa munhu mkulu ng'hatu kuli isi ya Misili na hali vitumagwa wa Falao.

[4] Musa nakamlonjela Falao, “Mkulu Nguluwi kangulonga ahi, ‘Nechilo ng'hatu lehano, ndokolela hagati ha isi ya Misili. [5] Hondikola chila mlelwa mlume wa mwaluko muisi ya Misili kobagama, kwaluchila mlelwa wa mwaluko wa Falao, yawele ndo yalingikala kuli chigoda cha undewa mbaka mlelwa wa mwaluko wa mpogozi mdala wa hegwe yalingubalasa nyhule kwa iganga lya lwala. Na mbaka walelwa wa mwaluko wa migongolo jilingudimigwa najo jeng'ha jobagama. [6] Kowa na chililo chikulu kweng'ha muisi ya Misili, chililo chowa hachinalawila na hachilawila kahi. [7] Ila kowa goya na tulu ng'hatu kuli Waisilaeli na migongolo ja hewo, leka uvizele kota heni Mkulu Nguluwi ndivizela kubagula

hali Waisilaeli na Wamisili.’ ” [8] Musa nakasinda kwa kumlonjela Falao, “Vitumagwa wa hegwe awano wombuyila na kinamizila heni, wolonga kota mbuche muisi ya Misili, heni hamwe na wanhu weng'ha walingumbinza. Logopuluta ago, ndokuka.” Hamba Musa aku yawele yazudile, nakoka kwa Falao. [9] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Falao hokuhulichiza, leka vinduzanduza vya heni vyonjezeche muisi ya Misili.”

[10] Lelo Musa na Aluni nawadita vinduzanduza avyo vyeng'ha hali Falao. Ila Mkulu Nguluwi nakamdita Falao yawe na nhumbula igagadale, nakalema kuwakundiza Waisilaeli woche muisi ya heye.

12

Pasaka

[1] Mkulu Nguluwi nakawalonjela Musa na Aluni, nalowali wang'hali muisi ya Misili, [2] “Mwezi awu wowa mwezi wa mwaluko wa mwaka kwa hemwe. [3] Mlonje na Waisilaeli weng'ha, mkawalonjele kota zuwa lya kumi lya mwezi awu chila munhu kohola ing'holo lyana limwe kwa chila ng'handa imwe. [4] Wone iwe wanhu wa ng'handa imwe wawe wachefu kwa ing'holo lyana, lelo wochitanza na walingikalasa habehi na ng'handa ya hewo, hamba wahole igongolo limwe lya kuhega kulya hewo weng'ha. [5] Ing'holo lyana alyo liwe lilihela nongwa, liwe ilume lya mwaka umwe. Lyoweza kuwa ing'holo lyana ama chinyehe chiwele na mwaka umwe. [6] Namwe moliwika igongolo alyo mbaka zuwa lya kumi na

zine lya mwezi uno. Zuwa alyo Waisilaeli weng'ha wojidumula singo migongolo ajo mhela wa kuzinga kwa isanya. [7] Hamba wohola danda ya migongolo ajo na kuibakaliza kuli chibatilila lwizi na kuli mhajilo za kuchanya, kuli zila ng'handa zomudila migongolo ajo. [8] Wolya miwunde ajo nechilo yiyo loibanichigwe mchiluli, wolya hamwe na ibumunda lyohaliwichigwe usaso kahi hamwe na chiboga chiwele na usungu. [9] Mleche kulya ndodi ama ihemswe kwa mazi, ila isomigwe yeka mchiluli hamwe na mutwi na magulu na miwunde jake ja mgati. [10] Kahi mleche kuleka usanyango woneche mbaka mitondo, ila chila chisigale mbaka mitondo mochisoma kwa chiluli. [11] Na ahi ndo vyomuzangulya igongolo alyo. Mowa muwohigwe vyuno vya hemwe kwa misali na mvalile makwamba mmagulu na mibate ng'hweku za hemwe mmoko mwa hemwe, kiwika goya kwa kwinula majendo. Kahi molya kwa kukobanya. Na ayo ndo Pasaka ya Mkulu Nguluwi.

[12] “Mina nechilo yiyo ndokola hagati ha isi ya Misili na kuwakopola walelwa wa mwaluko wa isi ya Misili na wanhu na migongolo. Ndojitagusa milungu jeng'ha ja Misili. Heni ndo Mkulu Nguluwi. [13] Na yila danda yowa ulajilo kwa hemwe kuli zila ng'handa zomuwa mgati. Nani hondikona yila danda, ndokola na igayo halifika hebu, hala hondiwa ndiitowa isi ya Misili. [14] Zuwa lino lyowa lya kukumbuchila kwa hemwe, moidita iwe mnvina kwa Mkulu Nguluwi kwa ivyazi lya hemwe lyeng'ha kota ilajizo lya mazuwa gose kwa hemwe.”

[15] Mkulu Nguluwi nakalonga, “Molya mibumunda johajiwichigwe usaso kwa mhela wa mazuwa saba na zuwa lya mwaluko lya mazuwa ago saba, mokusa usaso kuli ng'handa za hemwe. Munhu yoneche yolya chinhu chiwichigwe usaso kuli mhela wa mazuwa saba, imgana kubaguligwa hali Waisilaeli. [16] Zuwa lya mwaluko na zuwa lya kuduma kuli mazuwa ago saba, mowa na nhing'hano yelile. Kuli mazuwa ago meli hamkundizwa kukola mijito yoneche ila ndo mijito ja kuwika goya chilyo. [17] Moidita mnvina ayo ya mibumunda johajiwichigwe usaso kota kukumbuchila kuli zuwa lila lyondiwalavile hemwe, vilundo vya Waisilaeli kulawa isi ya Misili. Mvina ayo yoditikwa zuwa lino na lulelo lwa hemwe lweng'ha lulinguya, kota ilajizo lya mazuwa gose. [18] Lelo molya mibumunda johajiwichigwe usaso kwaluchila matinazo ya zuwa lya kumi na zine lya mwezi wa mwaluko, mbaka mhela wa kuzinga kwa isanya wa zuwa lya makumi meli na imwe. [19] Mhela wa mazuwa saba kuleche koneka usaso mli ng'handa za hemwe. Munhu yoneche yula yawe mjenzi ama mwenyeng'haye wone yolya acho chiwichigwe usaso, munhu ayo kobaguligwa hali Waisilaeli weng'ha. [20] Mleche kulya chinhu choneche chiwichigwe usaso. Honeche hala homchikala, molya mibumunda johajiwichigwe usaso.”

Pasaka ya mwaluko

[21] Aho ndo Musa nakawachema wasekulu weng'ha wa Isilaeli na kuwalonjela, “Chila yumwe wa hemwe kwa winji wa ivyazi lyake,

yahagule ing'holo lyana yalidumule singo kwa mbuli ya mnvina ya Pasaka. [22] Mohola nhagala za isopolo na kuwika mli danda mgati mwa chisaye na kubakaliza mli vibatilila lwizi za ng'handa za hemwe. Munhu yoneche yaleche kulawa kunze mwa ng'handa nechilo ayo ila mbaka mitondo. [23] Mina heye Mkulu Nguluwi kokola kuno yowakopola Wamisili. Ila hoyokona danda ibakalizwe mli vibatilila lwizi vya ng'handa za hemwe, kokola na homkundiza hebu yalingukopola yenjile kuli ng'handa za hemwe kuwakopola. [24] Namwe mowika mbuli ayi kuwa kota ilajizo kwa hemwe na kwa wana wa hemwe mazuwa gose. [25] Yowa ahyo homkwinjila isi ayo, Mkulu Nguluwi yowapani kota navyoyelahile, ndo modita mnvina ayi. [26] Hamba wana wa hemwe howowauza, ‘Mbuli ayi yangutulangusa choni?’ [27] Hemwe mowedichila, ‘Ayi ndo nhambiko ya Pasaka kwa Mkulu Nguluwi, kwa vila nakazikola ng'handa za Waisilaeli naloyawagazile Wamisili, ila hetwe nahatugazile.’ ” Hamba, Waisilaeli nawenamiza vitwi na kumfugamila Mkulu Nguluwi.

[28] Hamba, Waisilaeli nawaluta na kudita kota navyowalonjelwe na Musa na Aluni kwa kuwinza mzilo woyawapele Mkulu Nguluwi.

Igayo lya kumi ndo kukopoligwa kwa walelwa wa mwaluko wa Wamisili

[29] Nechilo ng'hatu, Mkulu Nguluwi nakawakopola walelwa wa mwaluko weng'ha wa Misili. Weng'ha nawabagama, kulawila mlelwa wa mwaluko wa Falao yawelengikala

kuli chigoda cha undewa mbaka mlelwa wa mwaluko na wawele mchinweng'ho na walelwa wa mwaluko wa migongolo najibagama. [30] Lelo nechilo yila Falao na vitumagwa wa heye na wenyeng'haye wa heye nawenuka. Nakwali na chililo chikulu kweng'ha kuli isi ya Misili, mina nakwali kuduhu ng'handa ne imwe isowile munhu yabagame. [31] Aho Falao nakawachema Musa na Aluni nechilo yiyo, nakawalonjela, “Mwinuche! Muche hali wanhu wa heni. Mlute hemwe na awo Waisilaeli mkamfugamile Mkulu Nguluwi kota vyomlonjile. [32] Mhole vilundo vya ming'holo na mhene na migongolo, muche, mndandile na heni utambichizo.” [33] Wamisili nawawahimiliza Waisilaeli woche himahima, wolonga, “Ndakomya tobagama weng'ha!” [34] Wanhu nawahola utimbo wa hewo wa mibumunda jing'hali wichigwa usaso na visaye vya kufinanjila nawavijela mgati mwa nguwo za hewo na kupika mmayega. [35] Waisilaeli nawadita kota ula ulonzi wa Musa, nawawalanda Wamisili vinhu vya sendi na zahabu na nguwo. [36] Mkulu Nguluwi nakawadita Wamisili wakunde kuwapa Waisilaeli vinhu vyeng'ha navyowalandile. Ahyo ndo vyowaholile lufufu lwa Wamisili.

Waisilaeli wanguka Misili

[37] Waisilaeli nawoka kuli muji wa Lamesesi, nawenula majendo kwa magulu kuza Sukoti. Nawali walume wafichile lachi sita ne kuwaza wana na wadala. [38] Nakwali kahi na chilundo cha wanhu wanji nawehanza hamwe na kuza hamwe na ming'holo na misenga na mhene minji lukami. [39] Na hewo nawadita mibumunda johajiwichigwe

usaso ja ula utimbo wauholile nalowalawile Misili, mina, nahauwichigwe usaso, kwa vila nawawinjigwa woche Misili, waleche kukawila, na hewo nawali wang'hali kiwichila goya chilyo cha mmajendo.

[40] Waisilaeli nawali wekale Misili kwa miyaka miya zine na makumi gadatu. [41] Kuli zuwa lya kuduma lya miyaka miya zine na makumi gadatu, zuwa lilyo ndo vilundo vyeng'ha vya wanhu wa Mkulu Nguluwi navyuka muisi ya Misili. [42] Nechilo yiyo Mkulu Nguluwi nakawemililila leka yawose Waisilaeli muisi ya Misili. Ahyo, nechilo yila ya kuwemililila, yanguganigwa kukumbuchilwa na Waisilaeli weng'ha na lulelo lwao lweng'ha, kwa katogo ka Mkulu Nguluwi.

Vihendo vya Pasaka

[43] Mkulu Nguluwi nakawalonjela Musa na Aluni, “Aga ndo malajizo kwa mbuli ya mnvina ya Pasaka. Mjenzi yoneche yaleche kulya chilyo cha Pasaka. [44] Ila mpogozi yaguligwe kwa sendi, loyowa yenjile ikumbi, kokundizwa kulya. [45] Mjenzi yoneche yawele mmajendo ama yawelengukola mijito ya kupegwa sendi halingukundizwa kulya chilyo acho. [46] Ing'holo lyana lya Pasaka lyoligwa kuli ng'handa imwe. Hamlinguganigwa kulavya miwunde joneche kunze na ng'handa yoyadumuligwe singo ne kumbena chizeje cha ing'holo lyana lya Pasaka. [47] Waisilaeli weng'ha wadite mnvina ayo. [48] Mjenzi yoneche yalingikala hamwe na hemwe wone yogana kumditila Mkulu Nguluwi mnvina ya Pasaka, yomlapa tandi walume wa ng'handa ya

heye wenjile ikumbi, aho kowazigwa kuwa kota mwenyeng'haye na kukundigwa kihanza. Mlume yoneche yohambe yenjile ikumbi, yaleche kulya chilyo cha mnvina ayo ya Pasaka. [49] Malajizo gagala gomkundiza mwenyeng'haye Muisilaeli na wajenzi walingikala hali hemwe”. [50] Waisilaeli weng'ha nawebatilila malajizo ago na kudita kota Mkulu Nguluwi navyoyawalajize Musa na Aluni. [51] Zuwa lilyo Mkulu Nguluwi nakawalavya Waisilaeli kuli isi ya Misili kwa vilundo.

13

Kuhaguligwa kwa walelwa wa mwaluko

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [2] “Nyhagulile walelwa weng'ha wa mwaluko walume wa Waisilaeli wawe wa heni, na chila yaleleche mwaluko kwa migongolo ndo wa heni.”

Mnvina ya mibumunda jilihela usaso

[3] Musa nakawalonjela wanhu, “Mkumbuche zuwa ali lyomlawile Misili nakomuwele wapogozi. Ali ndo zuwa Mkulu Nguluwi lyoyawalavile amo kwa moko wa heye uwele na mong'ho. Kuli zuwa ali, mleche kulya mibumunda jiwele na usaso ne hado. [4] Zuwa ali, mwezi wa mwaluko wa Abibu, molawa muisi ya Misili. [5] Na mhela Mkulu Nguluwi yowahilikani mbaka kuli isi ya Wakanaani na Wahiti na Waamoli na Wahivi na Wayebusi, isi yoyawelahile wasekulu wa hemwe kota kowapa hemwe, isi iwele na mboto, yowalapa mdite mnvina kuli zuwa ali chila mhela kuli mwezi wa mwaluko. [6] Kwa mhela wa mazuwa saba

molya mibumunda johajiwichigwe usaso na kuli zuwa lya saba modita mnvina ya katogo kwa Mkulu Nguluwi. [7] Kwa mhela awo wa mazuwa saba, molya mibumunda johajiwichigwe usaso. Kuleche kuwa na mibumunda jiwichigwe usaso na usaso woneche ula hali hemwe na kuli isi ya hemwe yeng'ha. [8] Zuwa alyo mowalonjela wana wa hemwe kota mwangudita ahyo kwa chiwalo cha mbuli yawaditile Mkulu Nguluwi lomuchile muisi ya Misili. [9] Mnvina ayo yowa ya kukumbuchila kota ulajilo kuli moko ga hemwe ama kuli vihanga vya hemwe, leka iwakumbuse kulonga malajizo ga Mkulu Nguluwi. Mina, Mkulu Nguluwi kawalavya kuli isi ya Misili kwa moko uwele na mong'ho. [10] Ahyo mobatilila ilajizo ali kwa kudita mnvina ayi kwa mhela uwichigwe chila mhela.”

Walelwa wa mwaluko

[11] Musa nakalutilila kuwalonjela wanhu, “Yowa aho kahi hala Mkulu Nguluwi hoyowegala hemwe kuli isi ya Wakanaani, iwele kowapa kota navyoyawalahile hemwe na wasekulu wa hemwe, [12] ahyo komlavila Mkulu Nguluwi chila mlelwa wa mwaluko mlume. Na chila mlelwa wa mwaluko mlume wa igongolo, wowa ndo wa Mkulu Nguluwi. [13] Chila mlelwa wa mwaluko wa idogowi, komgombola kwa kulavya ing'holo lyana na wone ulema kumgombola komkopola kwa kumpobosola singo. Na chila mlelwa wa mwaluko wa munhu kuli wanago komgombola. [14] Wone hamba mwanago hoyokuuza chiwalo cha mbuli ayi, komlonjela, ‘Kwa mong'ho wa

moko wa heye, Mkulu Nguluwi nakatulavya Misili, kotuwele wapogozi. [15] Lelo Falao navyoyawele na nhumbula igagadale nakalema kutulechela tuche, Mkulu Nguluwi nakawakopola walelwa weng'ha wa mwaluko nawawele Misili, yawele munhu ama igongolo. Kwa chiwalo acho, ndangumlavila Mkulu Nguluwi chila mlelwa wa mwaluko, wawe walume ila walelwa wa mwaluko weng'ha wawele wana wa heni, ndanguwagombola.' [16] Mbuli ayo yowa ndo ya kukumbuchila kota vila chinhu chiwopigwe mmoko mwako na mchihanga cha hegwe, kwa vila Mkulu Nguluwi nakatulavya Misili kwa moko wa heye uwele na mong'ho."

Izengo lya ng'hungugu na chiluli

[17] Falao naloyawalechele wanhu awo walute, Nguluwi nahawalongoze kuli nzila ya isi ya Wafilisti, hanga nayali habehi. Mina Nguluwi nakalonga kota waleche kugozola aho wanhu awa lowoting'hana na ngondo na kuhiluka Misili. [18] Ila Nguluwi nakawazungulusa awo wanhu kwa nzila ya kuchiwala hafungofungo mwa Bahali ya Shamu. Waisilaeli nawakwina kulawila kuli isi ya Misili wawele goya kitowa ngondo. [19] Musa nakajihola jila mizeje ja Yusufu hamwe na heye, mina Yusufu nakawadita Waisilaeli welahe yolonga kota Nguluwi hoyokuya kuwatanza hemwe kuli isi ya Misili, namwe mohola mizeje ja heni kulawila hali hemwe. [20] Nawo nawenula majendo kulawila Sukoti nawawika kambi ako Etamu kuwele mbaka ya hala kuchiwala. [21] Mkulu Nguluwi na heye nakawalongola nemisi mgati mwa ng'hungugu iwhanile na izengo leka iwalongoze

nzila, na nechilo mgati mwa chiluli chiwhanile na izengo, leka kuwalangazila, wawe wojenda nemisi na nechilo. [22] Lila izengo lya ng'hungugu nahalyuchile nemisi ne lila izengo lya chiluli nahalyuchile nechilo, kumwando kwa awo wanhu.

14

Kuloka Bahali ya Shamu

[1] Mkulu Nguluwi nakalonga na Musa, nakamlonjela, [2] "Walonjela Waisilaeli, wahiluche na kuwika kambi ya hewo kumwando kwa Pihahiloti, hagati mwa muji wa Migidoli na bahali, mlola Baali-sefoni, mochiwika goya kumwando kwake behi na Bahali ya Shamu. [3] Na heye Falao kolonga mbuli ya Waisilaeli kota walemezwa kuli isi yila, na kula kuchiwala kuwalemeza waleche kulawa. [4] Nani ndoidita nhumbula ya Falao iwe igagadale, na heye kowawinza kumbele, nani ndobochela ukulu ng'hatu kwa kumbagamiza heye Falao na wamizi wa heye weng'ha na Wamisili wovizela kota heni ndo Mkulu Nguluwi." Lelo nawadita ahyo.

[5] Falao nakalonjelwa kota wala Waisilaeli mina wabilima, na nhumbula ya Falao na nhumbula za vitumagwa wa heye nazigaluswa, "Ndo choni chotuditile kwa kuwalechela wanhu awa walute na waleche kuwa wapogozi wa hetwe kahi?" [6] Nakawika goya mutuka ya heye ya kukwejigwa na falasi, na kawahola wanhu wa heye hamwe na heye, [7] kahi nakahola mituka ja heye jiwele goya miya sita na mituka jinji jeng'ha ja Wamisili na walolezi wakwine mchanya mwa mituka ajo zeng'ha. [8] Mkulu Nguluwi nakaidita nhumbula ya

Falao iwe igagadale, na heye nakawawinza Waisilaeli, kwa vila Waisilaeli nawoka kwa nhumbula zikangale. [9] Wamisili nawawinza kumbele kwa hewo, falasi zeng'ha na mituka jeng'ha ja Falao na wamizi weng'ha wakwinile falasi na chilundo cha wamizi, nawo nawawafika Waisilaeli wawele wawichile kambi hala behi na bahali, behi na Pi-hahiloti, wochilola na Baali-sefoni. [10] Falao loyawele yowahejelela, Waisilaeli lowahinduche kumbele na kuwona Wamisili wokuya, nawadumba heko, Waisilaeli nawamlilila Mkulu Nguluwi. [11] Nawamlonjela Musa, “Ndaze, kwa vila nakwali kuduhu vilaga Misili ndo kutulavya ako leka tubagame aku kuchiwala? Lekachoni kutuditila aga, kwa kutulavya kuli isi ya Misili? [12] Ulonzi awu ndo hauwele ula wotukulonjele akula Misili, natulonga kota utuleche tuwe wapogozi wa Wamisili? Mina fola kuwa wapogozi kwa Wamisili kusinda kubagama aku kuchiwala.”

[13] Musa nakawedichila, nakawalonjela, “Mleche kudumba! Mwime nzinzili mlole ulohozi wa Mkulu Nguluwi woyowaditila lehano, mina Wamisili awa mlinguwona lehano, hamuwona kahi mazuwa gose. [14] Mkulu Nguluwi kowa hamwe na hemwe na kowatowanila, hemwe mwanguganigwa kunyamalila tulu.”

[15] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Lekachoni kwangundililа heni? Walonjele Waisilaeli walutilile kuza kumwando. [16] Nagwe winule ng'hweku ya hegwe na ugolole moko wa hegwe mchanya mwa bahali na kuigawanula, nawo Waisilaeli wokola hagati mwa bahali kuli isi isowile mazi. [17] Nani ulole, ndozidita nhumbula za

Wamisili ziwe zigagadale, nawo wokwinjila na kuwawinza, nani ndobochela ukulu kwa kumbagamiza Falao na chilundo cheng'ha cha wamizi wa heye na wakwina falasi na wakwina mituka weng'ha. [18] Na wanhu wa isi ya Misili wonzela kota heni nda Mkulu Nguluwi, hondichiholela ukulu kwa Falao na mituka ja heye na wakwina falasi wa heye.”

[19] Hamba mhilisi wa Nguluwi nayalongole kumwando kwa chilundo cha walolezi wa Isilaeli, nakoka nakaluta kumbele kwa hewo na lila izengo lya ng'hungugu nalyuka aho kumwando nalima kumbele kwa hewo, [20] nalima hagati mwa chilundo cha walolezi wa Misili na wamizi wa Isilaeli, na yila ng'hungugu nailavya jiza ubanzi umwe nalilavya lumuli ubanzi uyage mhela wa nechilo, Wamisili nahawahejelele ne hado nechilo yeng'ha. [21] Musa nakagolola moko wa heye mchanya mwa bahali, Mkulu Nguluwi nakaidita bahali ihiluche kumbele kwa mbeho ng'hulu ilingulawa kolilawilaga isanya nechilo yeng'ha, nakaidita bahali iwe isi isowile mazi, mazi nagagawanuka. [22] Waisilaeli nawakola hagati ha bahali hali isi isowile mazi, aku mazi gawele lukanzi kwa hewo ubanzi wa kumoso na kudilo. [23] Na wala Wamisili nawawawinza, nawenjila mgati kuli bahali, falasi zeng'ha za Falao na mituka ja heye na wakwina falasi wa heye. [24] Na vyoiwele lufuku, Mkulu Nguluwi nakawalola walolezi wa Misili kuli lila izengo lya chiluli na ya ng'hungugu na nakachidita chilundo cha walolezi wa Wamisili chiwe na lunhwinhwi lukami. [25] Nakagananahiza maguludumu ga

mituka ja hewo mbaka jali jijenda mholemhole, Wamisili nawalonga, “Tuwabilime Waisilaeli, mina Mkulu Nguluwi kanguwatanza.”

[26] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ugolole moko wa hegwe mchanya mwa bahali, leka mazi gahiluche kahi gawagubiche Wamisili na mituka ja hewo na falasi wa hewo.” [27] Musa nakaugolola moko wa heye mchanya mwa bahali, nalokubwemwenzuche, bahali naihiluka kota vyoiwele hamwande, Wamisili nawajeza kugabilima mazi, ila Mkulu Nguluwi nakawadumya awo Wamisili mli bahali. [28] Gala mazi nagahiluka na kugubika mituka na wakwina falasi na chilundo cheng'ha cha wamizi cha Falao chinjile kuli bahali kumbele kwa hewo. Nahakuponile munhu ne yumwe. [29] Ila Waisilaeli nawaluta kuli isi isowile mazi hagati ha bahali na ago mazi nagali kota lukanzi ubanzi wa hewo wa kudilo na ubanzi wa kumoso. [30] Ndo Mkulu Nguluwi navyoyawalohole Waisilaeli zuwa lila mmoko mwa Wamisili. Waisilaeli nawawona Wamisili wabagame mfungo mwa bahali. [31] Waisilaeli nawalona lula ludali lukulu lwa Mkulu Nguluwi kwa Wamisili, ahyo awo wanhu nawamdumba na kumkunda Mkulu Nguluwi na Musa chitumagwa wa heye.

15

Lwimbo lwa Musa

[1] Hamba Musa na Waisilaeli nawamwimbila Mkulu Nguluwi lwimbo alu aku wolonga,

“Ndomwimbila Mkulu Nguluwi, kwa vila
nakenuligwa kwa katogo,

falasi na wakwina falasi nakawatoza mbahali.
2 Mkulu Nguluwi ndo mong'ho na chiwalo cha lwimbo lwangu,
heye ndo ulohozi wa heni.
Heye ndo Nguluwi wa heni, nani ndomtogola.
Ndo Nguluwi wa mhaza wa heni, nani ndomha ukulu.
3 Mkulu Nguluwi ka mtowa ngondo,
Mkulu Nguluwi ndo itagwa lyake.

4 “Mituka ja Falao na wamizi wa heye nakawatoza mbahali,
vilongozi wa heye wanojile kusinda weng'ha, nawazibila mli Bahali ya Shamu.
5 Bahali iwele na mazi nyang'ha iwagubichiza,
nawazibila mbaka hasi mwa bahali kota maganga.
6 Mkulu Nguluwi, moko wa hegwe wa kudilo uwa na mong'ho,
uwabenanga wang'honyo mvihande vidodo.
7 Kwa ukulu wa hegwe, kuwagwisa walingukulema,
kuzudila kwa hegwe kwangupulika na kuwalakaza kota mibeleje jikalile.
8 Kwa muhe wa hegwe, mazi nagakwinizwa,
nhigu nayima ngwalinga ifandile kota chidunda,
Mazi nyang'ha nagebatana kota lukanzi hagati mwa bahali.
9 Mng'honyo nakalonga, ‘Ndowawinza na ndowapata,
ndowagawila lufufu lwa hewo na kuhola geng'ha gondilingugana,
ndohola ipanga lya heni na moko wa heni wowasumya.’

10 Nakuputa kwa mbeho ya hegwe,
bahali naiwagubichiza.
Nawazibila kota iganga mgati mwa mazi gawele na mleta.

11 “Gwaa Mkulu Nguluwi,
yalikohi yawele kota hegwe kuli milungu?
Yalikohi yawele kota hegwe yawele yelile mkulu,
ulingudumbiza kwa madito makulu,
ulingudita mbuli za kububuwaza?
12 Nakugolola moko wa hegwe wa kudilo uwele na mong'ho na isi naiwamela Wamisili weng'ha.

13 “Gwegwe kwa igano lya hegwe lya kwimilila, nakuwalongoza wanhu wouwagombole,
kwa mong'ho wa hegwe nakuwalongoza mbaka koulingikala helile.
14 Wanhu wa isi zeng'ha wagahulika ago nawakakama,
wenyeng'haye wa Ufilisti wenjililwa na chinhu cha kudumbiza chiwagalile usungu.
15 Vilongozi wa Edomu nawadumba ng'hatu,
wanhu wa Moabu wangukakama,
wanhu walingikala Kanaani, nawagozola.
16 Kudumba na kukakama kuwagwila,
kwa chiwalo cha ukulu wa ludali lwako,
hewo wanyamalila tulu kota iganga,
mbaka howoloka wanhu wa hegwe Mkulu Nguluwi,
ena, mbaka howoloka wanhu wa hegwe wouwagombole.

[17] Nakuwegala na kuwemiza kuli chidunda cha hegwe,
honhu hala nahouditile ha kikala gwegwe baho Mkulu Nguluwi,
hala honhu helile uhawichile goya, Mkulu kwa moko ga hegwe.
[18] Hegwe, gwa Mkulu Nguluwi,
hegwe ndo mndewa mazuwa gose na mazuwa gose.”

[19] Mina falasi wa Falao na mituka ja heye na wakwina falasi wa heye nawenjila mgati mwa bahali, Mkulu Nguluwi nakagahilusa mazi ga bahali gawagubiche, ila Waisilaeli nawakola kuli isi isowile mazi hagati mwa bahali.

Lwimbo lwa Miliamu

[20] Miliamu mdala mloli, nayawele lumbu wa Aluni nakahola kagoma kake mmoko, na wadala wanji weng'ha nawamuwinza wawele na vigoma vya hewo aku wovina. [21] Miliamu nakawalongoza kwa kwimba,
“Mmwimbile Mkulu Nguluwi kwa vila kasumya kwa katogo,
falasi na wakwina falasi kawatoza mbahali.”

Mazi gawele usungu

[22] Hamba, Musa nakawalongoza Waisilaeli kulawila kuli Bahali ya Shamu na kuza mbaka kuchiwala kwa Shuli. Nawenula majendo kwa mhela wa mazuwa gadatu kuchiwala ne kona mazi goneche. [23] Lowafichile honhu halinguchemigwa Mala, hawajezile kunwa mazi ga Mala kwa vila nagali na usungu. Kwa chiwalo acho, honhu aho nahachemigwa Mala. [24] Lelo wanhu

weng'ha nawamng'ung'utila Musa wolonga, “Lelo tonwa choni?” [25] Aho Musa nakamlilila Mkulu Nguluwi, na heye nakamlajila nhagala ya igodi, na Musa nakazwika mli mazi ago na baho mazi ago nagawa ganojile.

Ako Nguluwi nakawapa Waisilaeli ilajizo na mzilo, leka yawajeze hewo, [26] nakawalonjela, “Wone molihulichiza goya lizi lya heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe, na kudita gawele goya kwa heni, na kibatilila mzilo na malajizo ga heni geng'ha, lelo heni siwagalila gala matamwa gondiwegalile Wamisili. Kwa vila, heni ndo Mkulu Nguluwi ndilinguwosela hemwe matamwa.”

[27] Hamba Waisilaeli nawafika ako Elimu kuwele na nzasa kumi na mbili na mitende makumi saba. Nawawika kambi ako behi na mazi.

16

Mana na ng'wale

[1] Waisilaeli weng'ha nawoka, nawafika kuchiwala nakuchemigwe Sini hagati mwa Elimu na Sinai. Ali nalyali zuwa lya kumi na kahano lya mwezi wa keli kulawila nalowochile muisi ya Misili. [2] Lelo Waisilaeli weng'ha nawawang'ung'utila Musa na Aluni ako kuchiwala, [3] Waisilaeli weng'ha nawalonga, “Fola Mkulu Nguluwi nahatukopole nalotuwele muisi ya Misili nakotikale, nakotudile miwunde na mibumunda mbaka natiguta. Ila hemwe mtugala aku kuchiwala kuikopola nhanzi ayi yeng'ha kwa nzala.”

[4] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Heni ndowadulisila mibumunda kulawila kilanga. Chila zuwa wanhu wolawa na kukungajiza chilyo cha zuwa alyo hela. Kwa nzila ayi ndowajeza ndole kota wowinza malajizo ga heni ama hawowinza hebu. [5] Ila zuwa lya sita mhela howowika goya chilyo chowakungajize, chasi acho chowa mala keli ya chilyo cha chila zuwa.” [6] Lelo Musa na Aluni nawawalonjela wanhu weng'ha wa Isilaeli, “Mhela wa kuzinga kwa isanya, movizela kota Mkulu Nguluwi ndo yawalavile muisi ya Misili. [7] Kahi, mitondo lufuku, mowona ukulu wa Mkulu Nguluwi kwa vila kagahulika gomwali mng'ung'uta. Hetwe twa whaani mbaka mtung'ung'utile?” [8] Kahi Musa nakalonga, “Mhela wa kuzinga kwa isanya Mkulu Nguluwi kowegalila miwunde mulye na mitondo lufuku kowegalila mibumunda mulye migute, mina heye nakahulika vila navyomwali mumng'ung'utila. Hetwe twa whaani mbaka mtung'ung'utile? Hambe mtung'ung'utile hetwe, ila mwangumng'ung'utila Mkulu Nguluwi.”

[9] Hamba Musa nakamlonjela Aluni, “Walonjele Waisilaeli weng'ha wekungajize hamwe kumwando kwa Mkulu Nguluwi, mina kagahulika gomwali mgang'ung'utila.” [10] Mhela Aluni loyali yolonga na Waisilaeli weng'ha, nawalola ako kuchiwala na baho ukulu wa Mkulu Nguluwi nawoneka kuli ng'hungugu. [11] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [12] “Nyhulika kung'ung'uta kwa Waisilaeli. Lelo walonjela kota mhela wa kuzinga kwa isanya wolya miwunde, na mitondo wolya mibumunda. Aho

ndo vyomvizela kota heni ndo Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe.”

[13] Lelo kuli mhela wa kuzinga kwa isanya nazuya ng'wale nyinji, nazigubika honhu howawichile kambi Waisilaeli. Mitondo lufuku nakulawila nhungwi naigubika kambi zeng'ha. [14] Nhungwi ayo loyuchile, vinhu vidodo vizisili navipona ako kuchiwala, vifandile kota ng'hunguyosi. [15] Waisilaeli lowawene chinhu acho naweuza, “Choni achi?” Nahawachizelele nachali chinhu chachi. Lelo Musa nakawalonjela, “Aji ndo mibumunda Mkulu Nguluwi yawapele mulye. [16] Mkulu Nguluwi nakalajiza mdite ahi, chila munhu nayakungajize chilyo cha kuhega kulya kuli ivyazi lya heye. Kolokota chasi cha lita mbili kwa chila munhu mihema lya heye.”

[17] Lelo Waisilaeli nawadita ahyo na iwa kota wanji nawalokota kwa winji na wanji chido. [18] Ila weng'ha lowapimile chipimilo chowalokote kuli chijemo, nawafika kota yalokote chinji nahawele na nyonjeza na yalokote chido nahapunguchilwe. Chila yumwe nakalokota chasi choyoweza kulya.

[19] Musa nakawalonjela wanhu, “Munhu yoneche yaleche kulya na kuwika chinji mbaka mitondo.” [20] Ila wanhu nahawamuhulichize Musa. Wamwe wa hewo nawasigaza chilyo mbaka mitondo. Ila mitondo chilyo acho nachiwa cholile na chilavya mhikomhiko na kunhung'ha. Musa nakazudizwa ng'hatu na wanhu. [21] Lelo chila mitondo nawakungajiza chila munhu cha kuhega kulya. Isanya vyoliwa ling'ang'ale, chila chilyo chinji chisigale hafungo mwa nzila nachisungulumka.

[22] Kuli zuwa lya sita, hewo nawakungajiza chilyo acho keli, lita zine kwa chila munhu. Lelo wasekulu wa Waisilaeli weng'ha nawaluta kwa Musa, nawamlonjela mbuli azo. [23] Musa nakawalonjela, “Awu ndo mzilo wa Mkulu Nguluwi. Mitondo ndo zuwa lya kwesela, ndo zuwa lya kwesela lyelile lya Mkulu Nguluwi. Lelo mlute mkateleche ama kuhemsa chila chilyo chomlingugana lehano na chilyo chochisigala mchiwiche mbaka mitondo.” [24] Lelo nawadita ahyo na kuleka chilyo chiyage mbaka mitondo kota Musa vyoyalonjile. Mitondo nawachona kota hacholile ne kuwa na mhikomhiko na kunhung'ha. [25] Lelo Musa nakawalonjela, “Mulye chilyo acho chisigale kwa vila lehano ndo zuwa lya kwesela lya Mkulu Nguluwi. Lehano hamchifika chilyo ako kunze. [26] Kwa mazuwa sita mowa mkungajiza chilyo achi, ila zuwa lya saba liwele ndo Zuwa lya Kwesela chowa haduhu.”

[27] Kuli zuwa lya saba wanhu wamwe nawalawa kuzapala chilyo, ila nahawachiwene. [28] Aho Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Mbaka hanili mochikala ne kibatilila mzilo na malajizo ga heni? [29] Mvizele kota heni Mkulu Nguluwi ndiwapa Zuwa lya Kwesela, ndo mina nandiwapa chilyo cha mazuwa meli mli zuwa lya sita. Lelo mwesele chila munhu hakaye hake, munhu yoneche yaleche kulawa kuli zuwa lya saba.” [30] Ahyo, wanhu nawesela zuwa lya saba.

[31] Waisilaeli nawachema chilyo acho “Mana.” Chilyo acho nachali kota nyhule za uhemba mzelu na ulyelyelye wake nawali kota ibumunda lizisili liwichigwe hanombwa. [32] Musa nakawalonjela,

“Ali ndo ilajizo lya Mkulu Nguluwi. Mhole chasi cha lita mbili za mana na kuwika kwa chiwalo cha walelwa wa hemwe, leka wone chilyo chondiwapele kuchiwala mhela londiwalavile kuli isi ya Misili.”

[33] Musa nakamlonjela Aluni, “Uhole chiya ujele mgati lita mbili za mana, ukawiche kumwando kwa Mkulu Nguluwi, iwe kwa chiwalo cha kukumbuchila kwa walelwa wa hemwe.” [34] Lelo Aluni nakawika mana kuli honhu ha kulavila nhambiko kumwando kwa vibao vya maganga ga ulolezi leka gawichigwe kota vila Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa. [35] Waisilaeli nawalya mana kwa mhela wa miyaka makumi gane mbaka nalowafichile kuli isi iwele na wanhu, isi naiwele mli mbaka mwa Kanaani kowaditile honhu ha kikala hewo. [36] Chilyo cha mana chasi cha lita mbili nazali honhu ha kumi ha chipimilo cha mana nachichemigwe efa.

17

[1] Kulawila kuchiwala kuwelenguchemigwa Sini, Waisilaeli weng'ha nawenula majendo kulawa honhu hamwe mbaka hayage kota navyoyalajize Mkulu Nguluwi, wanhu nawawika kambi ako Lefidimu. Ila ako nahakuwele na mazi ga kunwa. [2] Ahyo, wanhu nawamng'ung'utila Musa wolonga, “Utupe hetwe mazi ga kunwa.” Musa nakawauza, “Lekachoni mwangung'ung'utila heni? Lekachoni mwangumjeza Mkulu Nguluwi?” [3] Ila weng'ha nawali na ng'halu, nawamng'ung'utila Musa wolonga, “Lekachoni nakutulavya kula Misili

utukopole kwa ng'halu hetwe weng'ha na wana wa hetwe na migongolo ja hetwe?”

[4] Lelo Musa nakamlilila Mkulu Nguluwi yolonga, “Ndowaditila choni wanhu awa? Wahabehi kunhowa kwa maganga na kung'hopola!” [5] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ukole kumwando kwa wanhu awa, uwahola wasekulu wa hewo wamwe, uhole kahi mmoko mwako yila ng'hweku youtowile lwanda lwa Naili, na ulute. [6] Ulole, heni ndokwima kumwando kwa hegwe mitalawe hala Holebu, nagwe kolitowa alyo italawe na mazi golawa leka wanhu weng'ha wanwe.” Lelo Musa nakadita ahyo hali wasekulu wa Waisilaeli. [7] Honhu aho Musa nakahachema Masa na Meliba kwa vila Waisilaeli nawamng'ung'utila na kumjeza Mkulu Nguluwi wolonga, “Ndaze, ndo kukomya Mkulu Nguluwi ka hali hetwe?”

Ngondo na Waamaleki

[8] Waamaleki nawoya na kitowa na Waisilaeli ako Lefidimu. [9] Musa nakamlonjela Yoshua, “Uhagule walume ulute kitowa na Waamaleki. Mitondo ndokwima mchanya mwa chidunda, ndichibata ng'hweku yila ya Nguluwi mmoko mwangu.” [10] Lelo Yoshua nakadita kota Musa navyoyamlonjele, nakaluta kitowa na Waamaleki. Musa na Aluni na Huli nawakwina kuchinhembenhembe mwa chidunda. [11] Naiwa mhela weng'ha Musa loyokwinula moko mchanya, Waisilaeli nawawasumya Waamaleki, naloyaduliche moko hasi, Waamaleki nawawasumya Waisilaeli. [12] Ila kwa mhela udo, moko ga Musa nagatoka ng'hatu. Ahyo, Aluni

na Huli nawahola iganga nawaliwika behi na Musa na heye nakekalisa mchanya mwa iganga alyo. Hamba, nawajibata na kwinula moko gake, yumwe nakenula moko wa kudilo na yunji nakenula moko wa kumoso. Ahyo moko ga Musa nagapona gawele genuligwe kuchanya mbaka isanya loliswele. [13] Ahyo Yoshua nakawasumya Waamaleki kwa ipanga.

[14] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, "Wandiche mbuli ayi kuli chitabu, iwe ya kukumbuchila na uhilulile kulonga mmakutu ga Yoshua kwa vila ndowosa ng'hatu Waamaleki muisi yeng'ha." [15] Musa nakazenga honhu ha kulavila nhambiko na kuhachema honhu aho, "Mkulu Nguluwi kandita heni sumye," [16] yolonga, "Namwinula moko kuchanya kuli chigoda cha undewa cha Mkulu Nguluwi. Kochitowa ngondo na Waamaleki mazuwa gose."

18

Yesilo kangumjendela Musa

[1] Yesilo mtambika wa Midiani, mgosi wa Musa, nakahulika mbuli zeng'ha Mkulu Nguluwi zoyamditile Musa na Waisilaeli loyawalavile kuli isi ya Misili. [2] Ahyo, Yesilo nakoya kwa Musa yomigala Sipola mchewake Musa, yawele Musa nayamlechile kumbele kwa mhaza wa heye, [3] hamwe na wana weli walume wa Musa. Mwana wa mwaluko nakachemigwa Gelishomu. Musa nakamha itagwa ali kwa vila Musa nakalonga, "Nandali mjenzi kuli isi ya chijenzi." [4] Mwana wa keli nakachemigwa Elieseli kwa vila Musa

nakalonga, “Nguluwi wa mhaza wa heni ndo yanhanzile ndeche kukopoligwa na Falao.”

[5] Yesilo mgosi wa Musa nakoya hamwe na mhinza wa heye, mina mchewake Musa hamwe na wanage, nakamfika Musa kuchiwala nakoyawichile kambi kuli chidunda cha Nguluwi. [6] Musa loyalonjelwe kota mgosi wa heye hamwe na mchewake na wanage weli wanguya, [7] lelo Musa nakalawa kuza kumbochela mgosi wa heye, nakamwinamila na kumnonela. Welamsa na kiwuza mbuli za chila yumwe, hamba nawenjila mli ihema lya Nguluwi. [8] Musa nakamlonjela mgosi wa heye mbuli zeng'ha Mkulu Nguluwi nazoyamditile Falao na Wamisili kwa chiwalo cha Waisilaeli. Nakamlonjela kahi mbuli za kugaya nakuwafichile mmajendo na vila Mkulu Nguluwi navyoyawalohole. [9] Yesilo nakasangalazwa na geng'ha goyaditile Mkulu Nguluwi kwa chiwalo cha Waisilaeli, kwa kuwalohola mmoko mwa Wamisili. [10] Yesilo nakalonga, “Nayatambichizwe Mkulu Nguluwi yawele yakulohole hegwe mmoko mwa Wamisili na kulawa kwa Falao, na yawalohole wanhu kulawa mmoko mwa Wamisili. [11] Lelo ndivizela kota Mkulu Nguluwi ndo mkulu kusinda milungu jeng'ha, kwa vila nakawalohola wanhu awa mmoko mwa Wamisili nawawele wochidaya.” [12] Aho Yesilo, mgosi wa Musa, nakamlavila Mkulu Nguluwi nhambiko ya kulakaza na nhambiko zinji. Na heye Aluni nakoya hamwe na wasekulu wa Isilaeli leka kulya chilyo hamwe na Yesilo, hali Nguluwi.

Kuhaguligwa kwa watagusa
(Kukumbuchila 1:9-18)

[13] Hamitondo, Musa nakekala kuwatagusa Waisilaeli, nawo nawema wamzungulute, kulawila hamitondo mbaka mhela wa kuzinga kwa isanya. [14] Yesilo mgosi wa Musa, loyawene mbuli zeng'ha Musa nazoyawaditile Waisilaeli, nakamuuza, “Lekachoni kwanguwaditila wanhu mbuli azi? Lekachoni kwanguwa mtagusa uliyeka kuno wanhu wano wokuzunguluta kulawa mitondo mbaka mhela wa kuzinga kwa isanya?” [15] Musa nakamwidichila mgosi wa heye, “Kwa vila wanhu wanguya kwa heni kuuza choyogana Nguluwi. [16] Wone wawe na kilewa koneche kula, wanguya kwa heni, nani ndangutagusa hali hewo weli na kuwatang'ulila malajizo na mzilo wa Nguluwi.” [17] Lelo Yesilo nakamlonjela Musa, “Hainojile vyoulingudita. [18] Kochitunya gwegwe baho na awa wanhu, mina mbuli ayi inamana lukami. Huweza hebu kuidita uliyeka. [19] Uhulichize vyondilingukulonjela, ndangijesa ahi, na Nguluwi yawe hamwe na hegwe. Hegwe kolongasa na Nguluwi honhu ha wanhu na kochigala nongwa za hewo kwa Nguluwi. [20] Hihyo du, kowalangusa wanhu malajizo na mizilo ja Nguluwi, na uwalajile ndaze vyowalinguganigwa kikala na mijito yowalinguganigwa kudita. [21] Ila kwa chiwalo cha mbuli zinji, uhagule wanhu walume wadahile mumo mli wanhu weng'ha, wanhu walingumdumba Nguluwi na wanhu watanganiche na walinguzudila kupegwa chinhu choneche chila leka kubena malajizo. Uwape awo ulongozi, wawe wowemilila wanhu mli vilundo vya wanhu elufu imwe na vilundo vya

wanhu miya imwe na vilundo vya makumi gahano na vilundo vya wanhu kumi. [22] Awo ndo wowa na nhing'hano chila zuwa kutagusa nongwa za wanhu. Nongwa ng'hulu wokigalila hegwe, ila zila ndodondodo wotagusa wawo. Kwa nzila ayi, koweza kuzona mbuli azi za ubewe kwa vila wochitanza na hegwe kuli mbuli azo. [23] Wone udite ahyo, na wone ndo vyoyalingugana Nguluwi, koweza kwimililila na wanhu awa weng'ha wohiluka kaye kwa hewo goya.”

[24] Musa nakahulichiza ulonzi awo wa mgosi wa heye na kudita kota vyoyalonjile. [25] Lelo Musa nakawahagula wanhu wawele walume wawele na mong'ho hali Waisilaeli, nakawadita kuwa vilongozi wa vilundo vya wanhu elufu imwe na vilundo vya wanhu miya imwe na vilundo vya wanhu makumi gahano na vilundo vya wanhu kumi. [26] Na hewo wawa wowatagusa nongwa za hewo chila mhela. Nongwa ng'hulu nawamigalila Musa, ila zila ndodo nawetagusila wawo. [27] Loyasindile kudita ahyo, Musa na mgosi wa heye nawelaga. Heye Yesilo nakahiluka muisi ya heye.

19

Waisilaeli kuli chidunda cha Sinai

[1] Zuwa lya mwaluko lya mwezi wa kadatu kulawila lowalawile Misili, Waisilaeli nawafika kuchiwala ako Sinai. [2] Nalowochile Lefidimu na lowafichile kuchiwala ako Sinai, nawawika kambi kumwando mwa chidunda cha Sinai. [3] Lelo Musa nakakwina kuchanya kuchidunda kwa Nguluwi. Aho Mkulu Nguluwi nakamchema

Musa kulawila ako kuchanya kuchidunda, nakamlonjela, “Ahi ndo vyouwalonjela walelwa wa Yakobo, awo Waisilaeli, [4] ‘Mwemwe baho mona vyondiwaditile Wamisili na vila vyondiwaholile hemwe kota ikungule lilinguhola wana wa heye kwa mbawa, ndiwegala hemwe kwa heni. [5] Lelo wone mhuliche lizi lyangu na kibata ilagano lya heni, mowa wanhu wa heni mhaguligwe hali isi zeng'ha, kwa vila isi zeng'ha ndo za heni. [6] Mowa undewa wa watambika na nhanzi yelile kwa heni.’ Awo ndo ulonzi womuwalonjela Waisilaeli.”

[7] Lelo Musa nakahiluka, nakawakungajiza hamwe wasekulu wa Waisilaeli na kuwalonjela ulonzi awo nagowalajizwe na Mkulu Nguluwi. [8] Wanhu weng'ha nawedichila hamwe wolonga, “Mbuli zeng'ha nazoyalonjile Mkulu Nguluwi tozidita.” Musa nakamhilusila Mkulu Nguluwi kwidichila ako kwa wanhu. [9] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Heni ndokuyila kuli ng'hungugu itisile leka Waisilaeli wahuliche hondilonga na hegwe na wokukunda hegwe mazuwa gose.”

Hamba Musa nakamlonjela Mkulu Nguluwi vila wanhu navyowalonjile. [10] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ulute kwa wanhu ukawelize leka wawe welile lehano na mitondo. Uwalonjele wakanze nguwo za hewo. [11] Wekale goya kwa zuwa lya kadatu, mina zuwa alyo lya kadatu heni Mkulu Nguluwi ndodulika mchanya mwa chidunda cha Sinai hali wanhu weng'ha. [12] Kahi kowawichila wanhu mbaka kuzunguluta chidunda. Uwalonjele kota welolele ng'hatu waleche kukwina kuchanya mchidunda ne kuhejelela mbaka uwichigwe. Yoneche yohejelela na kudoliza chidunda kobagama. [13] Munhu yaleche kumdoliza munhu ayo yadolize chidunda, mina kobagama kwa kutowigwa na maganga ama msale, yawe munhu ama igongolo, hopona hebu. Mhela mhalamhanda hoipembigwa kwa kulutilila, wanhu weng'ha wokwina kuchidunda.”

[14] Lelo Musa nakedulika mchidunda na kuwalutila wanhu, nakaweliza, na hewo nawakanza nguwo za hewo. [15] Hamba nakawalonjela wanhu, “Haucha muwe mwimile goya, na mlume yoneche yaleche kumhejelela mdala.” [16] Lelo zuwa lya kadatu mitondo, nakulawila kubuma na lumwemwesa na ng'hungugu itisile mchanya mwa chidunda. Naihulikwa lizi ng'hulu ng'hatu ya mhalamhanda naiwaditile wanhu weng'ha wakakame hala honhu nahowawichile kambi. [17] Hamba Musa nakawalongoza wanhu kulawa hala nahowawichila kambi, nawaluta kuting'hana na Nguluwi. Weng'ha nawaluta na kikala goya hanyiga ha chidunda. [18] Chidunda cha Sinai nachali chigubikwe kwa iyosi kwa vila Mkulu Nguluwi nakedulika mchanya mwake kuli chiluli. Iyosi alyo lya chiluli nalikwina kuchanya kota iyosi lya itanuli ikulu na chidunda cheng'ha chali chitigasika. [19] Lizi lya mhalamhanda nalilutilila konjezeka. Musa nakalonga na Nguluwi, na heye Nguluwi nakamwidichila kwa kubuma. [20] Mkulu Nguluwi nakedulika mchanya mwa chidunda cha Sinai, nakamchema Musa kulawila ako kuchanya, na heye Musa nakakwina kuchidunda.

[21] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Widuliche hasi ukawakanye wanhu weng'ha waleche kuya kundola, mina wone wojeza kudita ahyo wenji wa hewo wobagama. [22] Na hewo watambika wawele wonyhejelela wanguganigwa wedite welile, wone haiwa ahyo, heni Mkulu Nguluwi ndowagaza.” [23] Musa nakamlonjela Mkulu Nguluwi, “Wanhu wano hawoweza kukwina kuchidunda cha Sinai kwa vila gwegwe baho nakutukanya tuwiche mbaka kuzunguluta chidunda na kuchidita chiwe chelile.” [24] Mkulu Nguluwi nakalonga, “Widuliche hasi hamba uhiluche na Aluni. Ila uleche kuwakundiza watambika na wanhu wanji waloche mbaka na kuya kwa heni, wone wodita ahyo ndowagaza.” [25] Lelo Musa nakedulika na kuwalonjela Waisilaeli mbuli zeng'ha nazoyalajizwe.

20

Mizilo kumi
(Kukumbuchila 5:1-21)

[1] Nguluwi nakalonga ulonzi awu weng'ha, nakalonga, [2] “Heni ndo Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe, ndikulavile kulawila Misili, nakouwele mpogozi.

[3] “Uleche kuwa na milungu jiyage ila heni.

[4] “Uleche kiditila jimalukolo ja milungu ja udesi, ama chihongoligwe chifandile na chiwele kilanga ama kuli isi ama mmazi hasi ha isi. [5] Uleche kujifugamila milungu ja udesi ne kujikolela mijito, kwa vila heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe, nda Nguluwi yawele na fihi. Ndanguwagaza wana kwa wihe wa wahaza wa hewo, na lulelo

lwa kadatu na lwa kane lwa awo walingunzudila. [6] Ila ndanguwalajila igano lya kwimilila maelufu ga wala wawele na igano kwa heni na kibata malajizo ga heni.

[7] “Uleche kulichema hela itagwa lya heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe. Mina heni Mkulu Nguluwi sileka kumgaza yalingulichema hela itagwa lya heni.

[8] “Ukumbuchile Zuwa lya Kwesela na kulidita liwe lyelile, mina ndo lya chiuyeng'ha. [9] Mazuwa sita ukole mijito na udite mbuli za hegwe zeng'ha. [10] Ila zuwa lya saba ndo zuwa lya kwesela lya Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe. Zuwa alyo uleche kukola mijito joneche, hegwe ne mwanago mlume ne mhinza wa hegwe ne wapogozi wa hegwe wadala ne chitumagwa wa hegwe mlume ne migongolo ja hegwe ja kudimigwa ne mjenzi yawele mng'handa mwa hegwe. [11] Mina kwa mazuwa sita heni Mkulu Nguluwi nandizilumba ulanga na isi, bahali na vyeng'ha vilimumo, hamba nanyhesela zuwa lya saba. Ahyo, heni Mkulu Nguluwi nandilitambichiza Zuwa lya Kwesela na ndilidita liwe yelile.

[12] “Wahulichize mhaza na mayako leka wikale na ukomu wa kulutilila kuli isi yondilingukupa heni Mkulu Nguluwi na Nguluwi wa hegwe.

[13] “Uleche kukopola.

[14] “Uleche kuwasa na mdala ama mlume wa munhu yunji.

[15] “Uleche kuhiza.

[16] “Uleche kulavya ulolezi wa udesi kwa yawele habehi na hegwe.

[17] “Uleche kuigana ng'hatu ng'handa ya muyago, ne mchewake ne mpogozi wa heye mlume ama mdala ne isenga lyake ne idogowi ne choneche chiwele cha muyago.”

[18] Wanhu nalowahuliche kubuma kwa limlungu na kuhulika lizi ya mhalamanda na kuchanya mwa chidunda chiwele chifung'ha iyosi, weng'ha nawadumba na kukakama. Weng'ha nawema kutali, [19] nawamlonjela Musa, “Ulonje na hetwe gwegwe baho, natwe tokuhulichiza, ila Mkulu Nguluwi yaleche kulonga na hetwe, ama tobagama.” [20] Musa nakawalonjela, “Mleche kudumba, mina Nguluwi koya kuwajeza leka mumdumbe heye na mleche kudita gehile.”

[21] Wanhu weng'ha nawema kutali mhela Musa nayahejelele ayila ng'hungugu itisile moyawele Nguluwi.

Malajizo ga honhu ha kulavila nhambiko

[22] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Walonjele Waisilaeli, ‘Miwonela mwemwe baho kota heni nandonga na hemwe kulawila kilanga. [23] Mleche kiditila vinhu vya sendi viwhanile kota milungu viwe hamwe na heni na mleche kiditila mwemwe vinhu vya zahabu viwhanile kota milungu. [24] Hemwe monzenjela honhu ha kulavila nhambiko ha ilongo iwele mchanya mwake monhambichila migongolo ja hemwe kota nhambiko za kulakazwa na nhambiko ya kikala goya. Honhu honeche hondiwakumbusa wanhu itagwa lya heni, baho du heni baha ndokuyilani na kuwatambichiza.

[25] Wone mwaluche kunzenjela honhu ha kulavila nhambiko ha maganga, mleche kuditila kwa maganga ga kuhongola, mina wone mditichile vinhu vya kuhongolela maganga mohadita hakokomoche. [26] Na mleche kudita honhu ha kulavila nhambiko hawele na honhu ha kukwinila, leka yaleche koneka umwazi wa heye yalingukwina mchanya mwake.’

21

Malajizo kuwala wapogozi
(Kukumbuchila 15:12-18)

[1] “Aga ndo malajizo gouwapa Waisilaeli. [2] Hougula mpogozi Muebulaniya, kukukolela mijito kwa mihela sita, ila mhela wa saba kowa yelejehe na kuka, ne kulavya sendi. [3] Wone nakaguligwa hanahola mdala, kokuka yaliyeka. Ila wone nakoya na mchewake, kokuka na mchewake. [4] Wone mkulu wa heye nakamhesela mdala, nakampondela mwana mdala ama mlume, lelo ayo mdala na wanage wowa wanhu wa ayo mkulu wa heye na ayo mpogozi kokuka yaliyeka. [5] Ila wone mpogozi ayo wone yalonje kota kangumgana mkulu wa heye na mchewake na wana wa heye na halingugana kuka na kilejeha, [6] lelo, mkulu wa heye komigala hali Nguluwi. Hamba komhilika kuli lwizi ama mhajilo na kumtubula ikutu lyake kwa vibatililo. Hamba heye kowa mpogozi wa mkulu wa heye mazuwa gose.

[7] “Munhu yomguza mhinza wa heye yawe mpogozi, ayo howa yelejehe kota wapogozi walume. [8] Wone mkulu wa heye nakamgula ayo

mhinza yawe yumwe wa wadala wa heye, hamba wone nahanojezwe na heye na kumleka, mhaza wa heye koweza kumgombola ayo mpogozi. Ayo mkulu howeza kumguza kwa wanhu wa isi zinji, kwa vila nakabena ilagano na mdala yula. [9] Wone mwanage mlume yagane kumhesela ayo mpogozi, mkulu komditila mpogozi ayo kota mhinza wa heye. [10] Wone ayo mkulu yohesa mdala yunji, yomgana yalutilile kumwenezela mdala wa mwaluko kwa chilyo na nguwo na kuponda wana na heye. [11] Wone ayo mkulu kolemwela kumditila mbuli azo zidatu, lelo mdala kokuka na kowa yelejehe, ne kuganigwa kulavilwa chinhu choneche.

Malajizo ga kuwala nhumbula ihile

[12] "Yomtowa munhu na kumkopola, imgana yakopoligwe. [13] Ila wone haganile kumkopola, wone Nguluwi nakakundiza mbuli ayi ilawile, lelo ayo yakopole koweza kubilimila honhu hondiwahagulilani. [14] Wone munhu nakagana kumkopola miyage kwa ujuvi, hanga na wone yabilimile kuli honhu ha kulavila nhambiko kwa kilohola, komlavya ako kuli honhu ha kulavila nhambiko ha heni na kumkopola.

[15] "Yomtowa mhaza wa heye ama mayake imgana yakopoligwe.

[16] "Yomibata munhu kwa lupichi leka yamguze ama kumdita mpogozi imgana yakopoligwe.

[17] "Yompanjila mhaza wa heye ama mayake imgana yakopoligwe.

[18] "Wanhu weli howochilewa, hamba yumwe yomtowa miyage iganga ama ngumi ne

kumkopola, ila kamng'wanyula hela na kumdita yogule na kuwasa mchinanda, [19] wone ayo yatowigwe yowa goya na kujeza kujenda kwa ng'hweku, ayo yamng'wenyule kolechelwa. Ila, komha chasi kwa mhela woyajilize mchinanda na yamuguze mbaka yawe goya ng'hatu.

[20] “Munhu yomtowa mpogozi wa heye mlume ama mdala kwa ng'obwa na kumkopola, imgana yagazigwe. [21] Ila mpogozi ayo wone yawe mkomu zuwa limwe ama mazuwa meli, mkulu wa heye hogazigwa hebu, kwa vila mpogozi ndo nayali wa heye.

[22] “Walume wone wetowe na kumlumiza mdala yawele na himila, na himila ya heye haitenguche ne kulawila chinhu chinji ng'hatu, yula yamlumize koganigwa kumha chinhu choyogana mlume wa mdala ayo na kota watagusa vyowotagusa. [23] Ila wone kuwe na kuwifya kunji, lelo yamhilusile ukomu kwa ukomu [24] na iziho kwa iziho na izino kwa izino na moko kwa moko na mgulu kwa mgulu [25] na kusomigwa chiluli kwa kusomigwa chiluli na chilonda kwa chilonda na kutowa kwa kutowa.

[26] “Munhu wone yamtowe mpogozi wa heye mlume ama mdala na kuwifya iziho lyake, yamlechele yalute yelejehe kwa chiwalo cha iziho lyake. [27] Hihyo du, wone yamtowe na kumbena izino mpogozi wa heye mlume ama mdala, yamlechele yawe yelejehe kwa chiwalo cha izino lyake.

[28] “Wone isenga limtowe munhu kwa mbalati na kumkopola, munhu mlume ama mdala, isenga

alyo lyokopoligwa kwa kutowigwa kwa maganga na miwunde jake hajiligwa hebu. Munhu nayawele na isenga alyo, howa na nongwa hebu. [29] Ila wone isenga alyo nalizowela kutowa wanhu kwa mbalati, na heye yawele na isenga alyo kalonjelwa na halikowele hebu, wone isenga alyo likopole munhu mlume ama mdala, litowigwe kwa maganga na heye munhu yakopoligwe. [30] Ila, munhu ayo wone yoganigwa kulavya chinhu kwa kilohola ukomu wa heye, yalavye chasi chichila choyolonjelwa kulavya. [31] Isenga wone limtowe mbalati mwana mlume ama mdala wa munhu yunji, nongwa ayi yotagusigwa kwa nzila yiyo. [32] Wone isenga alyo limtowe mbalati mpogozi mlume ama mdala, yawele na isenga alyo kumhilusila mkulu wa ayo mpogozi sendi* zihejile kwa gilamu miya zidatu na makumi gahano ga sendi na alyo isenga likopoligwe kwa kutowigwa kwa maganga.

[33] “Wone munhu yoleka ikulubila mwazi ama wone yobawa ikulubila hamba yaleche kuligubika, hamba isenga ama idogowi linjile amo, [34] ayo yawele na ikulubila alyo, yalavye sendi kwa yawele na isenga ibuguma na igongolo lifile lyowa lya heye.

[35] “Isenga lya munhu wone lilumize isenga lya munhu yunji na kulikopola, lelo hewo woliguza alyo isenga liwele likomu na kigawila chochiguzigwa na vivila wochigawila lila isenga lifile. [36] Ila wone alyo isenga nalizowela

---

* **21:32** sendi Kwa Chiebulaniya ndo shekeli, na shekeli ndo igwala liwele na itunyo lya kota gilamu kumi na imwe hino.

kutowa wanji kwa mbalati na munhu yalifujile halikowele, yuye kohilusa isenga kwa isenga ibuguma na lila lifile lyowa lya heye.

22

Malajizo kwa chiwalo cha kuhilusa

[1] “Wone munhu yohiza isenga ama ing'holo na kulidumula singo ama kuliguza, kolapigwa kulavya misenga jihano kwa chila isenga na ming'holo jine kwa chila ing'holo. [2] Wone mhizi yobatigwa yobena ng'handa mhela wa nechilo, na kutowigwa mbaka kubagama, yamkopole kowa hela nongwa ya kukopola. [3] Ila wone mhizi ayo yebatigwe nemisi na kukopoligwa, yamkopole kowa na nongwa. Ayo mhizi koganigwa kuhilusa chinhu. Wone yawe hela chinhu cha kulavya, lelo heye yuye koguzigwa leka kulipila uhizi wa heye. [4] Wone igongolo lihizigwe lyokoneka kwa yula yahizile liwele likomu, mhizi ayo kohilusa keli, liwe isenga ama idogowi ama ing'holo.

[5] “Wone munhu yodimila migongolo ja heye kuli mgunda wa zabibu ama kulechela igongolo lyake kudima kuli mgunda wa munhu yunji, kohilusa kuwifya ako kwa chilyo chinojile cha mgunda wa heye yuye ama mgunda wa heye wa zabibu.

[6] “Wone munhu yobwina chiluli na kusoma migodi ja miwa na kulutilila kulakaza migunila ja nyhule ama nyhule za munhu yunji zing'hali benigwa, ama mgunda weng'ha ulakale, yula yabwinile chiluli acho, yalavye chinhu kwa kuwifya ako kweng'ha.

[7] “Wone munhu yomlechela miyage sendi ama lufufu lunji yamuwichile goya, hamba yahizilwe mng'handa mwake, mhizi yoneche wone yebatiche yahiluse keli. [8] Ila wone mhizi hambe yebatiche, yawele na ng'handa kohejelela hali Nguluwi leka yelahe kota haditile uhizi wa lufufu lwa miyage. [9] Wone howa na kitwanza kwa chiwalo cha isenga ama idogowi ama ing'holo ama cha kuvala ama chinhu choneche chajilile chiwele chila yumwe hali hewo weli yolonga cha heye, wala wanhu wogaligwa hali Nguluwi. Yula yawele Nguluwi yolonga kota kana nongwa, komhilusila miyage keli.

[10] “Wone munhu yomlechela miyage idogowi ama isenga ama ing'holo ama igongolo linji lyoneche yamlolele goya na igongolo alyo libagame ama kulumila ama kuholigwa ne munhu yoneche kona, [11] chilaho hali Mkulu Nguluwi cholamula hali hewo kulajila kota ayo yalechelwe haditile uhizi wa lufufu lwa miyage. Yawele na igongolo alyo kokunda chilaho acho na ayo miyage holavya chinhu choneche chila. [12] Ila wone izeleche kota nalihizigwa kwa heye, yamhilusile miyage yawele na isenga ibuguma. [13] Wone alyo igongolo nalikopoligwa na migongolo ja kisolo, ayo munhu yawele yalechelwe yaligale igongolo alyo likopoligwe, kota ulolezi. Holavya chinhu choneche kwa chiwalo cha igongolo likopoligwe na migongolo ja kisolo.

[14] “Wone munhu yaziche igongolo kwa miyage, hamba igongolo alyo lilumile ama kubagama, mhela yawele na igongolo nayali haduhu, yula

yaziche yamhilusile miyage chenele. [15] Ila wone heye yawele na igongolo nayalibaho, lelo yula yaziche holavya chinhu choneche. Wone nalyali igongolo lyazichwe kwa sendi, sendi azo zohega kwa kwajilila kwa igongolo alyo.

Malajizo ga kikala na wanhu

[16] “Wone munhu yomhada mhinza hanating'hana na mlume na hanabanichilwa na kuwasa na heye, yalavye sendi za kumhesa mhinza ayo yawe mchewake. [17] Mhaza wa ayo mhinza wone yolema ng'hatu mhinza wa heye kuholigwa, munhu ayo kolavya sendi zihejile kwa kumhola mhinza hanating'hana na mlume.

[18] “Uleche kumleka mdala yawele mhawi yapone mkomu.

[19] “Yalingudita ung'hondwa na migongolo kanguganigwa yakopoligwe.

[20] “Yalingumlavila nhambiko mlungu yunji honhu ha Mkulu Nguluwi yaliyeka, imgana yabagamizwe ng'hatu.

[21] “Mleche kumbada na kumgaza mjenzi, mina hemwe mwali wajenzi kuli isi ya Misili. [22] Mleche kumgaza mdala yafililwe na mlume wa heye ama mwana mchiwa. [23] Wone muwabunze awo na wone hewo wondilila, ndangukomya ndohulichiza chililo cha hewo, [24] na kuzudila kwa heni kokwaka. Nani ndowakopolani kwa ipanga, na wadala wa hemwe wowa walekwa na wana wa hemwe wowa wachiwa.

[25] “Houmha sendi munhu yoneche hali wanhu wa heni wawele wazunwa, uleche kuwa kota yodayi na uleche kugana nyonjeza. [26] Wone kuhola igolole lya muyago na kuliwika poni, umhilusile

isanya halinazinga, [27] kwa vila alyo ndo igolole lya heye liliyeka, ndo lyondichigubika na lilyo. Ama kwangijesa kowasila choni? Hoyondililila ndomhulichiza, mina heni ndo mbele na isungu.

[28] “Uleche kumliga Nguluwi, ne kumpanjila mkulu wa wanhu wa hegwe.

[29] “Uleche kukawila kundavila honhu hangu kuli winji wa chilyo cha hegwe na divai ya hegwe. Momha walelwa wa hemwe wa mwaluko walume. [30] Modita hihyo du kwa chiwalo cha walelwa wa mwaluko wa misenga na ming'holo ja hemwe. Momleka chila mlelwa wa mwaluko na mayake kwa mazuwa saba na zuwa lya nane mondavila.

[31] “Hemwe mowa wanhu wa chiuyeng'ha kwa heni. Ahyo hamulya miwunde ja igongolo likopoligwe na igongolo lya kisolo. Miwunde ajo motozela mibwa.

23

Kuleka kuganililila

[1] “Uleche kulonga mbuli za udesi. Uleche kihanza na munhu yawele na wihe leka uwe mlolezi mwihe. [2] Uleche kuwinza chilundo cha wanhu kudita wihe, na uleche kihanza na chilundo cha wanhu kulavya ulolezi hali honhu ha kutagusila leka kuwajiliza wanhu. [3] Uleche kudita uganililo kuli utaguso wa wazunwa.

[4] “Houlyona isenga ama idogowi lya mwihe wa hegwe lyajilile, komhilusila yuye. [5] Houlyona idogowi lya munhu yalingukuzudila ligwile na itunyo lyake, uleche kulileka na kuka, ila ulitanze kwinuka.

[6] “Uleche kwajiliza hachi ilingumlapa mnzunwa kuli utaguso wa heye. [7] Wikale kutali na ulonjelezi wa udesi na uleche kuwakopola walihela nongwa na watanganiche, mina heni simlechela munhu mwihe. [8] Uleche kubochela chinhu chilingwambuza kubena malajizo, mina chinhu acho changuwajiliza wawele na nyhala na kwajiliza mbuli za wanhu wawele na hachi.

[9] “Uleche kumbunza mjenzi, hemwe mvizela ndaze ujenzi vyouli, mina namwali wajenzi kuli isi ya Misili.

Malajizo kuwala Zuwa lya Kwesela na mnvina

[10] “Kwa mhela wa miyaka sita konyala nyhule kuli migunda ja hegwe na kubena chilyo cha heye. [11] Ila kuli mwaka wa saba, kojileka migunda ja hegwe ne kunyala nyhadikwa, leka wazunwa hali wanhu wa hegwe wapegwe chilyo chiponile amo na migongolo ja kisolo jilye. Kodita hihyo kuli migunda ja hegwe ja zabibu na mizeituni.

[12] “Kwa mazuwa sita kokola mijito ja hegwe, ila zuwa lya saba kokwesela, leka ibuguma na idogowi jesele, na wana wa mpogozi wa hegwe mdala na wajenzi welejehe na kwesela.

[13] “Wibate geng'ha gondonjile. Uleche kugachema ng'oo matagwa ga milungu jinji, ago galeche kuhulikwa kumlomo wa hegwe.

[14] “Kadatu chila mwaka modita mnvina kwa ukulu wa heni. [15] Molutilila kuwa na mnvina ya mibumunda jiwele hela usaso, kota vyondiwalajize, molya mibumunda johajiwichigwe usaso kwa mazuwa saba mhela uwichigwe kuli mwezi wa Abibu, kwa vila kuli mwezi awo namlawa Misili. Munhu yoneche yaleche kuya behi

na heni moko yeka. [16] Molutilila kuwa na mnvina ya mbena ya mwaluko ya mijito ya hemwe iwele mnyalile mli migunda ja hemwe. Molutilila kuwa na mnvina ya kukungajiza mbena kuduma kwa mhela homkungajiza chilyo cha mijito ya hemwe. [17] Kadatu kwa chila mhela, walume weng'ha wokuya kilajila hali Mkulu, Mkulu Nguluwi.

[18] “Uleche kulavya danda ya nhambiko ya heni hamwe na mibumunda jiwichigwe usaso na uleche kugaleka mafuta ga igongolo lya mnvina ya heni gapone mbaka mitondo.

[19] “Mbena ya mwaluko ya hegwe inojile kochigala kaye kwa heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe.

“Uleche kuhemsa mhene nyana kuli itombo lya mayake.

Kulagana na malajizo

[20] “Mlole, heni ndangumlajiza mhilisi yawalongole mmajendo leka yawamileni na kuwahilikani kuli isi yondiwawichileni. [21] Mumuhulichize na kibatilila choyolonga, na mleche kumhinduka, mina howosela gehile ga hemwe hebu kwa vila kana ludali lwa heni mgati mwake. [22] Ila wone momhulichiza goya na kudita geng'ha goyolonga, heni ndowa mwihe wa wehile wa hemwe na mtwanzi wa watwanzi wa hemwe.

[23] “Mhilisi wa heni hoyowalongoza na kuwahilikani kuli isi ya Waamoli na Wahiti na Wapelisi na Wakanaani na Wahivi na Wayebusi, nani ndowababagamiza awo weng'ha, [24] mleche kufugamila hali milungu ja hewo na kujikolela mijito ne kujiditila chinhu ne kuwinza mbuli za

hewo. Ila mowabagamiza ng'hatu na kubenanga mizengo ja milungu ja hewo. [25] Mofugamila heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe, nani ndowatambichiza kwa chilyo na mazi na kusa matamwa hali hemwe. [26] Kuduhu mdala yoneche yowifya himila za hewo ne kuwa mhende kuli isi ya hemwe. Nani ndowegalila ukomu wa kulutilila. [27] Ndowegalila ukabuso wa heni kumwando kwa hemwe na kuwatigula wanhu weng'ha womting'hana nawo na wala wehile wa hemwe ndowadita wagaluche na kuwabilima. [28] Ndowegalila ukabuso wa heni kota midondola kumwando kwa hemwe jiwe jiwawinga Wahivi na Wakanaani na Wahiti. [29] Siwawinga wanhu kwa mhela umwe, isi ileche kupona ne chinhu na migongolo ja kisolo jonjezeche ng'hatu na kuwalumiza. [30] Ila ndowosa hadohado mbaka aho homkonjezeka na kuihalila isi ayo. [31] Mbaka ya isi ya hemwe yowa kulawila Bahali ya Shamu mbaka bahali ya Mediteleniyani* na kulawila kuchiwala mbaka lwanda lwa Eyufulate, mina ndowawika wenyeng'haye wa isi ayo mmoko mwa hemwe, namwe mowawinga Wafilisti woche. [32] Mleche kudita ilagano lyoneche na hewo ne milungu ja hewo. [33] Mleche kuwakundiza wekale muisi ya hemwe, waleche kuwadita hemwe mnditile gehile, mina wone moiditila milungu ja hewo, ndangukomya ayo yowa chinhu cha kuwagwiliza.”

---

* **23:31** Mediteleniyani Kwa Chiebulaniya yanguzeleka kota bahali ya Wafilisti.

24

Ilagano lyangutawizwa

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, "Muye kwa heni, hegwe na Aluni na Nadabu na Abihu, hamwe na wasekulu makumi saba wa Isilaeli, mfugamile kwa kutali. [2] Hegwe Musa uliyeng'ha ndo kohejelela kwa heni, ila wanji waleche kuya behi na Mkulu Nguluwi, na wanhu waleche kukwina chidunda hamwe na hegwe."

[3] Lelo Musa nakaluta na kuwalonjela wanhu weng'ha ulonzi na malajizo geng'ha Mkulu Nguluwi goyamlonjele. Wanhu weng'ha nawedichila kwa lizi limwe, "Mbuli zeng'ha zoyalonjile Mkulu Nguluwi tozidita." [4] Musa nakandika ulonzi weng'ha Mkulu Nguluwi nawoyamlonjele. Hamba nakalilimka mitondo ng'hatu, nakazenga honhu ha kulavila nhambiko hasi ha chidunda na kwimiza mizengo kumi na mili na kiwhana na nhanzi kumi na mbili za Isilaeli. [5] Hamba nakawalajiza wasongolo wa Waisilaeli wamlavile Mkulu Nguluwi nhambiko za kulakazwa na kumlavila nhambiko za kikala goya za milogota milume. [6] Musa nakadeha nusu ya danda ya migongolo ajo na kuwika kuli mikuwe, na nusu iyaje nakaboholela hala honhu ha kulavila nhambiko. [7] Hamba nakahola chitabu cha ilagano lya Mkulu Nguluwi, nakasoma ulonzi awo weng'ha hali wanhu, nawo nawalonga, "Ago geng'ha goyalonjile Mkulu Nguluwi togadita, natwe towa wanhu wa kuhulichiza." [8] Musa nakahola ayila danda na kuwaboholela wanhu, yolonga, "Ayi ndo danda ya ilagano lya Mkulu Nguluwi yaliditile na hemwe kwa ulonzi awu

weng'ha.” [9] Hamba, Musa na Aluni na Nadabu na Abihu na wasekulu makumi saba wa Isilaeli nawakwina kuchidunda, [10] nawamona Nguluwi wa Isilaeli. Hasi ha magulu ga heye kwali na honhu hasilibwe kota maganga ga yakuti ilingupulika, iwele buluu kota ulanga. [11] Na Nguluwi hawagazile awo vilongozi wa wanhu wa Isilaeli. Nawamona Nguluwi, walya na kunwa.

Musa kuli chidunda cha Sinai

[12] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Uye kwa heni kuchanya kuchidunda, umbeteze ako. Heni ndokupa vibao vya maganga viwele na malajizo na mizilo jonyandiche kwa chiwalo cha kuwalangusa Waisilaeli.” [13] Lelo Musa nawaluka hamwe na Yoshua chitumagwa wa heye, nakaluta kuli chidunda cha Nguluwi. [14] Musa nakawalonjela wala wasekulu, “Mtubeteze aha mbaka hotuwahiluchila. Aluni na Huli wa hamwe na hemwe, yoneche yawele na mbuli yawalutile awo.”

[15] Lelo Musa nakaluta kuchidunda na ng'hungugu naigubika chidunda. [16] Ukulu wa Mkulu Nguluwi naudulika mchanya mchidunda cha Sinai na ng'hungugu naigubika chidunda kwa mhela wa mazuwa sita. Zuwa lya saba Nguluwi nakamchema Musa kulawila hagati ha yila ng'hungugu. [17] Ukulu wa Mkulu Nguluwi nawoneka hali meho ga wanhu wa Isilaeli kota chiluli chilingwaka mchanya mwa chidunda. [18] Musa nakenjila mgati mwa yila ng'hungugu, nakakwina kuchidunda. Nakekala ako kwa mhela wa mazuwa makumi gane, nemisi na nechilo.

25

Nhambiko kwa chiwalo cha ihema lya Nguluwi (Kulawa 35:4-9)

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [2] “Uwalonjele Waisilaeli walavye nhambiko. Kobochela kulawa kwa munhu yoneche yolavya kwa yoneche yalingugana kulavya. [3] Kobochela vinhu kota zahabu na sendi na shaba [4] na sufu ya buluu na ya zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe kwa milaika ja mhene [5] na migozi ja ing'holo ilume jiwichigwe lanji ndung'hu na migozi ja migongolo jinji jilingikala mbahali na mbao za msonobali [6] na mafuta kwa chiwalo cha chenje na ndugwa kwa chiwalo cha mafuta ga kubakala na kwa chiwalo cha ubani uwele na unhunyhililo unojile ng'hatu, [7] na maganga galingupulika ga salidoniki na maganga ganji galingupulika kwa chiwalo cha kunoliga, chizibao cha mmhambaga na chihako cha mmhambaga. [8] Wanhu wanzenjele ihema lya Nguluwi leka ndiwe ndichikala hamwe na hewo. [9] Mogomanjiza ihema* alyo lya Nguluwi na vinhu vya mumo vyeng'ha kota vila ng'hatu vyondiwalajilani.

Isanduku lya ilagano (Kulawa 37:1-9)

---

* **25:9** ihema alyo lya Nguluwi Kwa Chiebulaniya mhela wunji ihema lya Nguluwi lyali lichemigwa ihema lya nhing'hano. Natuhagula kulichema ihema lya Nguluwi leka wanhu waleche kijesa kota ndo honhu heli.

[10] “Waisilaeli wagongomanjize isanduku lya mbao za msonobali na liwele na ulefu wa sentimita miya imwe na kumi na ugazi wa sentimita makumi sita na sita na fudi ya sentimita makumi sita na sita. [11] Kolibakaliza isanduku alyo zahabu inojile mgati na kunze na kuliditila mfungo mwake zahabu zingo zeng'ha. [12] Hamba koligongomanyila pete zine za zahabu na uwiche kuli chila mgulu. Hamba uwiche pete mbili kuli chila ubanzi. [13] Kogongomanjiza mipichilo kwa msonobali na kubakaliza zahabu. [14] Mipichilo ajo jokola kuli pete azo ziwele banzi mbili za alyo isanduku kwa chiwalo cha kulipika. [15] Mipichilo ajo ja isanduku jopona kuli pete, ileche kulavigwa mhela weng'ha ula. [16] Mgati mwa isanduku alyo kowika vibao vya maganga vya ulolezi.

[17] “Hamba kogongomanya chigubiko cha uhanyisi† cha zahabu inojile, ulefu yowa sentimita miya imwe na kumi na ugazi sentimita makumi sita na sita. [18] Kogongomanyizila kwa kuponda vilumbigwe vifandile kota wahilisi vili kwa zahabu, uviwiche mchanya, mwiso mwa nzingo mbili za acho chigubiko. [19] Chilumbigwe chifandile kota mhilisi chimwe chila mwiso wa chigubiko. Uviwiche vilumbigwe avyo kuli mwisho mwa chigubiko acho, ila viwe chinhu chimwe na acho chigubiko. [20] Chilumbigwe acho chifandile kota mhilisi chochilola chila chiyage na mbawa zawo zigoloche zigubiche chigubiko acho, kumeho kwa avyo vilumbigwe kowa kulola chigubiko acho. [21] Mgati mwa isanduku kowika

---

† **25:17** Chigubiko cha uhanyisi Achi kahi nachali chichemigwa chigoda cha isungu.

vibao vili vya maganga na kuchiwika chigubiko acho mchanya mwake. [22] Ndoting'hana na hegwe ako, na kulawa mchanya mwa chigubiko acho, hagati ha vilumbigwe avyo vifandile kota wahilisi viwele mchanya mwa isanduku lya ilagano, ndolongasa na hegwe na kukugalila mizilo jeng'ha kwa chiwalo cha Waisilaeli.

Chisaga cha mibumunda chiwichigwe hali Mkulu Nguluwi

(Kulawa 37:10-16)

[23] “Kogongomanya chisaga cha mbao za msonobali uwele na ulefu wa sentimita makumi nane na nane, ugazi wa sentimita makumi gane na zine na fudi ya sentimita makumi sita na sita. [24] Chisaga acho kochibakaliza zahabu inojile na kuchizungulusila isali lya zahabu. [25] Hamba kochizungulusila chibao chiwele na ugazi wa sentimita nane na kuzungulusila isali lya zahabu. [26] Koigongomanyila pete zine za zahabu na kuziwika mli zingo za magulu gake. [27] Pete azo zowa behi na isali na zowa kwa chiwalo cha kubatilila mipichilo. Mipichilo ajo jowa kwa chiwalo cha kupichila acho chisaga. [28] Kogongomanyiza mipichilo ja msonobali na kuibakaliza zahabu, mipichilo jowa kwa chiwalo cha kupichila acho chisaga. [29] Kogongomanya nyhelo na vizombe vya kuwichila ubani mchisaga na kahi vibuyu na visaye vya kujidila nhambiko za kunwa. Uvidite vinhu avyo vyeng'ha kwa zahabu inojile. [30] Mazuwa gose kowika mibumunda jelile hali chisaga kumwando kwa heni chila mhela.

Chinhu cha kuwichila chenje
(Kulawa 37:17-24)

[31] “Kogongomanya chinhu cha kuwichila chenje kwa zahabu inojile. Igongomanywe kwa kuponda, chikalilo chake na mitumba jake na vizombe vyake na uluwa wake vyowa chinhu chimwe. [32] Nhagala sita zolawilila kuli chinhu cha kuwichila chenje, nhagala zidatu ubanzi umwe na nhagala zidatu ubanzi uyage. [33] Kuli nhagala hana vizombe vidatu viwhanile na mitumba na uluwa ulinguchemigwa alimondi. Kuli nhagala ilinguya kahi hana vizombe vidatu viwhanile na mitumba na uluwa ulinguchemigwa alimondi. Nhagala zeng'ha sita ziwhana vivila kuli chinhu cha kuwichila chenje. [34] Na kuli ufito kowa na vizombe vine viwhanile na uluwa ulinguchemigwa alimondi hamwe na itumba lyake na uluwa wake. [35] Honhu halingulawilizila chila jozi ya nhagala zila sita, hasi hake kowa na itumba limwe limwe. [36] Mitumba ajo na nhagala zake jowa chinhu chimwe na chinhu acho cha kuwichila chenje acho, na cheng'ha chopondigwa kwa chihande chimwe cha zahabu inojile. [37] Kogongomanya kahi vyenje saba kwa chiwalo chinhu acho cha kuwichila chenje na kuchiwika mchanya mwake leka chiwe chimwemwesela kumwando. [38] Ugongomanye kahi vinhu vya kuzimila vyenje na nyhelo zake kwa zahabu inojile. [39] Kogongomanya chinhu acho cha kuwichila chenje na vinhu vinji viyage kwa kilogilamu makumi gadatu na zihano za zahabu inojile. [40] Ulole goya kota nakuvigongomanya kota vila navyoulajilwe kula kuchidunda.

26

Ihema lya Nguluwi (Kulawa 36:8-38)

[1] “Kwa ago geng'ha, kogongomanya ihema lya Nguluwi kwa mipaziya kumi ja kitani itawigwe, na kwa sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu. Mipaziya ajo jeng'ha kovinoliga kwa vilumbigwe vifandile kota wahilisi, utawigwe goya. [2] Chila ipaziya lyowa na ulefu wa mita kumi na mbili na ugazi wa mita mbili. Mipaziya ajo jeng'ha jiwe chipimilo chimwe. [3] Kolumbiza mipaziya jihano liwe limwe na jihano jiyage kahi liwe ipaziya limwe. [4] Kohonela vibatililo vya buluu mlupembo mwa ipaziya lya mwiso lya chihande cha mwaluko, hihyo kohonela vibatililo mwiso mwa lupembo lwa kunze lya chihande chinji cha ipaziya. [5] Kowika vibatililo makumi gahano kuli ipaziya limwe na vibatililo vinji makumi gahano kuli ipaziya lya keli, vibatililo vyeng'ha viwe vichilola. [6] Hamba kogongomanya ngwamo makumi gahano za zahabu leka kulumbizila vila vihande vili vya mipaziya, ahyo ihema lya Nguluwi lyowa chinhu chimwe.

[7] “Kahi kogongomanya chigubiko cha ihema lya Nguluwi kwa mipaziya kumi na limwe lya milaika ja mhene. [8] Chila ipaziya lyowa na ulefu wa mita kumi na zidatu, na ugazi wa mita mbili. Mipaziya jeng'ha ajo kumi na limwe jowa na chipimilo chichila. [9] Kolumbiza mipaziya jihano hamwe na mipaziya sita hamwe. Ipaziya lya sita kolibina hali ihema lya Nguluwi. [10] Hamba kodita vibatililo makumi gahano mlupembo lwa ipaziya

lya mwiso kwa chihande cha mwaluko na vibatililo makumi gahano mlupembo lwa chihande cha keli. [11] Kodita ngwamo za shaba makumi gahano na kuzinjiza kuli zila ngwamo leka kulumbiza vila vihande vili vya mipaziya na ahyo kudita ipaziya limwe lya ihema. [12] Yila nusu ya ipaziya liponile kolibina lininile ubanzi weng'ha wa kumbele mwa ihema alyo. [13] Ulefu wa ipaziya iwele ya nyonjeza kolibina nusu mita kwa ubanzi umwe na nusu mita iyage ubanzi wunji, leka lininile banzi mbili za ihema kota chigubiko. [14] Kogongomanyiza kahi chigubiko cha ihema ligongomanyigwe kwa igozi lya ing'holo ilume liwichigwe lanji ndung'hu na chigubiko cha igozi lya igongolo linji lilingikala mbahali.

[15] “Kogongomanya fulemu za msonobali kwa chiwalo cha kwimiza ihema lya Nguluwi. [16] Chila fulemu yowa na ulefu wa mita zine na ugazi wa sentimita makumi sita na sita. [17] Chila fulemu yowa ilumbizwe na ndimi mbili za kulumbizila. Kozidita fulemu zeng'ha ziwe zilumbigwe na ndimi mbili. [18] Lelo kogongomanya azo fulemu kota hino, fulemu makumi meli kwa chiwalo cha ubanzi wa kusini, [19] na vikalilo makumi gane ga sendi hasi mwa azo fulemu makumi meli, ndimi mbili hasi ha chila fulemu leka kibatilila zila ndimi mbili ziwe hasi ha fulemu yinji leka kibatilila vibatililo vyake vili. [20] Ubanzi wa kasikazini mwa ihema lya Nguluwi, kogongomanya fulemu makumi meli, [21] na vikalilo vyake makumi gane vya sendi, vikalilo vili hasi ya chila fulemu. [22] Kwa ubanzi wa kumbele, uwele kolizibilaga isanya, kogongomanya fulemu sita.

[23] Kogongomanya kahi fulemu mbili kwa chiwalo cha nzingo za ihema ubanzi wa kumbele. [24] Fulemu azo za nzingo zilekane hasi ila zileche kibatanizwa kwa kuchanya hali pete ya mwaluko. Fulemu zeng'ha za nzingo ziditigwe hihyo leka zidite nzingo mbili. [25] Ahyo kowa na fulemu nane hamwe na vikalilo vyake kumi imwe na sita vya sendi, vikalilo vili hasi ha chila fulemu.

[26] “Kogongomanya migamba ja msonobali, migamba jihano kwa chiwalo cha fulemu za ubanzi umwe wa ihema lya Nguluwi, [27] na migamba jihano kwa chiwalo cha fulemu ya ubanzi wa keli wa ihema na migamba jihano kwa chiwalo cha fulemu za ubanzi wa kumbele mwa ihema lya Nguluwi, uwele kolizinjila isanya. [28] Mgamba wa hagati ufichile nusu ya fulemu ya ihema wokola hagati kulawila mwiso awu mbaka mwiso uyage wa ihema. [29] Fulemu zeng'ha kozibakaliza zahabu na kuziditila pete za zahabu kwa kibatilila ajo migamba, nazo kahi kozibakaliza zahabu. [30] Ahyo kogongomanya ihema lya Nguluwi kwa kuwinza vyondikulajile kuchidunda.

[31] “Kogongomanya ipaziya lya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe. Ipaziya alyo kolitawa kwa uwanzi kwa kuvinoliga kwa vilumbigwe vifandile kota wahilisi. [32] Kolinhinhiza ipaziya kuli mizengo jine ja msonobali zibakalizwe zahabu, ziwele ngwamo za zahabu na vikalilo vine vya sendi. [33] Kolinhinhiza ipaziya alyo kuli ngwamo, hamba uligale lila isanduku lya ilagano amo mgati, kumbele mwa ipaziya alyo. Ipaziya alyo lyogawaniza

Honhu Helile na Honhu Helile Ng'hatu. [34] Mgati mwa Honhu Helile Ng'hatu kowika chigubiko cha uhanyisi mchanya mwa isanduku lya ilagano. [35] Achila chisaga kochiwika ubanzi wa kunze mwa ipaziya alyo, na chila chinhu cha kuwichila chenje kochiwika ubanzi wa kusini mwa ihema lya Nguluwi, lichilola na chisaga. Chisaga acho chowa ubanzi wa kasikazini.

[36] “Kwa chiwalo cha lwizi lwa ihema kogongomanya ipaziya lya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe kwa uwanzi. [37] Kwa chiwalo cha ipaziya, kogongomanya mizengo jihano ja msonobali na kubakaliza zahabu. Mizengo ajo jowa na ngwamo za zahabu na chila limwe lyowa na chikalilo cha shaba.

27

Honhu ha kulavila nhambiko
(Kulawa 38:1-7)

[1] “Kogongomanya honhu ha kulavila nhambiko kwa mbao za msonobali. Honhu ha kulavila nhambiko aho howa ha mlaba, ulefu mita mbili na lobo na ugazi mita mbili na lobo na fudi yowa mita imwe na lobo. [2] Nagwe udite mbalati imwe kuli chila nzingo, azo mbalati zowa chinhu chimwe na honhu ha kulavila nhambiko, nagwe kohagubika honhu heng'ha kwa shaba. [3] Kogongomanya visaye vyake vya kusila mivu na mihuka na visaye vyake na mibano jake na visaye vya kuholela makala, na vinhu vyeng'ha kovidita kwa shaba. [4] Hamba kogongomanya utandawala wa shaba uwele na pete zine za shaba kuli nzingo

zake. [5] Utandawala awo kouwika hafungo halinguzunguluta honhu ha kulavila nhambiko ubanzi wa hasi leka awo utandawala ufiche hagati ha honhu ha kulavila nhambiko. [6] Nagwe udite mipichilo ja msonobali kwa chiwalo cha honhu ha kulavila nhambiko, najo kojibakaliza shaba. [7] Na mipichilo ajo jokwinjizwa mli pete chila nzingo ya honhu ha kulavila nhambiko mhela wa kupika. [8] Kogongomanya honhu ha kulavila nhambiko kwa mbao na hawe na lukweme mgati kota vila navyondikulajile kula kuchidunda.

Lugagala lwa ihema lya Nguluwi (Kulawa 38:9-20)

[9] “Kogongomanya lugagala lwa ihema lya Nguluwi. Kuli ubanzi wa kusini mwa lugagala kowa na ipaziya ligongomanyigwe kwa kitani inojile itawigwe uwele na ulefu wa mita makumi gane na zine kwa ubanzi umwe. [10] Ipaziya alyo lyobatililwa na mizengo makumi meli ga shaba jiwele na vikalilo vya shaba. Ila fito za mizengo ajo na vibatililo vyowa vya sendi. [11] Hihyo du ubanzi wa kasikazini, ulefu wa ipaziya wowa mita makumi gane na zine, na mizengo jake makumi meli ja shaba, ila fito za mizengo na vibatililo zake vyowa vya sendi. [12] Ubanzi wa kolizibilaga isanya wa lugagala kowa na ipaziya liwele na ulefu wa mita makumi meli na mbili, na mizengo jake kumi na vikalilo vyake kumi. [13] Ubanzi wa kolilawilaga isanya kuwele na lwizi, lugagala lowa na ugazi wa mita makumi meli na mbili. [14] Ipaziya lizidahe lya ubanzi umwe wa lwizi lyowa na ugazi wa mita sita na nusu,

hamwe na mizengo jidatu na vikalilo vyake vidatu. [15] Vivila kuli ubanzi uyage wa lwizi ipaziya lyowa na mita sita na nusu, hamwe na mizengo jidatu na vikalilo vyake vidatu. [16] Lwizi alo lwa lugagala lowa na ipaziya liwele na ulefu wa mita tisa, ligongomanyigwe kwa sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe goya. Ipaziya alyo lyobatigwa na mizengo jine jiwele na vikalilo vine. [17] Mizengo jeng'ha kuzunguluta lugagala jolumbizwa kwa fito za sendi na ngwamo zake zowa za sendi na vikalilo vyake vyowa vya shaba. [18] Lugagala alo lowa na ulefu wa mita makumi gane na zine na ugazi wa mita makumi meli na mbili na fudi ya mita mbili na lobo. Ipaziya lyake lyowa lya kitani inojile na vikalilo vyake vya shaba. [19] Vinhu vyeng'ha vya ihema lya Nguluwi vya kuditila chila chinhu, hamwe na vigingi vyeng'ha na vila vya lugagala vyeng'ha vyowa vya shaba.

Vyenje
(Walawi 24:1-4)

[20] “Kowalonjela Waisilaeli wakugalile mafuta ganojile ga mzeituni gakamigwe, kwa chiwalo cha vyenje, leka kuwe na chenje chilingwaka chila mhela. [21] Ayo yowa mgati mwa ihema lya Nguluwi kunze mwa ipaziya alyo kumwando kwa isanduku lya ilagano, Aluni na wanage wochilolela hali heni kulawila mhela wa kuzinga kwa isanya mbaka mitondo hali Mkulu Nguluwi. Ilajizo alino lyanguganigwa liwinzwe mazuwa gose na Waisilaeli weng'ha, lulelo kwa lulelo.

28

Mivalo ja watambika (Kulawa 39:1-7)

[1] “Nagwe Musa, umigale kwa heni mng'holozo Aluni, hamwe na wanage, Nadabu na Abihu na Eleasali na Itamali, kulawa kuli Waisilaeli, leka wang'holele mijito kota watambika. [2] Komhonela mng'holozo Aluni nguwo zelile leka yawe yokoneka yawele na ukulu na yanojile. [3] Walajize wawanzi weng'ha wala ndiwapele uwanzi wamhonele Aluni nguwo yelile leka yawichigwe yawe wa chiuyeng'ha kwa chiwalo cha mijito ja utambika wa heni. [4] Walonjele wamgongomanyile mivalo jelile ajino, chihako cha mmhambaga na chizibao na ijoho na ikanzu linoligwe na chipembelo na isali lya kuvala mchuno. Aluni mng'holozo na wanage wogavala leka wang'holele mijito kota watambika. [5] Awo wawanzi wobochela zahabu na nguwo ya lanji ya buluu na zambalau na ya lanji ndung'hu na nguwo ya kitani inojile.

Chizibao cha mtambika

[6] “Wogongomanya chizibao kwa ng'weso za zahabu na sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile, itawigwe na kunoligwa chiuwanzi. [7] Chowa na ng'weso mbili za kuwohela mmayega, zohonelwa hamwe mli lupembo lwake lwili. [8] Isali lya kibatilila loditikwa kwa vinhu vivyo, kwa ng'weso za zahabu na sufu ya buluu na zambalau na ndung'hu na kuwa chinhu chimwe na chizibao acho.

[9] “Hamba kohola maganga galingupulika meli galinguchemigwa salidoniki goukwandichila mchanya mwake matagwa ga wana wa Isilaeli. [10] Matagwa sita kuli iganga limwe na matagwa gayage sita kuli iganga liyage, kwa kuwinza vyowapondigwe. [11] Kogandika gala matagwa ga nhanzi za Waisilaeli mchanya mwa gala maganga kota vila yalinguchola muhuli, hamba uganolige na ugenjize mli vibatililo vya zahabu. [12] Maganga ago meli gowichigwa mchanya mwa mayega kuli vihande vya chizibao kota vila ukumbuso wa nhanzi kumi na mbili za Isilaeli. Ahyo Aluni kovala matagwa ago mchanya mmayega ga heye hali heni Mkulu Nguluwi, gawe kota vila ukumbuso. [13] Kochigongomanyila vibatililo vili vya zahabu, [14] na mikufu mili ja zahabu inojile ya kutawigwa kota vila ng'weso. Nagwe kojilumbaniza mikufu ajo na vila vibatililo.

Chihako cha mmhambaga
(Kulawa 39:8-21)

[15] “Kogongomanya chihako cha mmhambaga cha utaguso, chiditikwe kwa uwanzi ng'hatu kiwhana kota vyochiditikwe chila chizibao, kwa zahabu na kwa sufu ya lanji ya buluu na ya zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe. [16] Chihako acho chiwele chibinigwe chowa mlaba, sentimita makumi meli na mbili. [17] Chonoligwa kwa misitali jine ja maganga ga sendi nyinji. Msitali wa mwaluko gowa maganga ga akiki na topazi na alimasi ndung'hu, [18] msitali wa keli gowa maganga ga zumalidi na yakuti ya samawati na alimasi, [19] msitali wa kadatu gowa maganga

ga yasinto na agate na ametisto, [20] na msitali wa kane gowa maganga ga zabalajadi na shohamu na yasipi, geng'ha gowichigwa vibatililo vya zahabu. [21] Lelo kowa na maganga kumi na meli gacholigwe matagwa kumi na meli ga Waisilaeli. Chila limwe lyowa na itagwa limwe kota muhuli, kwa kulajila zila nhanzi kumi na mbili.

[22] “Kwa chiwalo cha chila chihako cha mmhambaga, kogongomanya mikufu ja zahabu inojile itawigwe kota ng'weso. [23] Vivila kodita pete mbili za zahabu kwa chiwalo cha chihako cha mmhambaga na kuziwika mli nzingo mbili za chihako acho, [24] na mikufu mili ja zahabu ujiwohe mli pete azo za chihako acho cha mmhambaga. [25] Mwaluko na mwiso wa mikufu mili ja zahabu kozibatiza kuli vila vibatililo vili leka zichibate na chihande cha mmayega cha chihako ubanzi wa kumwando. [26] Kahi kogongomanya pete mbili za zahabu na kuziwika mli nzingo mbili za hanyi, banzi ya mgati mwa chihako cha mmhambaga behi na chizibao. [27] Hamba kogongomanya pete mbili zinji za zahabu na kuziwika kuli honhu heli ha hanyi, kumwando mwa vihande vya chizibao mmayega, honhu chihako cha mmhambaga hochilinguting'hana, mchanya mwa isali litawigwe kwa uwanzi ng'hatu. [28] Chihako cha mmhambaga chowohigwa kuli chizibao kwa kuting'haniza pete zake na chizibao kwa ng'weso ya lanji ya buluu, leka chihako acho cha mmhambaga chikale goya kuli lila isali litawigwe kwa uwanzi.

[29] “Aluni hoyokwinjila kuli honhu helile, kovala chihako cha mmhambaga cha utaguso chi-

choligwe matagwa ga nhanzi za Waisilaeli, kwa mbuli ayo, heni Mkulu Nguluwi siwasemwa hewo ng'oo. [30] Mojela Ulimu na Sumimu* kuli chila chihako cha mmhambaga cha lwamulilo, na azo zowa mchanya mwa nhumbula ya Aluni, aho hoyokwinjila mgati kumwando kwa Mkulu Nguluwi. Aluni kohola utaguso wa hewo wana wa Isilaeli mchanya mwa nhumbula ya heye, kumwando kwa Mkulu Nguluwi chila mhela.

Mivalo jinji ja watambika (Kulawa 39:22-31)

[31] “Kohona ijoho lya kuvalila chihako kwa sufu ya lanji ya buluu. [32] Lyowa na honhu ha kwinjizila mutwi hagati na honhu aho kozungulusilwa ng'weso itawigwe leka ileche kudejeka. [33] Kuli lupindo lwa kunyhiga kuzunguluta banzi zeng'ha, konoligwa kwa mafuza gachemigwe makomamanga ga lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu, kowa kahi na nhogo za zahabu hagati mwa ago makomamanga, [34] komamanga na nhogo, komamanga na nhogo, kuzunguluta ijoho lyeng'ha. [35] Aluni kovala ijoho alyo kukola mijito ya heye ya utambika na lizi lya nhogo za heye lyohulikwa mhela hoyokwinjila kuli honhu helile kumwando kwa Mkulu Nguluwi na mhela hoyolawa, nhogo azo zohulikwa na heye hokopoligwa hebu.

[36] “Hamba kodita chibati cha zahabu inojile na kwandika mchanya mwake kota munhu vyoyalingwandika muhuli, ‘Yelile kwa Mkulu

---

* **28:30** Ulimu na Sumimu Mtambika nayali yopala choni Nguluwi choyogana kwa kukolela vinhu avyo.

Nguluwi.’ [37] Chibati acho kochiwoha kumwando mwa chipembelo kwa ng'weso ya buluu. [38] Aluni kochivala chibati acho kuli chihanga cha heye, kwa acho chibati kohola nongwa ya wihe uwele hanji ukoligwe na Waisilaeli kuli kumlavila Mkulu Nguluwi nhambiko, nani ndozikunda nhambiko za hewo zelile. Kochivala acho chibati kwa chila mhela.

[39] “Komgongomanyila Aluni ikanzu linoligwe kwa kitani inojile na kumtawila chipembelo cha kitani inojile na isali litawigwe goya.

[40] “Kowagongomanyila wana wa Aluni mijoho na misali na kofia leka woneche wana ukulu na kunoga. [41] Komvaliza Aluni na wang'holoze mivalo ajo, hamba uwabakalize mafuta na kuwawika kuli mijito yelile na kuwadita wawe wa chiuyeng'ha leka wakole mijito kota watambika. [42] Vivila kowahonela lupati za kitani ziwagubika mchuno mbaka mmahaza, leka wagubiche umwazi wa hewo. [43] Aluni na wanage wovala lupati chila howokwinjila kuli ihema lya Nguluwi, ama howohejelela kuli honhu ha kulavila nhambiko, kuwatanza watambika kuli honhu ha kulavila nhambiko mgati mwa honhu helile. Kwa nzila ayo hawolajila umwazi wa hewo ne kuwa na nongwa na kukopoligwa. Alyo lyowa ilajizo lya mazuwa gose lya Aluni na walelwa wa heye.

29

Malajizo ga kuwawika chiuyeng'ha Aluni na wana wa heye

(Walawi 8:1-36)

[1] “Azi ndo mbuli zouwaditila Aluni na wanage leka kuwawika wawe wa chiuyeng'ha wanditile kota watambika. Kohola ilogota ilume limwe na ming'holo milume mili jilihela nongwa yoneche yila, [2] mibumunda johajiwichigwe usaso, miandazi jilihela usaso jivujigwe kwa mafuta na mibumunda mizisili johajiwichigwe usaso, ila jibakalizigwe mafuta. Vyeng'ha avi viwe viditikwe kwa utimbo unojile wa ngano. [3] Hamba ujiwiche ajo mibumunda mgati mwa chidoto chimwe na kundavila mhela umwe na lila ilogota na jila ming'holo milume mili.

[4] “Hamba uwahiliche Aluni na wanage hali lwizi lwa ihema lya Nguluwi na kuwahovuga kwa mazi. [5] Hamba kohola zila nguwo za chiutambika umvalize Aluni, ikanzu na ijoho na chizibao na chihako cha mmhambaga na kumuwoha lila isali litawigwe kwa uwanzi ng'hatu. [6] Kahi komvaliza chila chipembelo chelile kumutwi na kuwika mchanya mwa acho chipembelo chibati cha zahabu. [7] Lousinda kudita ago, kohola gala mafuta ga kubakala, umjidile Aluni kumutwi mwake.

[8] “Hamba kowegala wana wa Aluni na kuwavaliza mikanzu. [9] Kowawoha misali mchuno mwao na kuwavaliza kofiya za hewo. Ahyo ndo vyouwadita Aluni na wanage wawe wakola mijito yelile. Awo wowa watambika mazuwa gose.

[10] “Hamba koligala lila ilogota ilume kumwando kwa ihema lya Nguluwi. Aluni na wanage wowika moko ga hewo mchanya mwa mutwi wa alyo ilogota, [11] na kulidumula singo kumwando kwa Mkulu Nguluwi, hali lwizi lwa ihema lya Nguluwi. [12] Kohola chasi cha danda

ya ilogota alyo na kubakaliza mli mbalati za honhu ha kulavila nhambiko kwa chidole cha hegwe na danda yeng'ha isigale koibohola hasi ha honhu ha kulavila nhambiko. [13] Hamba kohola mafuta geng'ha galingugubika mitumbu na honhu hanojile ng'hatu ha chini hamwe na figo mbili na mafuta gake, uvilakaze vyeng'ha mchanya mwa honhu ha kulavila nhambiko. [14] Ila miwunde ja ilogota alyo hamwe na migozi na midohe jake kovihola na kuvilakaza kwa chiluli kunze mwa kambi. Ayi yowa nhambiko ya kusa gehile.

[15] “Hamba kolihola limwe lya jila ming'holo milume na kumlonjela Aluni na wanage wawiche moko gawo mchanya mwa mutwi wake. [16] Nagwe kolidumula singo na danda yake koboholela kuli honhu ha kulavila nhambiko kuli banzi zake zeng'ha. [17] Hamba kolidumula alyo ing'holo ilume kuli vihandevihande, kohovuga mitumbu jake na magulu gake ugawiche geng'ha hamwe na mutwi na vihande vinji. [18] Hamba kolilakaza ing'holo ilume lyeng'ha mchanya mwa honhu ha kulavila nhambiko, leka kundavila nhambiko ya kulakaza, kunhunyhilila kwa nhambiko yoilingulavigwa kwa chiluli yonojeza heni Mkulu Nguluwi.

[19] “Kolihola lila ing'holo ilume linji, na heye Aluni na wanage wowika moko ga hewo mchanya mwa mutwi wake. [20] Nagwe kolidumula singo na kuhola chasi cha danda na kumbakaliza Aluni na wanage kuli makutu ga hewo ga kudilo na vidole vikuluwawo vya moko ga hewo ga kudilo na vidole vikuluwawo vya magulu ga hewo ga kudilo.

Danda isigale koimizila kuli honhu ha kulavila nhambiko banzi zeng'ha. [21] Hamba kohola chasi cha danda iwele mchanya mwa honhu ha kulavila nhambiko hamwe na gala mafuta ga kubakala, ummizile Aluni na nguwo za heye, uwamizile kahi wanage na nguwo za hewo. Aluni na wanage wowa welile kwa heni hamwe na nguwo za hewo zeng'ha.

[22] “Hamba kohola mafuta ago ga ing'holo ilume na mchila wake na mafuta galingugubika mitumbu na honhu hanojile ng'hatu ha chini na figo zake mbili na mafuta gake hamwe na chima cha kudilo. Ing'holo alyo ndo ing'holo lya kuwichigwa kwa mijito yelile. [23] Kulawila kuli chila chidoto cha mibumunda johajiwichigwe usaso jiwele kumwando kwa heni Mkulu Nguluwi, kohola ibumunda limwe na liandazi limwe liwichigwe mafuta na ibumunda lizisili limwe. [24] Vyeng'ha avi komigalila Aluni na wana wa heye kuli moko ga hewo na wovinula kuchanya kwa ulajilo wa kundavila nhambiko ya kwinula kuchanya heni Mkulu Nguluwi. [25] Hamba kovihola kahi kulawa mmoko mwawo na kuvilakaza mchanya mwa honhu ha kulavila nhambiko hamwe na ila nhambiko ya kulakazwa, viwe kunhunyhilila kunojile kuwele konojeza heni Mkulu Nguluwi. Ayo ndo nhambiko yoilingulavigwa kwa chiluli.

[26] “Hamba kohola mhambaga ya alyo ing'holo lya kumuwika Aluni kuli mijito yelile, na kwinula kuchanya kwa ulajilo wa kundavila nhambiko ya kwinula kuchanya heni Mkulu Nguluwi. Ayo mhambaga yowa honhu ha hegwe. [27] Uwiche chi-

uyeng'ha vihande vya ing'holo ilume vilavigwe kwa mijito yelile ya utambika. Avi ndo mhambaga iwele ndo nhambiko ya kwinula kuchanya na chima chiwichigwe chiuyeng'ha. Mhambaga ndo kwa Aluni na chima ndo kwa wanage. [28] Ahyo Waisilaeli wohola vihande avyo mazuwa gose kulawa kuli nhambiko za hewo za kikala goya zowalingundavila heni Mkulu Nguluwi na kumgalila Aluni na wana wa heye. Ayo ndo nhambiko ya hewo kwa Mkulu Nguluwi.

[29] “Aluni hoyobagama, mivalo ja heye jelile wopegwa lulelo lwa heye, na hewo wogavala zuwa lya hewo lya kubakalizwa mafuta na kuwawika kuli mijito yelile. [30] Mwana wa Aluni hoyowa mtambika honhu ha mhaza wa heye kojivala mivalo ajo mazuwa saba kuli ihema lya Nguluwi, leka kukolela mijito kuli honhu helile.

[31] “Kohola iwunde lya alyo ing'holo ilume lya kuliwika kwa mijito yelile na kulihemsila kuli honhu hawichigwe chiuyeng'ha. [32] Hamba Aluni na wana wa heye, wolya iwunde alyo lya ing'holo ilume hali lwizi lwa ihema lya Nguluwi hamwe na jila mibumunda jisigale hamwande mli chidoto. [33] Wolya miwunde ajo jilavigwe kwa chiwalo cha uhanyisi na kuwawika kuli mijito yelile na kwa chiwalo cha kuwawika chiuyeng'ha, ila munhu yunji yaleche kukundigwa kulya miwunde ajo kwa vila ndo jelile. [34] Wone iwunde lyoneche ama mibumunda ajo vyosigala mbaka mitondo, lelo kojilakaza kwa chiluli, wanhu waleche kulya mina ndo chinhu chelile.

[35] “Ahyo ndo vyouwaditila Aluni na wana wa heye kwa chiwalo cha vyeng'ha vila vyondiku-

lonjele, kowawika kwa chiwalo cha mijito yelile kwa mazuwa saba, [36] na chila zuwa kolavya ibuguma liwe nhambiko ya gehile kwa chiwalo cha uhanyisi na kwa kudita ahyo kohadita honhu ha kulavila nhambiko hawe helile, hamba kohajidila mafuta leka kuhawika hawe honhu ha chiuyeng'ha. [37] Kwa mazuwa saba kohaditila uhanyisi honhu ha kulavila nhambiko na kuhawika hawe ha chiuyeng'ha. Hamba, honhu ha kulavila nhambiko howa helile ng'hatu na choneche chidoliza chowa chelile.

Nhambiko za chila zuwa

[38] “Chila zuwa, mhela weng'ha woukuya, kolavila nhambiko ya ming'holo myana milume mili jiwele na mwaka umwe mchanya mwa honhu ha kulavila nhambiko. [39] Ing'holo lyana limwe kolilavya mitondo na liyage kolilavya mhela wa kuzinga kwa isanya. [40] Hamwe na ing'holo lyana lya mwaluko, kolavya utimbo unojile kilo imwe ihanzigwe na lita imwe ya mafuta ganojile na lita imwe ya divai kota nhambiko ya chakunwa. [41] Hihyo na lila ing'holo lyana liyage lya mhela wa kuzinga kwa isanya kolilavila nhambiko hamwe na nhambiko ya nyhule na chakunwa kota vyouditile mitondo, kunhunyhilila kwa ayo nhambiko yoilingulavigwa kwa chiluli yonojeza heni Mkulu Nguluwi. [42] Nhambiko ayi ya kulakazwa yolavigwa mazuwa gose, lulelo mbaka lulelo, kumwando kwa heni Mkulu Nguluwi, kumwando mwa ihema lya Nguluwi kuwele heni ndoting'hana na hemwe na kulongasa na hemwe. [43] Aho ndo honditing'hana na

Waisilaeli na ukulu wa heni wohadita hawe helile. [44] Ihema lya Nguluwi na honhu ha kulavila nhambiko ndovidita viwe vya chiuyeng'ha, hihyo Aluni na wana wa heye ndowawika wawe wa chiuyeng'ha leka wang'holele mijito kota watambika. [45] Ndochikala hagati ha Waisilaeli, na heni ndowa Nguluwi wa hewo. [46] Aho ndo wovizela kota heni nda Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hewo, ndiwegale hewo kulawa isi ya Misili, leka ndikale hagati ha hewo. Heni ndo Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hewo.

30

Honhu ha kulavila nhambiko ha kufunyiza ubani
(Kulawa 37:25-28)

[1] “Kogongomanya honhu ha kulavila nhambiko kwa mbao za msonobali leka hawe honhu ha kufunyizila ubani. [2] Honhu ha kulavila nhambiko aho hawe ha mlaba, ulefu na ugazi viwe sentimita makumi gane na zihano na fudi yake iwe sentimita makumi tisa. Mbalati zake za kuchanya zolawililila zeng'ha ziwa chinhu chimwe na honhu ha kulavila nhambiko. [3] Heng'ha kohabakaliza zahabu inojile, ubanzi wa kuchanya na banzi zake zeng'ha za mlubavu na mbalati zake, kahi kohazungulusila msitali wa isali lya zahabu. [4] Kogongomanya pete mbili za zahabu na kuziwika hasi ha lusila lwake kuli banzi mbili zilingilola, azo pete zobatilila mipichilo mhela wa kupika. [5] Mipichilo ajo jiwe ja msonobali na jibakalizwe zahabu. [6] Aho honhu ha kulavila nhambiko hawichigwe kumwando mwa ipaziya

lilingugubika isanduku lya ilagano, kumwando kwa chigubiko cha uhanyisi. Aho ndo honditing'hana na hegwe. [7] Chila zuwa Aluni hoyokwinjila kuwika goya vyenje viwele aho, kofunyiza ubani ulingunhunyhilila lukami hali honhu ha kulavila nhambiko. [8] Kahi kofunyiza ubani mhela wa kuzinga kwa isanya hoyobwina vyenje hali Mkulu Nguluwi. Nhambiko ayi ya ubani yolavigwa mazuwa gose ne kuleka kuli lulelo lwenu lweng'ha. [9] Kuli honhu aho ha kulavila nhambiko, mfunyize ubani ukundigwe hela na mleche kulavya nhambiko ya kulakazwa ne nhambiko ya nyhule ne kujida mchanya mwa honhu aho ha kulavila nhambiko ya chakunwa mchanya. [10] Aluni kanguganigwa kudita uhanyisi mchanya mwa mbalati za honhu ha kulavila nhambiko aho mala imwe kwa mwaka. Kokusa gehile kwa danda ya nhambiko mala imwe chila mwaka kuli lulelo lwa hemwe lweng'ha mina honhu ha kulavila nhambiko aho ndo helile ng'hatu kwa heni Mkulu Nguluwi.”

Sendi kwa chiwalo cha ihema lya Nguluwi

[11] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [12] “Chila houwawaza Waisilaeli, chila yumwe kolipa chasi cha sendi kwa chiwalo cha muhe wa heye hali Mkulu Nguluwi leka kuleche kuwa na matamwa gehile hali hewo mhela wa kuwazigwa. [13] Chila yumwe yowazigwa imgana kuhilula chasi cha sendi* chilinguganigwa kwa chipimilo cha ihema

---

* **30:13** Sendi Chasi cha sendi nachali gilamu sita.

lya Nguluwi. Ayi ndo nhambiko ya heye yondavila heni Mkulu Nguluwi. [14] Chila yumwe hoyowazigwa, kulawa miyaka makumi meli na kulutilila, kondavila nhambiko ayo ya Mkulu Nguluwi. [15] Yawele na lufufu yaleche kulavya ng'hatu ne mzunwa yaleche kulavya kupungula kwa nusu ya chasi chilinguganigwa, leka vyowolavya ayo nhambiko ya Mkulu Nguluwi, leka kudita uhanyisi kwa chiwalo cha ukomu wa hewo. [16] Hegwe kobochela sendi ayo ya kusa gehile kulawa kwa Waisilaeli, nagwe koiditila mijito ja ihema lya Nguluwi, leka iwe kukumbuchila kwa Waisilaeli hali Mkulu Nguluwi, kwa chiwalo cha kudita uhanyisi kwa ukomu wa hemwe.”

Likuwe lya shaba

[17] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [18] “Kogongomanya likuwe lya shaba lya kuhovujila liwele na chikalilo cha shaba, uliwiche hagati mwa ihema lya Nguluwi na honhu ha kulavila nhambiko na kuwika mazi mgati mwake. [19] Aluni na wana wa heye wohovuga moko na magulu kwa mazi ago, [20] lowang'hali kwinjila mgati mwa ihema lya Nguluwi ama kuwa behi na honhu ha kulavila nhambiko leka kundavila nhambiko heni Mkulu Nguluwi, nhambiko zozilavigwa kwa chiluli. Wodita ahyo waleche kubagama. [21] Igana wahovuje moko na magulu ga hewo waleche kubagama. Ali lyowa ndo ilajizo kwa hewo mazuwa gose, kulawa Aluni na lulelo lwa heye na lulelo lweng'ha.”

Mafuta ga kubakaliza

[22] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [23] "Kohola ndugwa zinojile ng'hatu za kuhanzanya, manemane ya mazi kilo sita na mdalasini ulingunhunyhilila goya kilo zidatu na maguwa gawele na kunhunyhilila goya kilo zidatu [24] na mafuta ga mzeituni na mdalasini yinji kilo sita. Avyo vyeng'ha viwinze chipimilo cha ihema lya Nguluwi, uhole kahi lita zine za mafuta. [25] Kwa vinhu avyo, kogongomanya mafuta gelile na uhanzanye kota vyoyalingudita mgongomanyi wa mafuta galingunhunyhilila goya. Mafuta ago ga kubakala gowa gelile. [26] Hamba kojidila mafuta ago kuli ihema lya Nguluwi na isanduku lya ilagano [27] na chisaga na vinhu vyeng'ha na chinhu cha kuwichila chenje na vinhu vyeng'ha na honhu ha kulavila nhambiko ha kufunyizila ubani [28] na honhu ha kulavila nhambiko za kulakazwa na vinhu vyeng'ha na likuwe na chikalilo chake. [29] Koviwika viwe vya chiuyeng'ha leka viwe vyelile ng'hatu. Choneche chividoliza vinhu avyo, chowa chelile. [30] Hamba mbakalize mafuta Aluni na wana wa heye na kuwawika wawe wa chiuyeng'ha leka wang'holele mijito yelile kota watambika. [31] Walonjele Waisilaeli kota aga ndo gowa mafuta ga heni gelile ga kubakaliza kuli lulelo lwa hemwe lweng'ha. [32] Mafuta aga galeche kujidilwa munhu yoneche wa hihi hela na galeche kugongomanywa mafuta ganji kota aga, aga ndo mafuta gelile na igana mgalolele kota gelile kwa hemwe. [33] Yoneche yogongomanya mafuta kota aga, ama kumbakaliza munhu yohambe yaganigwe kubakalizwa mafuta aga, munhu ayo

kobaguligwa kutali na wanhu wa heye.”

Ubani

[34] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Kohola vipimilo vyoviwhanile na ndugwa zilingunhunyhlila kota azi, unhomvu wa natafi na unhomvu wa shekeleti na unhomvu wa kelibena na ubani uli goya. [35] Kogongomanya ubani kwa vinhu avyo kota vyoulingugongomanyigwa na wagongomanyi wa unhunyhililo, uwichigwe mwino leka uwe unojile na welile. [36] Hamba koubalasa na kuwa utimbo, kouwika kumwando mwa isanduku lya ilagano mgati mwa ihema lya Nguluwi, honhu honditing'hana na hegwe. Awo wowa ubani welile ng'hatu kwa hemwe. [37] Mleche kudita ubani wa mhanzanyo awo kwa mijito ja hemwe kwa vila ubani awo wowa welile kwa hemwe hali heni Mkulu Nguluwi. [38] Yoneche yochigongomanyila ubani wa kota awo na kudita kota unhunyhililo wa heye, kobaguligwa kutali na wanhu wa heye.”

31

Wanhu wa kugongomanya ihema lya Nguluwi (Kulawa 35:30-36:1)

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [2] “Heni ndimhagula Besaleli, mwana wa Uli, mzukulu wa Huli, wa nhanzi ya Yuda, [3] na kummemeza Muhe wa heni. Ndimha udaho na kuzowela na nyhala na uwanzi na kugongomanya vinhu, [4] leka yavumbule mijito ja uwanzi na kukola mijito ja kuponda zahabu na sendi na shaba. [5] Ndimha uwanzi wa kuhongola maganga ga kunoliga na kuhongola mbao na uwanzi wa chila mbuli ya

kugongomanya vinhu. [6] Vivila ndimhagula Oholiabu mwana wa Ahisamachi, wa nhanzi ya Dani, yakole mijito hamwe na heye. Hihyo du ndiwapa udaho ukulu wanhu wanji kwa chiwalo cha mijito jinjijinji, leka wagongomanye vinhu vyeng'ha vyondajize viditikwe. [7] Wagongomanye ihema lya Nguluwi na isanduku lya ilagano na chigubiko cha uhanyisi mchanya mwake, hamwe na vinhu vyake vyeng'ha, [8] chisaga na vinhu vyake na chinhu cha kuwichila chenje chinojile na vinhu vyake na honhu ha kulavila nhambiko ha kufunyizila ubani [9] na honhu ha kulavila nhambiko za kulakazwa na vinhu vyake vyeng'ha na likuwe lya mazi hamwe na chikalilo chake [10] na mivalo jitawigwe goya, jiwele ndo mivalo jelile ja mtambika Aluni na mivalo ja wanage wawele ndo wowa wokola mijito ja utambika, [11] mafuta ga kubakala na ubani uwele na unhunyhililo unojile kwa chiwalo cha honhu helile. Vinhu avyo vyeng'ha vyoditigwa kota vila vyondikulajize.”

Zuwa lya Kwesela

[12] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [13] “Uwalonjele Waisilaeli ahi, ‘Ndangukomya hemwe molidita Zuwa lya Kwesela lya heni kwa vila awo ndo ulajilo hali heni na hemwe kwa lulelo lweng'ha kota heni, Mkulu Nguluwi, ndo ndilinguwadita hemwe muwe wa chiuyeng'ha na mwelile. [14] Molidita Zuwa lya Kwesela, nalyo lyowa lyelile kwa hemwe. Yoneche yoleka kuwinza ilajizo lya zuwa alyo, yomgana yakopoligwe. Na munhu yokola mijito yoneche zuwa alyo kowinjigwa kutali na wanhu wa heye.

[15] Mokola mijito ja hemwe kwa mhela wa mazuwa sita, ila zuwa lya saba ndo zuwa lya kwesela ng'hatu, ndo zuwa lya chiuyeng'ha lya heni Mkulu Nguluwi. Munhu yoneche yokola mijito zuwa alyo imgana yabagame. [16] Ahyo Waisilaeli wolyamila Zuwa lya Kwesela na wolidita kuli lulelo lwao lweng'ha kota ilagano lya mazuwa gose. [17] Mbuli ayi yowa ulajilo wa kulutilila hali Waisilaeli na heni mazuwa gose, mina heni Mkulu Nguluwi nandita ulanga na isi kwa mhela wa mazuwa sita, ila zuwa lya saba nandeka kukola mijito, nanyhesela.' ”

[18] Mkulu Nguluwi loyasindile kulonga na Musa kuchidunda cha Sinai, nakamha Musa vila vibao vili vya maganga ga ulolezi, viwele heye Nguluwi nakavyandika jila mizilo kwa chidole cha heye yuye.

32

Limalukolo lya ilogota lya zahabu
(Kulawa 9:6-29)

[1] Wanhu lowawene Musa nakakawila kuhiluka kulawila kuchidunda, nawekungajiza hali Aluni na kumlonjela, “Lole, utugongomanyile jimalukolo ja milungu jojitulongoza. Mina hatuvizelele gamfichile ayo Musa yatulavile kuli isi ya Misili.” [2] Aluni nakawedichila, “Mhole vipuli vya zahabu mmakutu ga wadala wa hemwe na wana wa hemwe, mndigalile.” [3] Lelo wanhu weng'ha nawalavya vipuli vyeng'ha vya zahabu mmakutu mwa hewo, nawamigalila Aluni. [4] Na heye nakavihola kavihemsa mbaka visungumluka, nakadita limalukolo lya ilogota

ilume lya kuponda. Wanhu nawalonga, “Gwaa Isilaeli, ayu ndo mlungu wa hetwe yatulavile kuli isi ya Misili.”

[5] Aluni naloyawene ahyo, nakalizenjela limalukolo alyo ilogota ilume honhu ha kulavila nhambiko, kahi nakadamla, “Mitondo kowa na mnvina kwa chiwalo cha Mkulu Nguluwi.” [6] Mitondo wanhu nawalilimka lufuku nawalavya nhambiko za kulakazwa na nhambiko ya kikala goya. Wanhu nawekala hasi kulya na kunwa, hamba nawema na kuvina.

[7] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Uduliche hanyi mina wanhu wa hegwe uwegalile kulawila isi ya Misili wekovulila wawo, [8] waileka yila nzila yondiwalajize, weditila ilogota ilume lya kuponda, na hewo walifugamila na kulilavila nhambiko wolonga, ‘Gwaa Isilaeli, ayu ndo mlungu wa hetwe yatulavile isi ya Misili!’ ” [9] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ndiwazela wanhu awa, hewo wana nhumbula zigagadale. [10] Sambi, uleche kujeza kundemeza. Undeche ndiwadumye kwa kuzudila ng'hatu, leka kulawila kwa hegwe ndodita nhanzi ng'hulu.”

[11] Ila Musa nakamdedeza Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa heye, nakalonga, “Gwaa Mkulu Nguluwi, lekachoni kuzudila kwa hegwe kwangwaka lukami kwa wanhu wa hegwe, uwalavile kuli isi ya Misili kwa ludali lukulu na moko uwele na mong'ho? [12] Houdita ahyo, ndangukomya Wamisili wolonga, ‘Nakawalavya Misili kwa kugana kwihile leka yawakopolele kuchidunda na kuwabagamiza ng'hatu muisi.’ Gwaa Mkulu

Nguluwi, usindamale na kuleka mbuli ayo yihile youlingugana kudita kwa wanhu wa hegwe. [13] Uwakumbuche vitumagwa wa hegwe, Abulahamu na Isaka na Isilaeli wawele uwalahile gwegwe baho, ulonga, ‘Ndowonjezela walelwa wa hemwe kota nhondwe za kilanga na isi ayi yondilagane na hewo kota ndowapa lulelo lwenu waihalile mazuwa gose.’ ” [14] Lelo Mkulu Nguluwi nakaleka kuwaditila wanhu wa heye mbuli yihile nayawele yalonjile.

[15] Hamba Musa nakedulika kulawila kuchidunda yawele na vibao vili vya ulolezi mmoko mwa heye, vyandichigwe mizilo ja Nguluwi banzi zeng'ha. [16] Vibao avyo navyali mijito ya Nguluwi na gandichigwe ago nakandika Nguluwi yuye.

[17] Yoshua loyahuliche iyowe lya wanhu, nakamlonjela Musa, “Kuna iyowe lya ngondo kuli kambi.” [18] Ila Musa nakamwidichila, “Haliwele iyowe lya kusumya ama kulemwela, ila iyowe lyoulinguhulika ndo iyowe lya wanhu walingwimba.” [19] Baho du loyahejelele kambi nalowaliwene lila ilogota ilume na wanhu wovina, baho du Musa nakazudila ng'hatu, nakavitaga hasi vila vibao vya ulolezi kulawila kuli moko ga heye na kuvibena hala hasi ha chidunda. [20] Lelo nakalihola lila ilogota ilume, nakalisoma kwa chiluli, nakalihondanga mbaka liwa mivu, nakatijiliza mivu jila kuli mazi na kuwakola lupichi Waisilaeli wanwe.

[21] Musa nakamuuza Aluni, “Nawakudita choni wanhu awa mbaka uwalongoze kuli mbuli yihile ng'hulu kota ayo?” [22] Aluni nakamwidichila,

“Ndangukulanda hegwe mkulu wa heni, uleche kuzudila. Kuwazela wanhu awa vyowemile goya kuli kudita wihe. [23] Nawoya nakundonjela, ‘Tuditile milungu jojitulongoza kwa vila hatuvizelele gamfichile ayo Musa yatulavile muisi ya Misili.’ [24] Nani ndiwalonjela chila yumwe yawele na vipuli vya zahabu nayegale. Lelo wengalila, nani ndivisungulumla mchiluli na ali ilogota ilume nalilawila.”

[25] Lelo Musa loyawene kota wanhu nawabelenhuka na kudita vyowaganile kwa vila Aluni nakawakundiza kudita vyowaganile na kigalila soni hali wang'honyo wa hewo. [26] Musa nakema hali lwizi lwa kambi na kuuza, “Yalihi yawele ubanzi wa Mkulu Nguluwi? Yeze kwa heni.” Wana weng'ha wa Lawi nawekungajiza hamwe hali heye. [27] Nakawalonjela, “Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli, kangulonga ahi, ‘Chila munhu yekowele ipanga lya heye mchuno, yazungulute chila honhu hali kambi, kulawila lwizi lumwe kuza luyage hali kambi na chila yumwe yamkopole mng'holoze na yowalingigana na yowalingikalasa habehi.’ ” [28] Wana wa Lawi nawadita kota Musa navyoyawalajize. Zuwa alyo nawakopoligwa wanhu wafichile elufu zidatu. [29] Musa nakalonga, “Lehano, mwemwe baho miwika kwa mijito yelile kumkolela mijito Mkulu Nguluwi, kwa vila hamlechile kitwanza na wana wa hemwe ama wang'holozenu. Nguluwi kanguwatambichiza hemwe lehano.”

Musa kanguwalandila Waisilaeli

[30] Mitondo iyaje Musa nakawalonjela wanhu, “Mdita gehile vikulu ng'hatu! Lelo ndomlutila Mkulu Nguluwi kuchanya kuchidunda, hanji ndoweza kuwaditila hemwe uhanyisi.” [31] Ahyo Musa nakahiluka kwa Mkulu Nguluwi, nakamlonjela, “Ndangisinza! Wanhu awa wadita gehile vikulu ng'hatu, weditila wawo mlungu wa zahabu. [32] Ila lelo, ndangukulanda uwosele gehile ga hewo. Wone huwosele, ndangukudedeza umbuse heni mli chitabu cha hegwe nachowandiche matagwa ga wanhu wa hegwe.” [33] Ila Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Ndomusa mli chitabu cha heni munhu yoneche yaditile gehile. [34] Ila sambi ulute ukawalongoze wanhu mbaka honhu hondikulonjele. Ulole, mhilisi wa heni kokulongola. Ila, zuwa hondikuya kwa hewo, ndowagaza kwa chiwalo cha gehile ga hewo.”

[35] Mkulu Nguluwi nakawahilichila wanhu utamwa wihile, kwa vila nawamlanda Aluni yawaditile lila ilogota ilume lya zahabu.

33

Nguluwi kangumlonjela Musa waluche majendo

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Waluche majendo wuche aha, hegwe na wanhu awo uwalavile kuli isi ya Misili, mlute kuli isi yondimlahile Abulahamu na Isaka na Yakobo, ndilonga, ‘Ndowapa walelwa wa hemwe isi ayi.’ [2] Ndomlajiza mhilisi yawalongoze, ndowawinga Wakanaani na Waamoli na Wahiti na Wapelisi na Wahivi na Wayebusi. [3] Mlute kuli ayo isi iwele

na mboto. Ila kwa vila hemwe ndo muwele na nhumbula zigagadale, siluta hamwe na hemwe, leka ndeche kuwabagamiza mnzila.”

[4] Wanhu nawalila lowahuliche mbuli ayo yihile, kuduhu ne yumwe yavalile vinoligo vya heye. [5] Nawadita ahyo kwa vila Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Uwalonjele Waisilaeli, ‘Hemwe mwa wanhu wawele na nhumbula zigagadale, wone ndute hamwe na hemwe kwa mhela udo hela, ndowabagamiza. Ahyo, mvule vinoligo vya hemwe leka ndivizele mbuli ya kuwaditila.’ ” [6] Lelo Waisilaeli nawavula vinoligo vya hewo hala kuchidunda cha Holebu.

Ihema lya Nguluwi liwele Mkulu Nguluwi howeting'hanaga na Musa

[7] Musa nayali na chihendo cha kulihola ihema linji na kulimiza hanze, kutali chidodo na kambi. Ihema alyo nakalipa itagwa, ihema lya nhing'hano. Munhu yoneche yaganile kumlanda Mkulu Nguluwi, nakaluta hala kuli ihema alyo hanze ha kambi. [8] Chila mhela Musa loyalawile kuluta kuli ihema alyo, chila munhu nakema hali lwizi lwa ihema lya heye na kumlola Musa mbaka hoyokwinjila mgati mwa alyo ihema. [9] Mhela Musa loyenjile mgati mwa alyo ihema, izengo lya ng'hungugu naligwa kuli lwizi lwa ihema, na Mkulu Nguluwi nakalongasa na heye. [10] Wanhu weng'ha lowaliwene izengo lya ng'hungugu liwele hala, chila yumwe wa hewo nakafugama hali lwizi lwa ihema lya heye. [11] Ahyo ndo Mkulu Nguluwi navyoyali yolongasa na Musa hazelu, kota munhu yalingulonga na miyage yeganile na heye. Hamba Musa nakahiluka kahi kuli

kambi. Na heye msongolo, Yoshua, na mwana wa Nuni, yawele chitumagwa wa heye nahochile hali ihema.

Mkulu Nguluwi kangulagana kuwa na wanhu wa heye

[12] Musa nakamlonjela Mkulu Nguluwi, "Ulole, hegwe kwangundonjela, 'Uwalongoze wanhu awa,' ila hunanzelesa ndo yalihi youmlajiza yanhanze. Ila nakulonga kota kwangunzela kwa itagwa na kahi kota nojezwa na hegwe. [13] Lelo ndangukudedeza wone kunojezwa na heni, undajile lelo nzila za hegwe leka ndikuzele hegwe, leka kota kowa unojezwe na heni. Ndangulanda ukumbuche kahi kota nhanzi ayi ndo wanhu wa hegwe."

[14] Nguluwi nakalonga, "Heni baha ndoluta hamwe na hegwe na ndokudita usindamale." [15] Musa nakalonga, "Wone gwegwe baho huluta hamwe na heni, lelo uleche kutusa honhu aha. [16] Mina ndovizela ndaze kota kunojezwa na heni, heni na wanhu wa hegwe, wone hulinguluta hamwe na hetwe? Houluta hamwe na hetwe yotudita tuwe wanhu wa chiuyeng'ha hali wanhu weng'ha wa isi."

[17] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, "Kwa vila heni nojezwa na hegwe, nani ndangukuzela kwa itagwa lyako, mbuli yiyino nayoulonjile ndoidita." [18] Musa nakalonga, "Ndangukudedeza undajile ukulu wa hegwe." [19] Mkulu Nguluwi nakamwidichila, "Ndokola hali hegwe na kukulajila kunoga kwa heni kweng'ha kuno ndiliwikula itagwa lyangu, 'Mkulu Nguluwi.' Ndomonela isungu munhu yula yondigana

kumonela isungu, ndochisinza kwa munhu yula yondilingugana ndisinze. [20] Ila huweza kumbona kumeho mina kuduhu munhu yoneche yombona na kuwa mkomu.” [21] Hamba Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Kuna honhu behi na heni hawele houkwima mchanya mwa italawe, [22] na ukulu wa heni houwa ukola, ndokuwika mli mhalika mitalawe na kukugubika kwa moko ga heni, mbaka hondiwa ng'holile. [23] Hamba ndokusa moko wa heni nagwe kochona chigosi cha heni, ila kumeho kwa heni hukona hebu.”

34

Vibao vinyale vya ulolezi
(Kukumbuchila 10:1-5)

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Uhongole vibao vili vya maganga kota vila vya mwaluko, nani ndovyandika ulonzi ula louwele kuli vila vibao vya mwaluko vyouvibenile. [2] Uwe goya mitondo, uye kiting'hana na heni hala kuli kuchidunda cha Sinai. [3] Munhu yoneche yaleche kuya na hegwe, na yaleche koneka honeche mchidunda, ne ming'holo ama misenga jileche kudimigwa habehi.” [4] Lelo Musa nakahongola vibao vili vya maganga kota vila vya mwaluko. Nakoka mitondo lufuku, nakakwina mchidunda cha Sinai, kota Mkulu Nguluwi navyoyamlonjele. Nakahola vila vibao vili vya maganga mmoko mwake. [5] Mkulu Nguluwi nakadulika kuli ng'hungugu nakema hamwe na Musa, nakawikula itagwa lyake, “Mkulu Nguluwi.” [6] Hamba Mkulu Nguluwi nakakola hali Musa yowikula kahi, “Mkulu Nguluwi,

heni Mkulu Nguluwi, ndo Nguluwi yawele na isungu na yalingutambichiza, halinguzudila himahima, kamema igano lya kwimilila na wa kitumbila. [7] Heni ndanguwaditila igano lya kwimilila maelufu ga lulelo lulinguya, ndiwosela wehile wihe na kubelenhuka na gehile, ila kwa vyoneche vila sileka kumgaza yawele na nongwa, ndanguwagaza wana na wazukulu wa wehile na lulelo lwa kadatu na lwa kane."

[8] Baho Musa nakenamiza hasi himahima, nakamfugamila Nguluwi. [9] Hamba nakalonga, "Gwaa Mkulu wa heni, wone ulingunojezwa na heni, ndangukulanda tulutase hamwe na hetwe. Wanhu awa ndo wawele na nhumbula zigagadale, ila utusile wihe wa hetwe na gehile ga hetwe, utubochele kota wanhu wa gwegwe baho."

Ilagano lyanguditigwa kahi
(Kulawa 23:14-19; Kukumbuchila 7:1-5; 16:1-17)

[10] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, "Sambi ndangudita ilagano. Hali wanhu wa hegwe weng'ha ndodita vinduzanduza hali hewo viwele havinalawila kuli isi yeng'ha ne kuli nhanzi yoneche. Na wanhu weng'ha mlingikala hali hewo wogona madito ga heni makulu. Mina ndodita mbuli za vinduzanduza vya kudumbiza hamwe na hegwe.

[11] "Wibatilile mizilo jondikupa lehano. Lole, ndowawinga hali hegwe Waamoli na Wakanaani na Wahiti na Wapelisi na Wahivi na Wayebusi. [12] Wilolele uleche kudita ilagano na walingikala isi youlinguluta, mina alyo lyowa idiwa hali

hegwe. [13] Ila kozabomola honhu ha kulavila nhambiko ha hewo na kubena mizengo ja milungu ja hewo na mizengo jawo ja mlungu wa Ashela. [14] Mleche kumfugamila mlungu yunji, kwa vila heni Mkulu Nguluwi, ndanguzeleka kwa itagwa, 'Yawele na Fihi,' heni ndo Nguluwi yawele na fihi. [15] Mleche kiwichila malagano goneche na wanhu wa isi, kwa vila hala howofugamila jimalukolo kota wang'hondwa na kujilavila nhambiko, wokuchema hegwe kihanza na hewo na kokwejigwa kulya chowalingulavya kwa milungu ja hewo. [16] Wone wana wa hegwe wawahole wahinza wa wanhu awo, na awo wahinza wangufugamila milungu jawo kota wang'hondwa, wowabada wasongolo wa hegwe kuwinza milungu ja hewo.

[17] “Uleche kiditila milungu ja chuma.

[18] “Kodita mnvina ya mibumunda johajiwichigwe usaso. Kwa mhela wa mazuwa saba kolya mibumunda johajiwichigwe usaso mhela uwichigwe kuli mwezi wa Abibu, kota vyondikulajize, kwa vila kuli mwezi awo wa Abibu, nakulawa Misili. [19] Chila chochileleche mwaluko chilume ndo cha heni, hamwe na milume jeng'ha ja migongolo ja haluga na jileleche mwaluko ja misenga na ming'holo. [20] Ila idogowi lileleche mwaluko, koligombola kwa kundavila ing'holo. Wone huligombola, kolibena singo. Wana wa hegwe walume wapondigwe mwaluko, kowagombola. Munhu yoneche yaleche kuya hali heni ne chinhu.

[21] “Mazuwa sita kokola mijito ja hegwe, ila zuwa lya saba, kokwesela, hanga uwe mhela wa lil-

ima ama mbena. [22] Kodita mnvina ya mbena, kwaluka kwa mhela wa mbena ya ngano na kudita mnvina ya kukungajiza mbena kuduma kwa mhela. [23] Mala zidatu kwa mhela wanhu weng'ha walume wa hegwe wokuya kufugamila heni, Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli. [24] Lelo ndowawinga wanhu wa isi zinji hali hegwe na konjeza isi ya hegwe, kuduhu ne yumwe yojeza kuhola isi ya hegwe hali heni Mkulu Nguluwi houluta mhela wa mnvina azo zidatu.

[25] “Uleche kundavila danda ya nhambiko ya heni hamwe na usaso, na miwunde ja nhambiko ya mnvina ya Pasaka ileche kupona mbaka hamitondo.

[26] “Mbena ya mwaluko ya hegwe inojile kochigala kaye kwa heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe.

“Uleche kuhemsa kanyehe kuli itombo lya mayake.”

[27] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, “Wandiche ulonzi awu, mina kwa ulonzi awu, nandita ilagano na hegwe na wanhu wa Isilaeli.” [28] Musa nakekala ako kuchidunda hamwe na Mkulu Nguluwi kwa mazuwa makumi gane, nemisi na nechilo, hadile chilyo ne kunwa mazi. Nakandika malajizo geng'ha na jila mizilo kumi.

Kumeho kwa Musa kwangulangazuka

[29] Musa loyali yodulika kuli chidunda cha Sinai yawele na vila vibao vili vya ulolezi mmoko mwake, nahavizelele kota kumeho kwa heye nakulangazuka kwa vila nayali yodawala na Mkulu Nguluwi. [30] Aluni na wanhu wa Isilaeli weng'ha nalowamuwene Musa, nawadumba

kumhejelela, kwa vila kumeho kwa heye nakwali kupulika. [31] Ila Musa nakamchema Aluni na vilongozi wa Waisilaeli weng'ha nawalute behi na heye, hamba nakalongasa na hewo. [32] Hamba Waisilaeli weng'ha nawoya behi na heye, na heye nakawapa mizilo jeng'ha Mkulu Nguluwi najoyampele kula kuchidunda cha Sinai. [33] Musa loyasindile kulonga na wanhu, nakagubika kumeho kwa heye kwa chibende. [34] Ila naiwa kota chila mhela Musa hoyoluta kulonga na Mkulu Nguluwi, nayali yokusa chila chibende mbaka hoyolawa kunze. Na hoyolawa kunze nakawalonjela Waisilaeli mbuli yeng'ha yoyalajizwe, [35] na hewo Waisilaeli nawakona kumeho kwa heye vyokulangazuche. Ndo Musa loyagubiche kumeho kwa heye mbaka hoyoluta kulonga na Mkulu Nguluwi.

35

Malajizo ga Zuwa lya Kwesela

[1] Musa nakawakungajiza Waisilaeli weng'ha, nakawalonjela, “Azi ndo mbuli ziwele Mkulu Nguluwi yawalajize mdite. [2] Kwa mazuwa sita mokola mijito ja hemwe, ila zuwa lya saba ndo zuwa lya kwesela ng'hatu liwichigwe lyelile kwa chiwalo cha Mkulu Nguluwi. Yoneche yokola mijito zuwa alyo imgana yakopoligwe. [3] Mleche kubwina chiluli kuli ng'handa za hemwe Zuwa lya Kwesela.”

Nhambiko kwa chiwalo cha ihema lya Nguluwi (Kulawa 25:1-9)

[4] Musa nakawalonjela Waisilaeli weng'ha, “Ayi ndo mbuli iwele Mkulu Nguluwi yawalajize

mkole. [5] Molavya kuli lufufu lwa hemwe nhambiko ya kumha Mkulu Nguluwi. Chila munhu yawele na nhumbula inojile komigalila Mkulu Nguluwi nhambiko, zahabu na sendi na shaba [6] na sufu ya buluu na ya zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe na milaika ja mhene [7] na migozi ja ing'holo ilume liwichigwe lanji ndung'hu na migozi ja migongolo jinji jilingikala mbahali na mbao za msonobali [8] na mafuta kwa chiwalo cha chenje, ndugwa kwa chiwalo cha mafuta ga kubakala na kwa chiwalo cha ubani uwele na unhunyhililo unojile ng'hatu [9] na maganga galingupulika ga salidoniki na maganga ganji galingupulika kwa chiwalo cha kunoliga, chihako cha mmhambaga na chizibao cha mtambika.

Vinhu vya ihema lya Nguluwi
(Kulawa 25:1-9)

[10] “Chila munhu yawele na uwanzi hali hemwe kokuya kugongomanya vinhu vyeng'ha vyoyalajize Mkulu Nguluwi. [11] Kugongomanya ihema lya Nguluwi na chigubiko chake na ipaziya lyake na ngwamo zake na fulemu zake na vikalilo vyake [12] na isanduku lya ilagano hamwe na vipichilo vyake na chigubiko cha uhanyisi na ipaziya lya honhu helile ng'hatu [13] na chisaga na mipichilo jake hamwe na vinhu vyake vyeng'ha na mibumunda jelile jiwichigwe hali Mkulu Nguluwi [14] na vinhu vya kuwichila vyenje hamwe na vinhu vyake vyeng'ha na vyenje vyake na mafuta gake [15] na honhu ha kulavila nhambiko ha ubani hamwe na mipichilo jake na mafuta ga

kubakala na ubani uwele na unhunyhililo unojile na ipaziya lya lwizi lwa ihema lya Nguluwi [16] na honhu ha kulavila nhambiko za kulakazwa hamwe na utandawala wa shaba na mipichilo jake hamwe na vinhu vyake vyeng'ha na likuwe na chikalilo chake [17] na utandawala wa lugagala na mizengo jake na vikalilo vyake na ipaziya lya lwizi lwa lugagala [18] na vigingi vya ihema lya Nguluwi na za lugagala hamwe na ng'weso zake [19] na mivalo jitawigwe goya ng'hatu kwa chiwalo cha mijito ja honhu helile, jiwele ndo mivalo jelile ja mtambika Aluni na ja wanage kwa chiwalo cha mijito ja hewo ja utambika."

Wanhu wangigala nhambiko za hewo

[20] Lelo Waisilaeli weng'ha nawoka hali Musa. [21] Lelo chila munhu yawele na nhumbula inojile na kwinjilwa na isungu nakamlavila nhambiko Mkulu Nguluwi kwa chiwalo cha ihema lya Nguluwi na mijito ja ihema na mivalo ja watambika. [22] Ahyo weng'ha wawele na nhumbula zinojile, walume kwa wadala, nawegala vipuli vya mmenyhelo na vipuli vya mmakutu na pete za muhuli na banjili na chila chinhu cha zahabu, chila munhu nakamlavila Mkulu Nguluwi nhambiko ya kwinula kuchanya vinhu vya zahabu. [23] Chila munhu nakegala choneche nachoyawele nacho kota vila sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu ama kitani inojile ama milaika ja mhene ama igozi lya ing'holo ilume liwichigwe lanji ndung'hu ama migozi ja migongolo jinji jilingikala mbahali. [24] Chila munhu yawezile kulavya sendi ama shaba nakegala kwa Mkulu

Nguluwi kota nhambiko ya heye. Kahi munhu yoneche yawele na mbao za msonobali kwa mijito yoneche, nakegala kahi. [25] Wadala weng'ha wawele na uwanzi wa kutawa nawegala vinhu vyowatawile kwa sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe. [26] Na wadala weng'ha nawenjilwe na isungu nawatawa milaika ja mhene. [27] Vilongozi nawegala vipuli vya lanji na maganga galinguchemigwa salidoniki na maganga kwa chiwalo cha chihako cha mmhambaga na chizibao. [28] Nawegala kahi ndugwa na mafuta kwa chiwalo cha vyenje na mafuta ga kubakala na ubani ulingununyhilila ng'hatu. [29] Waisilaeli weng'ha, walume kwa wadala wawele wakwejigwe mnhumbula ya hewo kigala choneche kwa chiwalo cha mijito ya Mkulu Nguluwi nayali yamlajize Musa ikoleche, nawegala vinhu avyo kota nhambiko ya kunuwila kwa wawo na kumha Mkulu Nguluwi.

Wanhu wa kugongomanya ihema lya Nguluwi (Kulawa 31:1-11)

[30] Musa nakawalonjela Waisilaeli, “Mlole, Mkulu Nguluwi nakamhagula Besaleli mwanage Uli, mwanage Huli wa nhanzi ya Yuda. [31] Nakamemeza Muhe wa Nguluwi, kamha uwanzi na luhala na nyhala na uwanzi wa kugongomanya vinhu, [32] leka yavumbule mijito ja uwanzi na kukola mijito ja kuponda zahabu na sendi na shaba. [33] Ndimha uwanzi wa kuhongola maganga ga kunoliga na kuhongola mbao na uwanzi wa chila mbuli ya kugongomanya

vinhu kwa uwanzi. [34] Kahi Mkulu Nguluwi nakamlongoza heye na Oholiabu mwanage Ahisamachi wa nhanzi ya Dani, waweze kuwalangusa wanji. [35] Nakawapa uwanzi wa kudita chila mijito ya uwanzi ama ilinguditigwa na wanhu walinguhongola ama walinguvumbula vinhu ama wawanzi wa kutawa kwa sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe kwa uwanzi woneche wa muwanzi.

36

[1] “Besaleli na Oholiabu, hamwe na chila mlume yawele yapegwe uwanzi na luhala lwa kuvizela mbuli ya kukola mijito zeng'ha na Mkulu Nguluwi kuli kuzenga ihema lya Nguluwi, kokola mijito kwa geng'ha Mkulu Nguluwi nayamlajize.”

Wanhu wangulavya ndolendole nyinji

[2] Musa nakawachema Besaleli na Oholiabu na chila mgongomanyi yawele yapegwe uwanzi na Mkulu Nguluwi na chila munhu yawele yatumigwe na nhumbula ya heye kukola mijito kwa kugana hela. [3] Awo nawabochela kulawila kwa Musa vinhu vyeng'ha navilavigwe na Waisilaeli kwa chiwalo cha mijito ya ihema lya Nguluwi. Wanhu nawalutilila kumigalila nhambiko za kunuwila kwa hewo chila mitondo. [4] Wanhu weng'ha wawele na uwanzi nawawele wokola mijito ga chila mbuli za kuzenga ihema lya Nguluwi nawaluta, chila yumwe kuli mijito ya heye, nawamlutila [5] Musa na kumlonjela, “Wanhu wegala vinhu vinji ng'hatu mzidi wa vila vilinguganigwa kwa mijito yoyatulajize Mkulu Nguluwi

tuikole.” [6] Lelo Musa nakalajiza na mbuli ayo naiwikuligwa kuli kambi yeng'ha, “Munhu yoneche, yawe mlume ama mdala, yaleche kigala nhambiko yonzezeche kwa chiwalo cha ihema lya Nguluwi.” Wanhu nawalemezwa kigala vinhu, [7] mina vila navyowegale navihega kwa mijito ayo na kusigala.

Kugongomanya ihema lya Nguluwi (Kulawa 26:1-37)

[8] Walume weng'ha wawele na uwanzi nawagongomanya ihema lya Nguluwi kwa mipaziya kumi ja kitani inojile itawigwe na kwa sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kunoliga kwa vilumbigwe vifandile kota wahilisi. [9] Ulefu wa chila ipaziya nawali mita kumi na mbili na ugazi mita mbili. Mipaziya jeng'ha jali na chipimilo chimwe.

[10] Nakalumbaniza mipaziya jihano na kudita ipaziya limwe na kudita hihyo kwa jila jinji jihano. [11] Nakagongomanya vibatililo vya lanji ya buluu mlupembo lwa ipaziya lya mwiso kuli chihande cha mwaluko na vibatililo vinji kuli ipaziya lya mwiso hali chihande cha keli. [12] Nakajela vibatililo makumi gahano kuli ipaziya lya mwaluko na vibatililo makumi gahano kuli ipaziya lya keli. Vibatililo vyeng'ha navyali vichilola. [13] Hamba nakadita ngwamo za zahabu makumi gahano hamwe kuli kilumba na mipaziya mili kuli chihande chimwe.

[14] Hamba nakadita kahi chigubiko cha ihema lya Nguluwi kwa mipaziya kumi na limwe lya milaika ja mhene. [15] Chila ipaziya lyali na ulefu wa

mita kumi na zidatu na ugazi wa mita mbili. Mipaziya jeng'ha kumi na limwe najali na chipimilo chichila. [16] Lelo nakajilumbiza mipaziya jihano na mipaziya sita hamwe. [17] Hamba nakadita vibatililo makumi gahano mlupembo mwa ipaziya lya mwiso lya chihande cha mwaluko na vibatililo makumi gahano mlupembo mwa chihande cha keli. [18] Hamba nakadita ngwamo makumi gahano vya shaba leka kulumbizila vila vihande vili vya mipaziya na ahyo kudita ipaziya limwe lya ihema. [19] Hamba nakadita chigubiko cha igozi lya ing'holo ilume liwichigwe lanji ndung'hu na mchanya mwake chigubiko chinji cha igozi lya igongolo linji lilingikala mbahali.

[20] Hamba nakaligongomanyila fulemu za msonobali kwa chiwalo cha kwimiza ihema lya Nguluwi. [21] Chila fulemu nayali na ulefu wa mita zine na ugazi wa sentimita makumi sita na sita. [22] Chila fulemu nayali na ndimi mbili za kulumbizila. Fulemu zeng'ha za ihema nakaziditila ndimi. [23] Fulemu azo za ihema naziditikwa hino, fulemu makumi meli, ubanzi wa kusini, [24] na vikalilo makumi gane vya sendi hasi ya azo fulemu makumi meli, vikalilo vili hasi ha chila fulemu leka kwimizila zila ndimi zake mbili. [25] Na ubanzi wa keli ula uwele kasikazini mwa ihema, nakaugongomanyila kahi fulemu makumi meli, [26] na vikalilo vyake makumi gane ga sendi na vikalilo vili hasi ha chila fulemu. [27] Ubanzi wa kumbele uwele kolizinjilaga isanya mwa ihema, nakaugongomanyila fulemu sita. [28] Nakagongomanya kahi fulemu mbili kwa chiwalo cha nzingo za ihema, ubanzi wake wa

kumbele. [29] Fulemu azo mbili za kuli nzingo nazilekana hasi ila nazibatigwa kuchanya kuli pete ya mwaluko. Fulemu mbili kwa chiwalo cha azo nzingo mbili naziditikwa kota ahyo. [30] Ahyo nakwali na fulemu nane na vikalilo vyake vya sendi kumi na sita, vikalilo vili hasi ya chila fulemu.

[31] Nakadita kahi migamba ja msonobali na migamba jihano kwa chiwalo cha fulemu ya banzi imwe ya ihema, [32] migamba jihano kwa chiwalo cha ubanzi wa keli wa ihema na migamba jihano kwa chiwalo cha fulemu za ubanzi wa kumbele mwa ihema, iwele kolizibilaga isanya. [33] Nakadita mgamba wa hagati ufichile nusu ya fulemu ya ihema uwele winjile hagati kulawila mwiso mbaka mwiso. [34] Fulemu zeng'ha nakazibakaliza zahabu, nakazidita na pete za zahabu za kibatilila mgamba ziwele kahi yazibakalize zahabu.

[35] Nakagongomanya ipaziya lya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe. Ipaziya alyo nalitawigwa kwa kunoligwa kwa vilumbigwe vifandile kota wahilisi kwa uwanzi ng'hatu. [36] Nakagongomanya mizengo jine ajo ja msonobali, nakajibakaliza zahabu na kujiwichila ngwamo za zahabu. Vivila nakagongomanya vikalilo vine vya sendi. [37] Hihyo du, kwa chiwalo cha lwizi lwa ihema, nakagongomanya ipaziya lya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe, nalyo ipaziya nalitawigwa goya. [38] Nakagongomanya mizengo jake jihano jiwele na fito. Honhu ha kuchanya na vibatililo vyake nakavibakaliza zahabu, ila

vikalilo vyake vihano navyali vya shaba.

37

Kugongomanya isanduku lya ilagano (Kulawa 25:10-22)

[1] Besaleli nakagongomanya isanduku lya ilagano kwa mbao za msonobali, ulefu wake nawali sentimita miya imwe na kumi, ugazi nawali sentimita makumi sita na sita, na wimo wake nawali sentimita makumi sita na sita. [2] Nakalibakaza zahabu inojile kunze na mgati na kudita mfungo mwake mweng'ha kuwe kwa zahabu. [3] Hamba nakagongomanya pete zine za zahabu, imwe kwa chila mgulu. Hamba nakawika pete imwe kuli chila ubanzi. [4] Nakagongomanya mipichilo ja msonobali na kubakaliza zahabu. [5] Mipichilo ajo nakajiwika mli zila pete ziwele kuli banzi mbili za isanduku, kwa chiwalo cha kupichila. [6] Nakagongomanya chigubiko cha uhanyisi cha zahabu inojile, ulefu wake nawali sentimita miya imwe na kumi na ugazi wake nawali sentimita makumi sita na sita. [7] Nakagongomanya kwa kuponda vilumbigwe vili vya zahabu vifandile kota wahilisi mwiso wa chigubiko acho, [8] chilumbigwe chifandile kota mhilisi, chimwe mwiso awu na chiyage mwiso uyage. Nakagongomanya vilumbigwe vifandile kota wahilisi kuli mwiso wa chigubiko acho, viwele chinhu chimwe na chigubiko. [9] Vilumbigwe avyo vifandile kota wahilisi navyali vichilola na mbawa zake hozigonzoligwa nazali zigubika chigubiko cha isanduku, meho gawo golola chigubiko cha isanduku.

Kugongomanya chisaga cha mibumunda jelile (Kulawa 25:23-30)

[10] Vivila nakagongomanya chisaga cha msonobali chiwele na ulefu wa sentimita makumi nane na nane na ugazi wa sentimita makumi gane na zine na wimo wake nawali sentimita makumi sita na sita. [11] Nakabakaliza zahabu inojile na kuchizungulusila isali lya zahabu. [12] Hamba nakachizungulusila chibao chiwele na ugazi wa sentimita nane na kuzungulusila isali lya zahabu. [13] Nakagongomanya pete zine za zahabu na kuzijela kuli nzingo zake zine honhu magulu hogalinguduma. [14] Pete azo nazali behi na isali na nazali kwa chiwalo cha kubatilila mipichilo. Mipichilo ajo najali kwa chiwalo cha kupichila acho chisaga. [15] Nakagongomanya mipichilo ja msonobali ja kupichila, nakaibakaliza zahabu. [16] Nakagongomanya vinhu vya zahabu inojile vya kuwichila mchanya mwa visaga, na nyhelo zake na vizombe vya kuwichila ubani na vibuyu na visaye kwa chiwalo cha kujidila nhambiko ya chakunwa.

Kugongomanya chinhu cha kuwichila chenje (Kulawa 25:31-40)

[17] Nakagongomanya chinhu cha kuwichila chenje kwa zahabu inojile. Chikalilo chake na mitumba jake na vizombe vyake na ufito wake na uluwa wake navyali chinhu chimwe. [18] Nhagala sita nazilawilila kuli chinhu cha kuwichila chenje, nhagala zidatu banzi imwe na nhagala zidatu banzi iyaje. [19] Kuli nhagala hana vizombe vidatu viwhanile na mitumba na uluwa ulinguchemigwa alimondi. Kuli nhagala

ilinguya kahi hana vizombe vidatu viwhanile na mitumba na uluwa ulinguchemigwa alimondi. Nhagala zeng'ha sita naziwhana vivila kuli chinhu cha kuwichila chenje. [20] Na kuli ufito nakwali na vizombe vine viwhanile na uluwa ulinguchemigwa alimondi hamwe na itumba lyake na uluwa wake. [21] Honhu halingulawilizila chila jozi ya nhagala zila sita, hasi hake nakwali na itumba limwe limwe. [22] Mitumba ajo na nhagala zake nazali chinhu chimwe na chinhu acho cha kuwichila chenje acho, na cheng'ha nachipondigwa kwa zahabu inojile. [23] Nakagongomanya vyenje saba na vinhu vyake vya kuzimila vyenje na nyhelo zake kwa zahabu inojile. [24] Nakagongomanya chinhu acho cha kuwichila chenje na vinhu vyake kwa kilo makumi gadatu na zihano za zahabu inojile.

Kugongomanya honhu ha kulavila nhambiko ha kufunyizila ubani

(Kulawa 30:1-5)

[25] Nakagongomanya honhu ha kulavila nhambiko ha kufunyizila ubani kwa mbao za msonobali. Honhu ha kulavila nhambiko aho hali ha mlaba, sentimita makumi gane na gahano kwa sentimita makumi gane na gahano na fudi yake sentimita makumi tisa. Mbalati za honhu ha kulavila nhambiko zali chinhu chimwe na honhu ha kulavila nhambiko aho. [26] Heng'ha nakabakaliza zahabu inojile na nzingo yake ya kuchanya na banzi zake za mlubavu na mbalati zake kahi nakaziditila msitali wa zahabu. [27] Nakagongomanya pete mbili za zahabu hasi ha msitali kuli banzi mbili zilingilola.

Pete azo nazali zibatilila mipichilo ja kupichila. [28] Nakagongomanya mipichilo mili ja msonobali na kuibakaliza zahabu.

[29] Nakagongomanya mafuta gelile ga kubakala na ubani uwele na unhunyhililo unojile kota mgongomanyi wa unhunyhililo.

38

Kugongomanya honhu ha kulavila nhambiko ya kulakaza

(Kulawa 27:1-8)

[1] Nakagongomanya honhu ha kulavila nhambiko za kulakazwa kwa mbao za msonobali kwa chiwalo cha nhambiko ya kulakazwa. Honhu ha kulavila nhambiko nahali ha mlaba, mita mbili na lobo kwa mita mbili na lobo na fudi yake nawali mita imwe na lobo. [2] Kuli chila nzingo ya honhu ha kulavila nhambiko aho nakagongomanya mbalati imwe, azo mbalati nazali chinhu chimwe na honhu ha kulavila nhambiko, honhu heng'ha nakahabakaliza kwa shaba. [3] Nakagongomanya vinhu vyeng'ha vya honhu ha kulavila nhambiko, nakagongomanya visaye vyake vya kusila mivu na mihuka na visaye vyake na mibano jake na visaye vya kuholela makala, na vinhu vyeng'ha nakagongomanya kwa shaba. [4] Nakagongomanya utandawala wa shaba na kujela hasi mbaka hagati ha honhu ha kulavila nhambiko. [5] Kuli nzingo nakagongomanya pete zine za shaba za kuholela aho honhu ha kulavila nhambiko, pete imwe kuli chila nzingo. [6] Nakagongomanya mipichilo ja msonobali na kujibakaliza shaba. [7] Nakajijela jila mipichilo

kuli pete naziwele hafungo mwa honhu ha kulavila nhambiko leka kupichila. Honhu ha kulavila nhambiko aho hagongomanyigwe kwa mbao hawele na lukweme mgati.

Kugongomanya likuwe lya shaba
(Kulawa 30:17-21)

[8] Hamba nakagongomanya likuwe lya shaba na chikalilo chake cha shaba, shaba ayo nailawila kuli vilolelo vya wadala wawele vitumagwa hali lwizi lwa ihema lya Nguluwi.

Kugongomanya lugagala lwa ihema lya Nguluwi
(Kulawa 27:9-19)

[9] Hamba nakagongomanya lugagala. Mipaziya ja ubanzi wa kusini mwa lugagala najali ja kitani itawigwe viwele na utali wa mita makumi gane na zine, [10] navyo najibatigwa kwa mizengo makumi meli jiwele na vikalilo makumi meli ja shaba. Ila fito za mizengo ajo na vibatililo vyake navyali vya sendi. [11] Ubanzi wa kasikazini utali wa ipaziya nawali mita makumi gane na zine na mizengo jake makumi meli ja shaba, ila fito za mizengo ajo na vibatililo vyake navyali vya sendi. [12] Ubanzi wa kolizinjilaga isanya nawali na ipaziya liwele na utali wa mita makumi meli na mbili na mizengo jake kumi na vikalilo vyake kumi. Fito za mizengo ajo na vibatililo vyake navyali vya sendi. [13] Ubanzi wa kolilawilaga isanya, nakwali na lwizi, ubanzi awo nawali na ugazi wa mita makumi meli na mbili. [14] Ipaziya lya ubanzi umwe wa lwizi nawali na ugazi wa mita sita na nusu, hamwe na mizengo jidatu na

vikalilo vyake vidatu. [15] Ubanzi wunji hihyo nawali na ipaziya liwele na ugazi wa mita sita na nusu hamwe na mizengo jidatu na vikalilo vyake vidatu. [16] Mipaziya jeng'ha kuzunguluta lugagala najali ja kitani inojile itawigwe. [17] Vikalilo vyeng'ha vya mizengo navyali vya shaba, ila ngwamo za mizengo ajo na vibatililo vyake navyali vya sendi. Honhu hake ha kuchanya nahali ha sendi kahi mizengo jeng'ha najibatililwa na fito za sendi. [18] Ipaziya lya lwizi lwa lugagala naligongomanyigwa kwa sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe kwa uwanzi, nalyo nalyali na utali wa mita tisa na wimo wa mita mbili, kota navyoliwele ipaziya lya lugagala. [19] Kahi mizengo jake najali jine na vikalilo vine vya shaba. Ngwamo zake nazali za sendi na honhu hake ha kuchanya na fito zake navyali vya sendi. [20] Vigingi vyeng'ha vya ihema na vya lugagala hafungo mwa ihema navyali vya shaba.

Vinhu vya ihema lya Nguluwi

[21] Avi ndo vinhu navizenjile ihema lya Nguluwi, mina ihema lya ulolezi. Vinhu avi naviwazigwa na Walawi kwa malajizo ga Musa, hali ulongozi wa Itamali mwana wa mtambika Aluni.

[22] Besaleli mwana wa Uli, mwana wa Huli wa nhanzi ya Yuda, nakadita chila chinhu Mkulu Nguluwi nayamlajize Musa. [23] Nakatanzigwa na Oholiabu mwana wa Ahisamachi wa nhanzi ya Dani, muwanzi wa kunoliga, kuchola na kutawa uzi wa sufu wa lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe.

[24] Zahabu yeng'ha naiwele nhambiko ya kwinula kuchanya, nawamlavile Mkulu Nguluwi kwa chiwalo cha kuzenjela ihema lya Nguluwi nayali na itunyo lya kilo miya nane na makumi saba na saba na gilamu miya zidatu kulawila kuli chipimilo cha ihema lya Nguluwi. [25] Sendi kulawa kuli Waisilaeli weng'ha wawazigwe, nayali na itunyo lya kilo elufu zidatu na kumi na saba na gilamu miya saba na makumi gahano kulawila na vipimilo vya ihema lya Nguluwi. [26] Chila munhu nayawazigwe kulawila miyaka makumi meli na kulutilila nakaganigwa kulavya nhambiko ya sendi gilamu zihano na walume weng'ha nawawazigwe nawali miya sita elufu na elufu zidatu na miya zihano na makumi gahano. [27] Kilo elufu zidatu za sendi nazigongomanya vila vikalilo miya imwe vya ihema lya Nguluwi na lila ipaziya, mina kilo makumi gadatu kwa chila chikalilo. [28] Zila kilo kumi na saba na gilamu makumi saba na zihano zisigale, nazigongomanya ngwamo za mizengo na kubakaliza honhu ha kuchanya ha mizengo na kuditichila fito zake. [29] Nhambiko za kwinula kuchanya za shaba Waisilaeli nazowamlavile Mkulu Nguluwi nazali na itunyo lya kilo elufu mbili na miya zine na makumi meli na zihano. [30] Besaleli nakahola shaba ayo na kugongomanyila vikalilo vya lwizi lwa ihema lya Nguluwi na honhu ha kulavila nhambiko ha shaba hamwe na utandawala wake wa shaba na vinhu vyeng'ha vya honhu ha kulavila nhambiko, [31] vikalilo vya lugagala luzungulute ihema lya Nguluwi na vya lwizi lwa lugagala na vigingi vyeng'ha vya ihema

lya Nguluwi na vya lugagala.

39

Kogongomanya mivalo ja watambika (Kulawa 28:1-14)

[1] Kwa sufu ya lanji ya buluu na ya zambalau na ndung'hu, nawatawa mivalo ja kuvala mhela wa kudita mijito ja honhu helile. Nawamhonela Aluni mivalo jelile kota Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa.

[2] Nawagongomanya chizibao kwa ng'weso ya zahabu na kwa sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kwa kitani inojile itawigwe. [3] Nawaponda zahabu na kuidumula kuli ng'weso nzisili leka zitawigwe hamwe na sufu ya lanji ya buluu na ya zambalau na ndung'hu na kitani inojile zitawigwe kwa uwanzi. [4] Chizibao acho nachigongomanyigwa kwa ng'weso mbili za kuwohela mmayega zihonigwe hamwe. [5] Isali nalitawigwa kwa uwanzi mchanya mwake leka kuwohela uwe chinhu chimwe na chizibao acho na uditikwa kwa vinhu hihyo, ng'weso ya zahabu na sufu ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile itawigwe kota Mkulu Nguluwi navyoyamalajize Musa.

[6] Hamba nawawika maganga galingupulika galinguchemigwa salidoniki, nakaganoliga na kugenjiza mli vibatililo vya zahabu, navyo navicholigwa kota munhu yacholile muhuli na matagwa kumi na meli ga Waisilaeli. [7] Nawagawika maganga ago galingupulika mmayega mwa chila chizibao leka kulajila nhanzi

kumi na mbili za Isilaeli kota Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa.

Kugongomanya chihako cha mmhambaga (Kulawa 28:15-30)

[8] Wawanzi nawagongomanya chihako cha mmhambaga kota vila navyowagongomanyile chila chizibao kwa ng'weso ya zahabu na sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kwa kitani inojile ibotigwe. [9] Chihako acho nachali cha mlaba, sentimita makumi meli na mbili kwa sentimita makumi meli na mbili, nacho nachibinigwa. [10] Chihako acho nachinoligwa kwa misitali jine ja maganga ga sendi nyinji. Msitali wa mwaluko gali maganga ga akiki na topazi na alimasi ndung'hu, [11] msitali wa keli gali maganga ga zumalidi na yakuti ya samawati na alimasi, [12] msitali wa kadatu gali maganga ga yasinto na agate na ametisto, [13] na msitali wa kane gali maganga ga zabalajadi na shohamu na yasipi, geng'ha nagawichigwa vibatililo vya zahabu. [14] Lelo nakwali na maganga kumi na meli gacholigwe matagwa kumi na meli ga Waisilaeli. Nagali gacholigwe kota vyowalinguchola muhuli, chila limwe nalicholigwa itagwa honhu ha nhanzi kumi na mbili za Isilaeli. [15] Nawachigongomanyila chila chihako cha mmhambaga mikufu ja zahabu inojile itawigwe kota ng'weso. [16] Vivila nawagongomanya vibatililo vili vya zahabu inojile na pete mbili za zahabu kwa chiwalo cha chihako cha mmhambaga na kuviwika mli nzingo mbili za chihako acho. [17] Mikufu ajo mili

ja zahabu nawawoha kuli pete azo kuli nzingo za chihako cha mmhambaga. [18] Zila nzingo mbili za mikufu ya zahabu nawazijela mli vila vibatililo vili na kuvibatiliza na vila vili vya mmayega mwa chizibao banzi ya kumwando. [19] Nawagongomanya pete mbili za zahabu na kuziwika kuli nzingo mbili hasi banzi ya mgati mwa chihako acho cha mmhambaga behi na chizibao. [20] Nawagongomanya pete zinji mbili za zahabu na kuzijela kumwando kuli banzi ya hasi ya vihande vya chihako acho, honhu hovilinguting'hana na lila isali litawigwe kwa uwanzi ng'hatu. [21] Nawawoha chihako cha mmhambaga kuli chizibao kwa kuting'haniza pete zake na chizibao kwa ng'weso ya lanji ya buluu leka chihako acho chileche kuhejela ila chikalile lila isali litawigwe kwa uwanzi, kota Mkulu Nguluwi vyoyamlajize Musa.

Kugongomanya mivalo jinji ja chiutambika (Kulawa 28:31-43)

[22] Nakagongomanya ijoho lya kuvala mgati mwa chizibao cha sufu ya lanji ya buluu. [23] Ijoho alyo nalyali na honhu ha kwinjizila mutwi hagati, nalyo nalizungulisilwa isali litawigwe leka lileche kudejeka. [24] Kuli lupindo lwa hasi mwa ijoho nawatawa unoligo wa makomamanga ga sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kitani inojile ya kutawa. [25] Hamba nawagongomanya nhogo za zahabu inojile na chila komamanga nawawika nhogo kuli lupindo lwa ijoho. [26] Ahyo, nhogo na komamanga na nhogo na komamanga,

navilongola kuzunguluta lupindo alo lwa ijoho alyo, kota Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa.

[27] Hamba nawawatawila Aluni na wanage ijoho lya kitani inojile, [28] chipembelo cha kitani inojile na kofia za kitani inojile na lupati lwa kitani inojile itawigwe, [29] na misali ja kitani inojile itawigwe kwa sufu ya lanji ya buluu na zambalau na ndung'hu na kutawigwa vinojile ng'hatu kota vila Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa.

[30] Hamba nawagongomanya chibati cha zahabu inojile kwa chiwalo cha chipembelo chelile na kuchola mchanya mwake kota navyowacholile muhuli, "Yelile kwa Mkulu Nguluwi." [31] Hamba nawaliwoha kumwando kwa chila chipembelo kwa ng'weso ya lanji ya buluu, kota Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa.

Kumala kwa mijito
(Kulawa 35:10-19)

[32] Lelo mijito jeng'ha ja ihema lya Nguluwi najimala. Waisilaeli nawadita geng'ha kota Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa. [33] Nawamigalila Musa ihema lya Nguluwi hamwe na vinhu vyesa, ngwamo na fulemu zake na migamba jake na mizengo na vibatililo vyake [34] na chigubiko cha migozi ja ing'holo ilume liwichigwe lanji ndung'hu na igozi lya igongolo linji lilingikala mbahali na ipaziya lya honhu helile [35] na isanduku lya ilagano na mipichilo jake na chigubiko cha uhanyisi [36] na chisaga na vinhu vyake vyesa na mibumunda jelile [37] na chinhu cha kuwichila chenje cha zahabu inojile na vyenje vyake na vinhu vyake vyesa hamwe na

mafuta kwa chiwalo cha vyenje avyo [38] na honhu ha kulavila nhambiko ha zahabu na mafuta ga kubakala na ubani uwele na unhunyhililo unojile na ipaziya lya lwizi lwa ihema [39] na honhu ha kulavila nhambiko ha shaba na utandawala wake wa shaba na mipichilo jake na vinhu vyake vyesa na likuwe na chikalilo chake [40] na mipaziya ja lugagala na mizengo jake na vikalilo vyake na ipaziya lya lwizi lwa lugagala na ng'weso zake na vigingi vyake na vinhu vyesa naviganigwe kuli mijito ja ihema lya Nguluwi, ndo mina kahi lyanguchemigwa ihema lya nhing'hano [41] na mivalo jeng'ha jitawigwe goya kwa chiwalo cha mijito ja honhu helile, mina ndo mivalo jelile ja mtambika Aluni na ga wanage kwa chiwalo cha mijito ja utambika. [42] Waisilaeli nawadita chila chinhu kota Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa. [43] Musa nakalola chila chinhu, nakakunda kota nawadita chila chinhu kota Mkulu Nguluwi navyoyalajize. Ahyo, Musa nakawatambichiza.

40

Ihema lya Nguluwi lyangwimizwa

[1] Mkulu Nguluwi nakamlonjela Musa, [2] “Kuli zuwa lya mwaluko lya mwezi wa mwaluko, kokwimiza ihema lya Nguluwi. [3] Mgati mwa ihema alyo kowika lila isanduku lya ilagano, hamba uwiche ipaziya kumwando mwake. [4] Kokwinjiza chisaga na kuwika vinhu vyake mchanya. Kokwinjiza chila chinhu cha kuwichila chenje na kuwika chenje chake mchanya mwake. [5] Honhu ha kulavila nhambiko ha zahabu ha kufunyizila ubani kohawika kumwado kwa isanduku

lya ilagano, hamba koniniza ipaziya kuli lwizi lwa ihema lya Nguluwi. [6] Hala honhu ha kulavila nhambiko za kulakazwa kohawika kumwado kwa lwizi lwa ihema lya Nguluwi. [7] Likuwe koliwika mlugagala, hagati ha ihema lya Nguluwi na honhu ha kulavila nhambiko na kulimemeza mazi. [8] Kokwimiza lugagala na kuniniza ipaziya kuli lwizi lwake.

[9] “Hamba, kohola mafuta ga kubakaliza na kulibakaliza ihema lya Nguluwi hamwe na vinhu vyake vyeng'ha na kuliwika liwe lya chiuyeng'ha na vinhu vyake vyeng'ha, nalyo lyowa lyelile. [10] Hamba, kohawika hawe ha chiuyeng'ha honhu ha kulavila nhambiko za kulakazwa na vinhu vyake vyeng'ha kwa kuhabakaliza mafuta, naho howa helile ng'hatu. [11] Likuwe na chikalilo chake kahi koviwika viwe vya chiuyeng'ha na vyelile kwa kuvibakaliza mafuta kwa mijito yiyo du.

[12] “Komchema Aluni na wanage woye hali lwizi lwa ihema lya Nguluwi, hamba uwahovuje. [13] Umvalize Aluni jila mivalo jelile, kombakaliza mafuta na kumdita yawe wa chiuyeng'ha, leka yaweze kukola mijito kota mtambika. [14] Uwacheme wanage na kuwavaliza jila mikanzu. [15] Hamba uwabakalize mafuta kota navyoumbakalize mhaza wa hewo, leka na hewo kahi wakole mijito kota watambika. Kubakalizwa mafuta aku kowenjiza kuli utambika wa mazuwa gose kuli lulelo lwao lweng'ha.”

[16] Lelo Musa nakadita geng'ha kota navyoyalajizwe na Mkulu Nguluwi. [17] Mli zuwa lya mwaluko lya mwezi wa mwaluko mwaka wa keli nalowalawile Misili, ihema lya Nguluwi

nalimizwa. [18] Musa nakawika vikalilo vyake, nakenula fulemu zake, nakebatiliza mipichilo jake na kwimiza mizengo jake. [19] Nakagonzola ipaziya mchanya mwa ihema na kuwika chigubiko cha ihema mchanya mwake kota Mkulu Nguluwi navyoyamlajize Musa. [20] Hamba nakahola vila vibao vili vya maganga na kuviwika kuli lila isanduku. Nakajikoleza jila mipichilo kuli pete za isanduku na kuchiwika chigubiko cha uhanyisi mchanya mwake. [21] Hamba nakaliwika lila isanduku lya ilagano mgati mwa ihema na kuniniza ipaziya kumwando kwa isanduku. Ipaziya nalivisa isanduku lya ilagano kota Musa vyoyalajizwe na Mkulu Nguluwi.

[22] Nakawika chisaga mgati mwa ihema lya Nguluwi, ubanzi wa kasikazini, honhu ha kunze mwa ipaziya [23] na mchanya mwake nakawika goya mibumunda hali Mkulu Nguluwi, kota Musa vyoyalajizwe na Mkulu Nguluwi. [24] Nakachiwika chinhu cha kuwichila chenje mgati mwa ihema lya Nguluwi, ubanzi wa kusini, chichilola na chisaga. [25] Amo, hali Mkulu Nguluwi, nakemiza vyenje vyake, kota Musa navyoyalajizwe na Mkulu Nguluwi. [26] Nakahawika hala honhu ha kulavila nhambiko ha zahabu kuli ihema lya Nguluwi, kumwando mwa ipaziya [27] na kufunyiza ubani uwele kununyhilila goya mchanya mwake, kota Musa navyoyalajizwe na Mkulu Nguluwi. [28] Nakaniniza ipaziya hali lwizi lwa ihema lya Nguluwi, [29] nakawika honhu ha kulavila nhambiko za kulakazwa hali lwizi lwa ihema lya Nguluwi. Nakalavya mchanya mwake nhambiko ya

kulakaza na nhambiko ya nyhule, kota Musa navyoyalajizwe na Mkulu Nguluwi. [30] Nakaliwika likuwe mlugagala, hagati ha ihema lya Nguluwi na honhu ha kulavila nhambiko na kujela mazi ga kihovujila. [31] Musa na Aluni na wana wa Aluni, weng'ha nawahovuga moko na magulu ga hewo amo. [32] Chila lowenjile mng'handa mwa ihema lya Nguluwi ama lowahejelele hala honhu ha kulavila nhambiko, nawahovuga moko na magulu ga hewo kota Musa navyoyalajizwe na Mkulu Nguluwi. [33] Mwiso Musa nakemiza lugagala kuzungulusila ihema lya Nguluwi na honhu ha kulavila nhambiko na kuwika ipaziya hali lwizi lwa lugagala. Ahyo, Musa nakasinda mijito yeng'ha.

Ng'hungugu mchanya mwa ihema lya Nguluwi

[34] Hamba, yila ng'hungugu naigubika lila ihema lya Nguluwi na ukulu wa Mkulu Nguluwi naulimemeza ihema. [35] Musa nakalemwela kwinjila mgati mwa ihema lya Nguluwi kwa vila yila ng'hungugu naikala mchanya mwake na ukulu wa Mkulu Nguluwi naumema amo. [36] Kuli majendo gawo geng'ha ga Waisilaeli, ng'hungugu yila loyinuligwe kulawila mchanya mwa ihema, nawenula majendo. [37] Wone ng'hungugu ayo hayinuligwe hewo nahawaluche majendo, nawabeteza mbaka mhela loyinuligwe. [38] Kuli majendo ga hewo geng'ha, Waisilaeli nawaweza kuyona yila ng'hungugu ya Mkulu Nguluwi mchanya mwa ihema mhela wa nemisi na chila chiluli chikwaka mgati mwake nechilo.

Ilagano lya Katali, Ilagano Linyale kwa Wanhu Weng’ha

The New Testament + Genesis in Vidunda

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Vidunda

Translation by: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Vidunda

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

c584e819-507e-56ab-bbd8-53371c39d20d